1998. évi XI. törvény

az ügyvédekről

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Általános elvek

1. § Az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával - törvényes eszközökkel és módon - elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Közreműködik abban, hogy az ellenérdekű felek a jogvitáikat megegyezéssel intézzék el.

BDT2001. 362. *A jogi képviselőtől mindenkor elvárható, hogy akadályoztatása esetén is megfelelően gondoskodjon ügyeinek viteléről, szükség esetén helyettes közreműködésével is.*

BH2006. 287. *Az okiratkészítő ügyvéd megszegi a tájékoztatási kötelezettségét, ha nem közli az adásvételi szerződést kötő felekkel, hogy a tulajdonjog dologi hatályához a közbenső jogszerzés bejegyzése is szükséges (1959. évi IV. törvény 318. §, 339. §, 474. §; 1972. évi 31. tvr. 15. §; 1998. évi XI. tv. 1. §).*

EBH2007. 1701. *Az ügyvéd megbízásának ellátása során a hivatásából elvárható legjobb tudása szerint segíti elő megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Ingatlan tulajdonjogát átruházó szerződés elkészítésekor ennek megfelelő körültekintéssel köteles ellenőrizni a felek által beszerzett ingatlan-nyilvántartási adatok valóságát is (1983. évi 4. törvényerejű rendelet 1. §, 1972. évi 31. törvényerejű rendelet 1. §, 2. §).*

EBH2006. 1410. *Az okiratkészítő ügyvéd megszegi a tájékoztatási kötelezettségét, ha nem közli az adásvételi szerződést kötő felekkel, hogy a tulajdonjog dologi hatályához a közbenső jogszerzés bejegyzése is szükséges (1959. évi IV. törvény 318. §, 339. §, 474. §; 1972. évi 31. törvényerejű rendelet 15. §; 1998. évi XI. törvény 1. §).*

2. § Az ügyvéd Magyarország valamennyi bírósága és hatósága (a továbbiakban együtt: hatóság) előtt eljárhat, és minden ügyben elláthatja a megbízó jogi képviseletét. Az ügyvéd Magyarország területén kívül az érintett állam szabályai szerint folytathat ügyvédi tevékenységet, azonban tevékenységére e törvény rendelkezéseit is - a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatában meghatározottak szerint - megfelelően alkalmazni kell.

3. § (1) Az ügyvéd e tevékenységében szabad és független. Az ügyvéd nem vállalhat olyan kötelezettséget, amely a hivatásbeli függetlenségét veszélyezteti.

(2) Az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani.

(3) Az ügyvéd nem működhet közre, ha az a hivatásával nem egyeztethető össze, így különösen ha a közreműködését olyan jogügylethez kérik, amely jogszabályba ütközik, vagy jogszabály megkerülésére irányul.

KGD2011. 120. *Súlyos fegyelmi vétség az ügyvédi ellenjegyzés szabályának tudatos, szándékos megszegése, valótlan tartalmú, hamis földhivatali bejegyzésre alakilag alkalmas, de tartalmilag valótlan okirat szerkesztése, ellenjegyzése (1998. évi XI. tv. 3. §, 38. §)*

KGD2011. 79. *Az előszerződés megkötésekor az ügyvédet fokozott tájékoztatási kötelezettség terheli, ha az adásvétel tárgyát képező ingatlanon vételi jog áll fenn (1998. évi XI. tv. 3. §)*
BDT2013. 2857. *I. Ha az ügyvéd kártérítési felelősségének alapját olyan okirat megszerkesztése okozza, ami szerződéses jogviszonyt létesít az ügyletkötő felek között, és a kártérítési igény a szerződés meghiúsulásával áll összefüggésben, úgy a jogosultnak igényét elsődlegesen a szerződéses jogviszonyban álló féllel szemben kell érvényesítenie. Az ügyvédi mulasztás miatt a kártérítési felelősséget megalapozó közrehatás csak akkor állapítható meg, ha e szerződéses jogviszonyból eredő követelés a rendelkezésre álló jogi eszközökkel nem kényszeríthető ki.*
BDT2004. 1060. *I. Az okiratszerkesztő ügyvédtől általában nem várható el, hogy a személyi igazolványban a kiállító hatóság egyes bejegyzéseit okiratszakértői szinten elemezze.*
EBH2013. K.42. *Az ügyvédi tevékenység ellátása során az ügyvéd véleménynyilvánítási joga nem terjed ki a bíró munkájának és személyének a becsmérlésére [1998. évi XI. tv. 111. § (2) bek., 3. § (2) bek., 1993. évi XXXI. tv. 1. §; 1949. évi XX. tv. 2. §, 8. § (2) bek., 61. §].*

4. § Ügyvédet mindenki szabadon választhat.

Az ügyvédi tevékenység

5. § (1) Az ügyvéd
a) képviseli az ügyfelét,
b) büntetőügyben védelmet lát el,
c) jogi tanácsot ad,
d) szerződést, beadványt, más iratot készít,
e) az *a)-d)* pontban felsoroltakkal összefüggésben pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi.

12/2011. Számviteli kérdés *Ügyvédi tevékenységével összefüggésben az ügyvédi iroda pénzeszközök letéti kezelését is végzi. A letéti szerződés értelmében a pénzeszköz letétet az ügyvédi iroda letéti bankszámláján helyezi el, és ott tartja, amíg a kifizetések megtörténhetnek. Az ügyvédi letétként elhelyezett pénzeszközt az ügyvédi iroda nyilvántarthatja-e pénzeszközei között és a letéti bankszámla év végi egyenlegét tartalmazhatja-e beszámolójának mérlege? Az ügyvédi letéttel kapcsolatosan mi a helyes könyvelési tétel az ügyvédi irodánál és az ügyfélnél?*

A letét fogalmát általánosságban a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 462-473. §-ai határozzák meg. Az ügyvédi iroda letétkezeléséről pedig az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 5. §-a (1) bekezdésének e) pontja, 30. §-a és az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről szóló 4/1999. (III. 1.) MÜK szabályzat I. pontja rendelkezik.
Az ügyvédi letét olyan pénz vagy más letétbe helyezhető érték, amelyet a letevővel kötött megállapodás alapján meghatározott feltételek esetén az ügyvéd a letevőnek vagy általa megjelölt más személynek ad át. Az ügyvéd letétet csak tevékenysége során vállalt megbízásokhoz kapcsolódóan és azzal összefüggésben vehet át, azt még a letevő hozzájárulásával sem hasznosíthatja. A készpénz és az értéktárgy letétként való átvételét letéti szerződésben kell rögzíteni. A letéti szerződéskötést megelőzően a letevőt és a jogosultat fel kell világosítani arról, hogy mód van a letét letéti bankszámlán történő elhelyezésére.
Az ügyvédi iroda letéti számláját általában számlavezető bankjánál nyitja, de a letevő vagy a jogosult kérésére (és költségére) a letét az általuk megjelölt pénzintézetnél is elhelyezhető. Az ügyvédi letéti bankszámla tulajdonosa (mindkét esetben) a pénzintézettel szerződő fél, az ügyvédi iroda. A bankszámla az ügyvédi iroda nevére szól, pénzforgalmáról - a letétre vonatkozó Ptk. és ütv előírásainak betartása mellett - az ügyvédi iroda rendelkezik.
A számviteli törvény 31. §-a szerinti fogalommeghatározás értelmében a gazdálkodó pénzeszközei közé tartoznak a bankbetétek. A számviteli törvény 66. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét kell kimutatni. A számviteli törvény 159. §-a szerint a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében lévő eszközökről és azok forrásairól olyan könyvviteli elszámolást köteles vezetni, amely az eszközökben és a forrásokban bekövetkezett változásokat áttekinthetően mutatja be.

Mindezek alapján az ügyvédi iroda letéti bankszámlájának forgalmát a pénzeszközök között (elkülönített betétszámlák) külön főkönyvi számlán tartja nyilván, kapcsolódó kötelezettségeinek egyező változásával szemben. A mérlegben a letéti számla év végi egyenlege pénzeszközként szerepel, és forrásoldalon kötelezettségként ennek megfelelő értékű tartozást kell kimutatni.

Amennyiben az ügyvédi iroda a pénzintézetnél egy letéti bankszámlát nyit és ezen több letétes pénzforgalmát bonyolítja, akkor a számviteli törvény 161. §-a (1) és (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően a letéti bankszámla főkönyvi karton vezetése mellett olyan analitikus nyilvántartást is kell készítenie, amelyből ügyfelenként megállapítható a letéti bankszámla egyenlege.

A pénzeszköz ügyvédi letétbe helyezését a letevőnél - amennyiben a számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó - a letét átadásakor pénzeszközcsökkenésként az egyéb követelésekkel szemben kell elszámolni a számviteli törvény 29. §-ának (1) bekezdése szerint, mint egyéb szerződésből jogszerűen eredő pénzértékben kifejezett fizetési igényt.

[1998. évi XI. törvény 5. § (1) e), 30. § (1)]

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak ellenérték fejében történő rendszeres ellátására - ha törvény másképpen nem rendelkezik - kizárólag ügyvéd jogosult.

(3) Az ügyvéd az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül elláthatja a következő tevékenységeket is:

a) adótanácsadás,

b) társadalombiztosítási tanácsadás,

c) pénzügyi és egyéb üzletviteli tanácsadás,

d) ingatlanközvetítés,

e) szabadalmi ügyvivői tevékenység,

f) olyan tevékenység, amelyre - helyi önkormányzati rendelet kivételével - jogszabály felhatalmazza,

g) külön törvényben szabályozott közvetítői eljárásban, illetve büntető ügyekben folytatott közvetítői tevékenység,

h) a cég - általa készített - létesítő okiratának és e cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelme további mellékleteinek elektronikus okirati formába alakítása,

i) külön törvényben szabályozott közbeszerzési békéltetői tevékenység, valamint hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység,

j) bejelentővédelmi ügyvédi tevékenység.

k)

(4) A (3) bekezdés *h)* pontjában meghatározott tevékenységet az folytathatja, aki az ügyvédi kamara által meghatározott technikai feltételekkel rendelkezik és a kamara nyilvántartásba vett.

BDT2013. 2991. *Az ügyvédi tevékenységre vonatkozó törvényi szabályozásnak az ügyvédi letét kezelésével kapcsolatos kötelező rendelkezése csak az egyik szerződő félre - az ügyvédre - fogalmaz meg a szerződéskötéssel kapcsolatos előfeltételt. Ennek hiánya a másik - jóhiszeműen eljáró - szerződő félre nem hat ki, a letéti szerződést jogszabályba ütközés miatt nem teszi érvénytelenné.*

Összeférhetetlenség

6. § (1) Az ügyvéd

a) nem állhat munkaviszonyban, szolgálati viszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó más jogviszonyban; nem lehet közalkalmazott, köztisztviselő, közjegyző és főállású polgármester,

b) nem végezhet személyes közreműködéssel vagy korlátlan anyagi felelősséggel járó vállalkozói tevékenységet.

(2) Nem esik az (1) bekezdés tilalma alá

a) a tudományos, művészeti és sporttevékenység,

b) az oktatói tevékenység,

c) a nem igazságügyi szakértői tevékenység,

d) a választottbírói tevékenység,

e) az országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselői jogviszony,

f) a munkaviszony nélküli igazgatósági és felügyelőbizottsági tagság,

g) a kuratóriumi tagság és tisztségviselés,

h) az önkéntes tartalékos szolgálati viszony.

(3) Az ügyvéd az összeférhetetlenségi okot a bekövetkezésétől számított 15 napon belül köteles az ügyvédi kamarának bejelenteni.

7. § Az ügyvéd 2 évig nem járhat el annál a bíróságnál, ügyészségnél vagy nyomozó hatóságnál, amelynél az ügyvédi kamarai tagsága előtt bíró, ügyész vagy a nyomozó hatóság tagja volt.

Titoktartási kötelezettség

8. § (1) Az ügyvédet - ha törvény másként nem rendelkezik - titoktartási kötelezettség terheli minden olyan adatot, tényt illetően, amelyről a hivatásának gyakorlása során szerzett tudomást. E kötelezettség független az ügyvédi megbízási jogviszony fennállásától, és az ügyvédi működés megszűnése után is fennmarad.

A törvény rendelkezései részben az ingatlanokkal, bérlakásokkal kapcsolatban feltárt visszaélések megakadályozása, az úgynevezett lakásmaffia-tevékenység visszaszorítása érdekében szükséges kormányzati intézkedések végrehajtását szolgálják. A törvény azt kívánja elérni, hogy az állampolgárok hatékonyabban védekezhessenek a lakásmaffia-tevékenységként ismertté vált jelenség ellen, illetve a jogi szabályozás általánosságban fokozottabban garantálja a jogügyletek biztonságát, megelőzve azt, hogy a polgárok áldozatul essenek okiratokkal és ingatlanokkal kapcsolatos visszaéléseknek.

Az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések egyik tipikus elkövetési magatartása az okirat hamisítás, amellyel az elkövető a lakás tulajdonosa nevében hamis vagy hamisított okmányok felhasználásával olyan tartalmú nyilatkozatot tesz, amely az ingatlan-nyilvántartásban a valóságnak nem megfelelő jogok bejegyzését, illetve tények feljegyzését eredményezi. A hatályos jogszabályok az okirati formában létrejött szerződések megkötésénél a szerződés érvényességi kellékeként többek között ügyvédi ellenjegyzést, vagy közokirati formát követelnek meg, ezért az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések megelőzése érdekében a törvény a közjegyzői okiratszerkesztésre, illetve az ügyvédi, közjegyzői eljárásra vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket.

Az ügyvéd és a közjegyző a jogügylet létrejötte előtt köteles meggyőződni a fél ügyleti képességéről és jogosultságáról, valamint valódi szándékáról, továbbá köteles tájékoztatni a felet a jogügylet lényegéről és a jogi következményeiről. Az ügyvéd az okirat ellenjegyzésével bizonyítja, hogy az okirat tartalma a felek akaratának és a jogszabályoknak megfelel, illetve, hogy az okiratban megjelölt fél az okiratot előtte, vagy helyettese előtt írta alá, illetőleg aláírását előtte, vagy helyettese előtt saját kezű aláírásának ismerte el. Az ügyvéd és a közjegyző a gyakorlatban a nyilatkozatot tevő fél személyazonosságáról a fél által rendelkezésre bocsátott, aláírással és fényképpel ellátott hivatalos igazolványból győződik meg. A jogügyletben résztvevő felek által felmutatott okiratban szereplő adatok valódisága azonban nem ellenőrizhető az ügyletkötés helyszínén gyorsan és pontosan. Az elmúlt években jelentősen megnőtt az okiratokkal való visszaélések, valamint az ügyvédek, közjegyzők által készített okiratból eredő jogviták száma. A módosításokkal ezért lehetőség nyílik arra, hogy az ügyvéd és a közjegyző a jogügyletek biztonságának előmozdítása érdekében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) nyilvántartásaihoz elektronikus úton csatlakozva összevesse a fél személyazonosításra szolgáló adatait a Hivatal nyilvántartásaiban szereplő adatokkal; ezáltal elkerülhetővé válik az elveszett, ellopott, megsemmisült, láthatóan hamisított, illetve a nyilvántartásban nem szereplő igazolványok adatigazolásra történő felhasználása. Ugyancsak lehetővé teszi a törvény a személyazonosság igazolására szolgáló okirat és adatainak ellenőrzését a bírósági végrehajtási eljárás során, mivel ez esetben is szükséges a felek, eljárási cselekmény során nyilatkozatot tevő személyek pontos beazonosítása.

Tekintettel arra, hogy az állampolgárok személyazonosságukat a személyazonosító okmányon túl úti okmányukkal és fényképes járművezetésre jogosító okmányukkal is igazolhatják, a törvény a fél személyazonosságának ellenőrzése érdekében a személyi adat- és lakcím-, a járművezetői engedély-, az úti okmány-, valamint a központi idegenrendészeti nyilvántartáshoz való csatlakozás lehetőségét teremti meg. A külföldi úti okmányok esetében az elveszett külföldi útiokmányok nyilvántartásába való betekintés válik lehetővé, mely természetesen csak azon felek esetében eredményezheti a visszaélések megelőzését, akikről, vagy akiknek okmányáról a nyilvántartás adatot kezel: ezek a személyek azok a külföldiek lehetnek, akik a külföldön kiállított úti okmányuk elvesztését Magyarországon bejelentették.

A törvény értelmében az adatlekérdezési és ellenőrzési szolgáltatás elektronikus úton történik: az erre irányuló megkeresést a lekérdezőnek elektronikus aláírásával kell ellátnia. Ez lehetővé teszi azt is, hogy a Hivatal a megkeresés teljesítése előtt az elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének ellenőrzésével meggyőződjék meg arról, hogy valóban ügyvéd, közjegyző, bírósági végrehajtó megkereséséről van szó.

A nyilvántartásokhoz való csatlakozás érdekében a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvényben (a továbbiakban: Kjtv.), az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvényben (a továbbiakban: Üvtv.) és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Vht.) egyaránt szabályozásra kerül, hogy milyen nyilvántartásból, milyen adatokat lehet igényelni. A törvény számos olyan garanciális szabályt fogalmaz meg, amelyek biztosítják, hogy a nyilvántartásokból történő adatszolgáltatásra kizárólag a törvényben pontosan körülhatárolt célból kerüljön sor.

A jogügyletek biztonságának erősítése nemcsak az ingatlanokkal kapcsolatos ügyletek esetében érvényesítendő célkitűzés, így a törvény a személyazonosság on-line ellenőrzésének lehetőségét sem csak ezekre korlátozza. A visszaélések szempontjából kiemelt ügycsoportot képeznek továbbá a cégügyletek, ezért a törvény részletesen szabályozza azt is, hogy a társasági szerződést ellenjegyző ügyvédnek, illetve közokiratot készítő közjegyzőnek milyen módon kell meggyőződnie arról, hogy a cégingatlan megjelölésére a jogszabályoknak megfelelően kerül sor.

A közjegyzői okirat-szerkesztési eljárás a gyakorlatban számos elméleti, de a gyakorlatot is komolyan befolyásoló kérdést vetett fel, ezért a törvény pontosítja a Kjtv. közjegyzői okiratokkal kapcsolatos számos rendelkezését. Az úgynevezett "lakásmaffia" elleni fellépés megköveteli, hogy teljesen egyértelművé váljanak a közjegyzők közjegyzői okirattal kapcsolatos feladatai. A Kjtv. 1. §-ának (2) bekezdése a közjegyző tevékenységét úgy határozza meg, hogy a közjegyző a jogügyletekről és a jogi jelentőségű tényekről közokiratot állít ki, azonban a közjegyzői törvénynek a közjegyzői okiratok fogalmával és előkészítésével kapcsolatos szabályozása eddig nem tett egyértelmű - az elhatárolást minden esetben segítő különbséget - az ügyleti okiratok és a ténytanúsító okiratok között. A jogügyletek létrehozásánál a közjegyző az ügyfelek ügyleti szándékának, valamint a jogszabályoknak megfelelő okiratot szerkeszt, a ténytanúsítványnál viszont a tanúsítvány tartalma a tanúsítványban szereplő cselekmények leírása, mely nem az ügyfelek akaratától, hanem a közjegyző személyes tapasztalásától függ. A kétféle eljárás eltérő okirat-szerkesztési feltételeket igényel, melyeket az egyértelmű jogalkalmazás biztosítása érdekében a törvény pontosan rögzít, ugyancsak részletesebb szabályozást ad a törvény - többek között - a közjegyző közreműködési kötelezettségének korlátaira, továbbá a kiadmány, másolat készítésére is.

A törvény módosítja a Vht.-t és néhány egyéb, a végrehajtók eljárását érintő törvényt is. E módosítások célja kettős: egyrészt segítséget nyújtani az adósoknak lakhatási feltételeik védelmében, másrészt hatékonyabbá tenni az eljárást az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtésével. Lényeges rendelkezései a törvénynek a végrehajtási eljárás során történő személyazonosság megállapításra vonatkozó rendelkezések, illetve e körben - az ügyvédekhez és a közjegyzőkhöz hasonlóan - a személyazonosság igazolására bemutatott okirat és adatainak on-line ellenőrzése.

Az Üvtv. 8. §-a értelmében az ügyvédet a hivatásának gyakorlása során tudomására jutott adatok és tények tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. Figyelemmel arra, hogy a törvény 4. §-a személyazonosság on-line ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései a titoktartás körébe tartozó adatoknak, illetve tényeknek az ügyfélen kívül más személy részére történő továbbítását írják elő (kötelező rendőrségi bejelentés arra az esetre, ha az ügyvéd az ellenőrzés során elveszettként, ellopottként vagy megsemmisültként nyilvántartott igazolvány felhasználását észleli), a törvény e két rendelkezés összhangját teremti meg azzal, hogy lehetőséget ad a titoktartási kötelezettség alóli kivétel törvényi megfogalmazására.

(2) A titoktartási kötelezettség kiterjed az ügyvéd által készített és a birtokában levő egyéb iratra is, ha ez a titoktartás körébe tartozó tényt, adatot tartalmaz. Az ügyvédnél folytatott hatósági vizsgálat során az ügyvéd nem tárhatja fel a megbízójára vonatkozó iratokat és adatokat, de a hatóság eljárását nem akadályozhatja.

(3) A megbízó, a jogutódja és a törvényes képviselője a titoktartási kötelezettség alól felmentést adhat. Az olyan tényről és adatról, amelyről mint védő szerzett tudomást, az ügyvéd felmentés esetén sem hallgatható ki tanúként.

(4) A titoktartási kötelezettség az ügyvédi irodákra és alkalmazottaikra, az ügyvédi szervekre, ezek tisztségviselőire és alkalmazottaira, valamint az ügyvédi titok körébe eső adatot is tartalmazó elektronikus vagy papíralapú okiratok tárolását, archiválását, őrzését vagy az abban foglalt adatok feldolgozását végző természetes és jogi személyekre megfelelően irányadó.

(5) Az ügyvédi kamara által indított fegyelmi, vizsgálati és ellenőrzési ügyben, - ha annak eredményes lefolytatása érdekében feltétlenül szükséges az ügyvédi titok körébe tartozó adat megismerése - az ügy tárgyához kapcsolódóan az ügyvédet az eljáró kamarai szervek és bíróság előtt nem terheli titoktartási kötelezettség.

Díjazás

9. § (1) Az ügyvédet a tevékenységéért megbízási díj és költségtérítés illeti meg.

(2) Az ügyvédi megbízási díj szabad megállapodás tárgya.

Anyagi felelősség

10. § (1) Az ügyvéd által ügyvédi tevékenysége körében okozott kár megtérítésére, valamint az okozott személyiségi jogsértés miatt járó sérelemdíj megfizetésére a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.

(2) Az ügyvéd az ügyvédi tevékenysége körében okozott kár megtérítésére, sérelemdíj megfizetésére köteles felelősségbiztosítási szerződést kötni és azt ügyvédi tevékenysége alatt fenntartani.

(3) Az ügyvéd felróhatóság hiányában is felelősséggel tartozik a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett pénzért és értéktárgyért. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő.

Névhasználat

11. § (1) Az ügyvéd a hivatásának gyakorlásakor a saját családi és utónevét vagy a leánykori nevét, valamint doktori címét használja az ügyvédi minőségre utalással.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott névhasználattól az ügyvéd kizárólag a 112. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerint kiadott szabályzat szerint térhet el.

> **KGD2009. 103.** *Az 1997. évi CXLI. törvény 51. § (1) bekezdése szerint az adásvételi szerződés nem nyilvánvalóan érvénytelen, ha az ellenjegyzést végző ügyvéd személye valós, de nevét pecsétjén pontatlanul tünteti fel, abból személyazonossága azonban megállapítható (1997. évi CXLI. törvény 32., 51. §; 1998. évi XI. törvény 11., 27. §; 1952. évi III. törvény 196. §).*

Az ügyvédi kamara

12. § (1) Az ügyvédi kamara az ügyvédek önkormányzati elven alapuló, szakmai és érdek-képviseleti feladatokat ellátó köztestülete. Az ügyvédi kamarát a törvényszék nem veszi nyilvántartásba.

(2) Az ügyvédi kamara az ügyvédek szakmai irányításával, érdekképviseletével, valamint az ügyvédi tevékenységgel összefüggő jogügyletek biztonságával kapcsolatos közfeladatokat látja el. Ennek során

a) gondoskodik az ügyvédek jogainak védelméről, elősegíti a kötelezettségeik teljesítését, szervezi a szakmai továbbképzésüket,

b) az ügyvédi tevékenységre vonatkozó szakmai szabályokat alkot,

c) véleményt nyilvánít az ügyvédi tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben,

d) dönt az ügyvédek kamarai tagságának keletkezéséről és megszűnéséről,

e) vezeti az alkalmazott ügyvédek, alkalmazott európai közösségi jogászok [89/M. § (1) bekezdés], az ügyvédjelöltek, az európai közösségi jogászok [89/A. § (1) bekezdés], a külföldi jogi tanácsadók és az ügyvédi irodák, az irodák [89/N. § (2) bekezdés] névjegyzékét,

f) önállóan vagy más szakmai kamarával együtt országos levéltárat (a továbbiakban: ügyvédi levéltár) működtet és tart fenn.

(3) Az ügyvédi kamara területi kamaraként (a továbbiakban: kamara) és országos kamaraként (Magyar Ügyvédi Kamara) működik.

Közigazgatási hatósági ügyek intézése

12/A. § (1) A kamara a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti közigazgatási hatóságként jár el a következő ügyekben (a továbbiakban: kamarai hatósági ügy):

a) felvétel a kamarába és a kamarai tagság megszüntetése, kivéve, ha a kamarai tagság kizárás vagy az ügyvéd halála miatt szűnik meg,

b) felvétel az ügyvédi irodák, az alkalmazott ügyvédek, az európai közösségi jogászok, az alkalmazott európai közösségi jogászok, a külföldi jogi tanácsadók és az ügyvédjelöltek névjegyzékébe, valamint törlés ezen névjegyzékekből,

c) az ügyvédi tevékenység szüneteltetésének engedélyezése,

d) felvétel az elektronikus cégeljárásban való részvételre jogosult ügyvédekről vezetett nyilvántartásba, valamint törlés e nyilvántartásból,

> *A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 12. §-a értelmében a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés - ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztestületi vagy más szervezeti tagsághoz köti - a törvény hatálya alá tartozik, s a köztestületek esetében meg kell határozni azokat az ügyeket, amelyekben a Ket. rendelkezései az irányadók. A törvény ezen ügyek felsorolását egészíti az elektronikus cégeljárásban való részvételre feljogosított ügyvédekről történő nyilvántartás-vezetéssel, figyelemmel arra, hogy ez esetben is - akárcsak a kamarai tagfelvétel esetében - a szakmai tevékenység folytatására való felhatalmazást jelentő eljárásról van szó.*

e) felvétel az ügyvédjelölt foglalkoztatására jogosult ügyvédekről vezetett nyilvántartásba és törlés e nyilvántartásból,

f) az ügyvédi tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés.

(2) A kamarai hatósági ügyben a kérelmet az illetékes kamaránál, szóbeli kérelmet pedig személyesen lehet előterjeszteni. A kamarai hatósági ügyben a telefaxon történő kapcsolattartás kizárt.

(3) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben a kamarai tagság megszüntetése, illetve az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetekben a törlés iránti eljárást hivatalból meg kell indítani, ha a kamara a kamarai tagság megszűnéséről vagy a törlési okról tudomást szerez. A kamara ezen eljárás során nyilatkozattételre és adatszolgáltatásra kötelezheti az ügyfelet.

(4) A kamarai hatósági ügyben első fokon a területi kamara elnöksége, másodfokon a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége jár el.

(5) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvénytől eltérve, ha a kamara a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem hozott határozatot, a kérelmezőt nem illeti meg a kérelmezett tevékenység megkezdésének, illetve folytatásának joga, és a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek a hatóság mulasztására vonatkozó általános szabályait kell alkalmazni.

(6) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti eljárás lefolytatásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Elektronikus aláírás használata ügyvédi tevékenység végzése során

12/B. § (1) Ügyvédi tevékenység végzése során - ha jogszabály az ügyvéd számára elektronikus aláírás használatát írja elő - csak a következő feltételeknek megfelelő minősített elektronikus aláírás használható:

a) az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványban a hitelesítés-szolgáltató feltüntette az aláíró ügyvédi kamarai tagságának fennállását;

b) a hitelesítés-szolgáltató biztosítja, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatos érvényes visszavonási kérelem alapján a módosított visszavonási állapotot legfeljebb 3 percen belül közzéteszi a nyilvántartásában, és a tanúsítvány ellenőrzését kérő felhasználóknak a tanúsítvány visszavonási állapotáról folyamatos tájékoztatást ad.

(2) A hitelesítés-szolgáltató az (1) bekezdés szerinti elektronikus aláírás tanúsítványát csak abban az esetben bocsáthatja ki, ha az aláíró ügyvédi kamarai tagságának fennállását részére a területi ügyvédi kamara igazolta.

(3) A hitelesítés-szolgáltató értesíti a területi ügyvédi kamarát a tanúsítvány kibocsátásáról.

(4) Az ügyvéd az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 13. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről a tájékoztatással egyidejűleg értesíti a területi ügyvédi kamarát is.

(5) Az ügyvéd nem használhatja az elektronikus aláírást, ha

a) kamarai tagsága megszűnt,

b) ügyvédi tevékenységének gyakorlását felfüggesztették,

c) ügyvédi tevékenységét szünetelteti,

d) az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy arról szerzett tudomást, hogy az aláírás létrehozására illetéktelen személy vált képessé.

(6) A területi ügyvédi kamara az (5) bekezdés *a)*-*c)* pontjában, az ügyvéd a *d)* pontjában foglalt esetben kezdeményezi a hitelesítés-szolgáltatónál az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, illetve visszavonását.

(7) A hitelesítés-szolgáltató a tanúsítvány érvényességét a területi ügyvédi kamara megkeresésére haladéktalanul felfüggeszti, illetve a tanúsítványt visszavonja.

Az elektronikus közszolgáltatások elterjedése - így különösen a cégeljárás elektronizálása és a személyazonosság törvény szerinti on-line ellenőrzésének megteremtése - egyre szélesebb körben teszi lehetővé azt, hogy az ügyvédi szolgáltatás nyújtása során az ügyvéd elektronikus úton kommunikáljon a különféle hatóságokkal. Alapvető fontosságú ezért az, hogy e kommunikáció keretében továbbított, elektronikus aláírással ellátott nyilatkozatok az aláíró személyét és szakmai minőségét tekintve egységesen ugyanazt a biztonságot garantálják. A törvény ezért beépíti az Üvtv.-be azokat legfontosabb garanciális szabályokat, melyek ezt az egységes színvonalat hivatottak biztosítani: az aláírásnak minősített elektronikus aláírásnak kell lennie, a hitelesítésére szolgáló tanúsítványnak tartalmaznia kell az aláíró ügyvédi kamarai tagságát, melynek igazolására a területi ügyvédi kamara jogosult, s ugyancsak a kamara feladata a törvényben meghatározott esetekben a tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, visszavonását kezdeményezni. A tanúsítványt kibocsátó hitelesítés-szolgáltatónak továbbá biztosítania kell a valós idejű tanúsítvány-állapotszolgáltatást (ennek részletes definícióját is megadja a törvény); ez alapvető feltétele többek között annak is, hogy a Hivatal a törvény szerinti on-line személyazonosság ellenőrzés során is rövid időn belül le tudja ellenőrizni azt, hogy valóban ügyvédtől érkezett-e az adatszolgáltatás iránti megkeresés. A törvény a felelősségi viszonyok egyértelművé tétele érdekében rögzíti azt, hogy az elektronikus aláírásról szóló jogszabályokban foglaltakon túl milyen kötelezettségek terhelik a hitelesítés-szolgáltatót, a kamarát és az ügyvédet az elektronikus aláírással kapcsolatban. A hitelesítés-szolgáltató köteles értesíteni a kamarát a tanúsítvány kibocsátásáról, a kamara jelzésére pedig köteles a tanúsítvány érvényességét felfüggeszteni; a kamara köteles az ügyvédi tevékenység folytatását akadályozó körülmények bekövetkezése esetén a tanúsítvány érvényességének felfüggesztése iránti eljárni, az ügyvéd számára pedig e körülmények bekövetkezése esetén tilos az elektronikus aláírás ügyvédi tevékenység folytatása céljából történő felhasználása.

12/C. § A Magyar Ügyvédi Kamara és a kamara az alapszabályában vagy kamarai szabályzatában közigazgatási hatósági ügynek nem minősülő eljárásaiban is lehetővé teheti a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti elektronikus kapcsolattartás szabályainak alkalmazását. A Magyar Ügyvédi Kamara és a kamara a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény alapján szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat vehet igénybe.

MÁSODIK RÉSZ

AZ ÜGYVÉDI KAMARAI TAGSÁG

II. Fejezet

A KAMARAI TAGSÁG KELETKEZÉSE

Felvétel a kamarába

13. § (1) Ügyvédi tevékenységet az végezhet, aki a kamara tagja, és az ügyvédi esküt letette.

(2) A kamara a tagjai közé felvett ügyvédet nyilvántartásba veszi, és arcképes igazolvánnyal látja el.

(3) A kamarába - kérelmére - ügyvédként fel kell venni azt, aki megfelel a következő feltételeknek:

a) az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes valamely állam állampolgára,

b) jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik,

c) magyar jogi szakvizsgát tett,

d) legalább egy évig ügyvédi, ügyvédjelölti vagy alkalmazott ügyvédi joggyakorlatot folytatott,

e) a Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesületének tagja, vagy a kamara által elfogadott más felelősségbiztosítása van,

f) az ügyvédi tevékenység folyamatos gyakorlására alkalmas irodahelyiséggel rendelkezik a kamara működési területén,

g) nem esik a (4) bekezdésben felsorolt kizáró okok alá.

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Üt.) módosításával elérni kívánt cél az ügyvédi kamarai tagság megszerzéséhez szükséges feltételek szigorítása. A törvény alapján a kamarai tagság további feltétele legalább egy év ügyvédi, ügyvédjelölti vagy alkalmazott ügyvédi joggyakorlat a korábban hatályban levő kritériumok mellett.

A jelenleg hatályban levő törvény alapján a jogi szakvizsga megszerzését követően a kamarába fel lehet venni ügyvédként azt is, aki ténylegesen nem szerzett gyakorlatot az ügyvédi hivatásban. A tapasztalatok szerint, szükség van az ügyvédek iránti magasabb szakmai elvárásokra, ezért írja elő a törvény ezt a speciális joggyakorlatot.

Az ügyvédi hivatás magas szintű végzéséhez elengedhetetlen a komplex tudás, amit csak a gyakorlati készségek megszerzésével lehet elsajátítani.

A törvény új feltételének meghatározása közérdek, ugyanis az ügyvédekkel szembeni közbizalom fenntartása változatlan feltételekkel már nem biztosítható.

A törvény az általános indokolásban meghatározott célok elérése érdekében az ügyvédi kamarai tagság megszerzéséhez szükséges követelmények szigorítását tartalmazza.

(4) Nem vehető fel a kamarába az,

a) akivel szemben a 6. §-ban foglalt összeférhetetlenségi ok áll fenn, és azt nem szünteti meg,

b) aki büntetett előéletű, vagy egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,

c) aki büntetlen előéletű, de

ca) akit a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélt, a mentesítés beálltától számított nyolc évig,

cb) akit a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélt, a mentesítés beálltától számított öt évig,

cc) akinek a szabadságvesztés büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztették, a próbaidő leteltétől számított három évig,

cd) akivel szemben a bíróság kényszergyógykezelést alkalmazott, a kényszergyógykezelést megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított három évig,

d) akit az ügyvédi kamarából kizártak, a kizáró határozat jogerőre emelkedésétől számított 10 évig,

e) aki cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt áll,

f) aki az életmódja vagy magatartása miatt az ügyvédi hivatás gyakorlásához szükséges közbizalomra érdemtelen,

g) akinek a kamarával vagy a Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesületével szemben lejárt tagdíjtartozása van.

(5) A (3) bekezdés *e)* pontjában foglalt feltétel az irodai tagként felvételét kérő esetén a 68. § (2) bekezdésének *c)* pontja szerinti felelősségbiztosítással teljesül.

(6) A kamarába fel kell venni azt az európai közösségi jogászt is, aki megfelel a 89/F. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

(7) A (3) bekezdés *d)* pontjában foglalt joggyakorlatok időtartamát együttesen kell figyelembe venni.

KGD2012. 108. *Az ügyvédi kamarai tagsághoz szükséges közbizalomra érdemesség körében vizsgálni kell a korábbi kamarai tagság megszűnésének körülményeit. Az ügyvédi kamara működésének törvényessége vizsgálata az igazságügyért felelős miniszter hatáskörébe tartozik (1998. évi XI. tv. 13. §, 121. §)*

BH2011. 96. *II. A bíróságnak ezen túlmenően nincs olyan kötelezettsége, hogy az eljáró védő kamarai tagságának keltét, illetve az alapszabály megalkotásának idejét vizsgálja [1998. évi XIX. törvény 44. § (1) bekezdés; 1998. évi XI. törvény 13. § (1) bekezdés].*

BH2005. 445. *Nem jogszabálysértő az ügyvédi kamara mérlegelési jogkörben hozott határozata, amely a felvételi kérelmet vagyon elleni bűncselekmény miatti jogerős elítélés miatt utasította el (1998. évi XI. tv. 13. §).*

BH2000. 239. *A sértett képviseletét - a magyar ügyvédi kamarai tagság és a külön jogszabály hiányában - külföldi ügyvéd nem láthatja el; ezért a sértett képviseletére nem jogosult személyt az eljárásból alakszerű határozattal ki kell zárni, de a határozat ellen jogorvoslatnak van helye [1973. évi I. törvény 58. § (2) bekezdés a) és c) pont, 1998. évi XI. törvény 13. § (1) és (3) bekezdés, 90. §, 92. § (1) bekezdés].*

13/A. § (1) A kamarai tagfelvétel iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező

a) igazolja a kamarai felvételhez szükséges adatokat és tényeket, továbbá

b) hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott körülmény vele szemben nem áll fenn, vagy kéri, hogy e tények igazolására szolgáló adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a kamara részére - annak a kamarai tagfelvétel iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a kérelmezővel szemben a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésben meghatározott körülmény fennáll-e.

(3) Ha a kérelmező az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott módok valamelyikével nem igazolja, hogy vele szemben a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott körülmény nem áll fenn, a kamarába nem vehető fel.

A felvétel iránti eljárás felfüggesztése

14. § (1) A kamara a felvétel iránti eljárást felfüggeszti, ha a kérelmező ellen - közvádra üldözendő - szándékos bűncselekmény elkövetése miatt indult eljárás.

(2) A felfüggesztés a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tart.

(3)

A kérelem elbírálása

15. § (1) A területi kamara elnöksége a kérelemről a beérkezését követő első ülésén, de legkésőbb a kérelem beérkezését követő naptól számított negyven napon belül dönt.

(2)

(3)

Az ügyvédi eskü

16. § (1) Az ügyvéd a kamarai felvételét követő két hónapon belül a kamara elnöke előtt esküt tesz.

(2) Az eskü szövege a következő: "Én (az eskütevő neve) esküszöm, hogy Magyarországhoz és annak Alaptörvényéhez hű leszek, jogszabályait megtartom. Ügyvédi hivatásom gyakorlása során szakmai kötelességeimet lelkiismeretesen és a legjobb tudásom szerint, ügyfelem érdekében eljárva teljesítem és az ennek során tudomásomra jutott titkot megőrzöm. (Az eskütevő meggyőződése szerint.) Isten engem úgy segéljen!"

(2a)

(3) Az ügyvéd a tevékenységét az eskü letétele után kezdheti meg.

(4) Az eskütételről a kamara okiratot készít, amely az eskü szövegét, letételének és az ügyvédi tevékenység megkezdésének időpontját tartalmazza. Az okiratot az ügyvéd és a kamara elnöke aláírja. Az esküokiratot a kamara őrzi meg.

(5) Ha az ügyvéd az eskütételben akadályozva van, az (1) bekezdésben meghatározott határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Ha az ügyvéd az esküt határidőben nem tette le, a kamarai tagsága a határidő lejártát követő napon megszűnik.

(6) A kamara elnöke biztosítja, hogy az ügyvéd a kamarai felvételét követően az esküt határidőben letehesse. Ha a kamara elnöke ezt nem biztosítja, - az (5) bekezdéstől eltérően - az ügyvéd kamarai tagsága nem szűnik meg, és az esküt a kamara elnöke által kijelölt legközelebbi időpontban le kell tenni.

Az ügyvédi tevékenység szüneteltetése

17. § (1) Az ügyvéd a tevékenységét - a kamara engedélyével - szüneteltetheti. A szünetelés legrövidebb időtartama 3 hónap. A szüneteltetés engedélyezését a kamara abban az esetben tagadhatja meg, ha az ügyvéd nem gondoskodott megfelelően megbízásainak átadásáról vagy megszüntetéséről, valamint - ha a szüneteltetést bejelentő ügyvéd alkalmazott ügyvédet, ügyvédjelöltet foglalkoztat - az alkalmazott ügyvéd, illetve ügyvédjelölt munkaviszonyának a Munka Törvénykönyve szerinti rendezéséről.

2007/49. Adózási kérdés *egyszemélyes ügyvédi iroda szüneteltetheti-e a tevékenységét?*

[az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 14. § (8) bekezdés, 52. § (9) bekezdés, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 17. § (1) bekezdés, 75. §, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (1) bekezdése és (2) bekezdése]

Az Art. 14. § (8) bekezdése alapján az ügyvéd mentesül tevékenységének szüneteltetése időtartamához kötődő adókötelezettségek teljesítése alól, ideértve a bankszámla-fenntartási kötelezettséget is.

Az Ütv. 17. § (1) bekezdése alapján az ügyvéd a tevékenységét - a kamara engedélyével - szüneteltetheti.

Az ügyvéd szüneteltetheti tevékenységét akkor is, ha ügyvédi iroda tagja, az Ütv. 75. § szerint ahhoz, hogy az iroda tagja az ügyvédi tevékenységét szüneteltethesse, az iroda előzetes hozzájárulása is szükséges.

Az ügyvédi iroda a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (1) és a (2) bekezdés d) pontja alapján társasági adó alany, melyre az általános szabályok vonatkoznak, a társasági adó törvény nem tartalmaz az ügyvédi iroda tevékenységének szüneteltetésére vonatkozó speciális rendelkezést.

Fentiek alapján az egyszemélyes ügyvédi iroda tagja által az ügyvédi tevékenységének szüneteltetése esetén az irodára az Art. 14. § (8) bekezdése nem alkalmazható. Az irodának továbbra is fennállnak az adókötelezettségei függetlenül attól, hogy tagja szünetelteti tevékenységét.

A Kamarának az Art. 52. § (9) bekezdése alapján jogszabály által előírt kötelezettsége adatot szolgáltatni az adóhatóság felé az ügyvédi tevékenységét szüneteltető ügyvédről, függetlenül attól, hogy a tevékenységét szüneteltető ügyvéd egyéni vállalkozó vagy iroda tagja, azonban az Art. 14. § (8) bekezdése szerint csak egyéni ügyvéd mentesül a szüneteltetés időtartamához kötődő adókötelezettség teljesítése alól. Az iroda kötelezettségei továbbra is fennállnak, például adóbevallás benyújtása, még akkor is, ha ez nullás.

(APEH Jogi és koordinációs főosztály 8990425311; AEÉ 2007/5.)

(2) A szüneteltetés iránti kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

(3) Ha az ügyvéd a tevékenységét a szüneteltetés engedélyezésekor megjelölt határidő lejárta előtt folytatni kívánja, ezt köteles a kamarának bejelenteni.

(4) A tevékenység folytatásának tényét a kamara a nyilvántartásba bejegyzi. A kamara ellenőrizheti, hogy az ügyvédi tevékenység folytatásához szükséges feltételek fennállnak-e.

18. § (1) A kamara engedélyezése nem szükséges az országgyűlési képviselői vagy a polgármesteri megbízatás miatti szüneteltetéshez. Ez esetben a szüneteltetés időtartama a megbízatás lejártáig tart. Az ügyvéd az ilyen szüneteltetést köteles a kamarának bejelenteni.

(2) Az ügyvédi tevékenység szüneteltetésének időtartama alatt létesített munkaviszony, közalkalmazotti vagy köztisztviselői jogviszony nem ütközik a 6. § (1) bekezdésének *a)* pontjába.

(3) A szüneteltetés alatt az ügyvéd nem gyakorolhatja a kamarai tagságból eredő jogokat, és - a szüneteltetés alatt fizetendő tagdíj, valamint a Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesületének járó tagdíj fizetése kivételével - nem terhelik az abból fakadó kötelezettségek.

A kamarai tagság területi hatálya

19. § (1) Az ügyvéd Magyarországon egy kamara tagja lehet, és ennek a kamarának a területén tarthat fenn irodát és alirodát.

(2) Ha az ügyvéd az irodát más kamara területére kívánja áthelyezni, kérnie kell a másik kamaránál az átjegyzését. Az átjegyzésig az ügyvéd kamarai tagsága a korábbi kamaránál fennáll. Az átjegyzés iránti kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

III. Fejezet

A KAMARAI TAGSÁG MEGSZŰNÉSE

20. § (1) Az ügyvéd kamarai tagsága megszűnik, ha
a) a kamarai tagságáról lemondott,
b) a kamarából kizárták,
c) meghalt.

(2) Az ügyvéd kamarai tagságát a kamara megszünteti, ha az ügyvéd
a) a 13. § (3) bekezdésében felsorolt feltételeknek nem felel meg,
b) a kamarai tagdíjfizetési kötelezettségét felszólítás ellenére nem teljesítette,
c) a 6. §-ban foglalt összeférhetetlenséget felszólítás ellenére nem szüntette meg,
d) cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alá került,
e) az esküt határidőben nem tette le,
f) tevékenysége szüneteltetésének időtartama lejárt anélkül, hogy a tevékenysége folytatásának szándékát a kamarának bejelentette volna.

(3) A kamara a (2) bekezdés *b)* és *c)* pontja esetén írásban felszólítja az ügyvédet, hogy fizesse be a tagdíjat, illetve a 6. §-ban szabályozott összeférhetetlenséget 30 napon belül szüntesse meg. A (2) bekezdés *c)* pontja esetén a kamara összeférhetetlenségi bizottságának állásfoglalását be kell szerezni.

(4) A kamarai tagság megszüntetése iránti eljárásra a 15. §-t kell alkalmazni. A megszüntetésről szóló határozat - fellebbezésre tekintet nélkül - előzetesen végrehajtható.

(4a) A kamarai tagságnak a (2) bekezdés *f)* pontja szerinti hivatalból történő megszüntetése esetén a megszüntetésre irányuló döntés meghozatalának feltétele az állami adóhatóság, a vámhatóság, az ügyvéd irodájának fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóság, továbbá a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - erre a célra rendszeresített nyomtatványon kiadott - nyilatkozata arról, hogy az ügyvéd adóbevallási és nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett, adótartozása, jogerős határozatban megállapított adófizetési kötelezettsége és más, adók módjára behajtandó köztartozása nincs, az ügyvédnél adóhatósági, vámhatósági eljárás nincs folyamatban, és ellenőrzést, végrehajtást az állami adóhatóság illetőleg a vámhatóság nem kezdeményez. Az adóhatósági nyilatkozat beszerzése érdekében a kamarai hatósági eljárás során a kamara megkeresi az adóhatóságot, a nyilatkozat beszerzéséig eltelt idő a döntés meghozatalára nyitva álló határidőbe nem tartozik bele.

(5) Ha az ügyvéd kamarai tagsága a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában szabályozott okból szűnt meg, az újbóli kamarai felvételre irányuló kérelem a kamarai tagság megszűnéséről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 év elteltével nyújtható be.

20/A. § (1) A kamarai tagsági viszony fennállása alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében a kamara ellenőrzi azt is, hogy az ügyvéddel szemben fennáll-e a 13. § (4) bekezdés *b)* vagy *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott körülmény. A hatósági ellenőrzés céljából a kamara adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy az ügyvéddel szemben fennáll-e 13. § (4) bekezdés *b)* vagy *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott körülmény.

(2) A kamara a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények vizsgálata céljából kezeli a kamarai tagfelvételi eljárást kérelmező, valamint az ügyvéd azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.

(3) A 13/A. § *b)* pontja, valamint az (1) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a kamara
a) a kamarai tagfelvétel iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy
b) az ügyvéd kamarába való felvétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a kamarai tagsági viszony megszüntetésére irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig
kezeli.

21. § (1) Kamarai tagságának megszűnésekor a kamara az ügyvédet törli a nyilvántartásából, és az igazolványát visszavonja.

(2) Az ügyvéd kamarai tagságának megszűnését az ügyvéd nevének és irodája címének közlésével a megszűnést követő 15 napon belül a kamara honlapján közzéteszi, kivéve, ha a kamarai tagság elhalálozás folytán szűnt meg.

HARMADIK RÉSZ

AZ ÜGYVÉDI MŰKÖDÉS

IV. Fejezet

A MEGBÍZÁSI JOGVISZONY

A megbízás létrejötte

22. § Az ügyvéd általában a megbízó megbízása alapján jár el. Az ügyvéd a hatóság kirendelése vagy a jogi segítségnyújtó szolgálattal külön jogszabály szerinti jogi segítői tevékenység ellátására kötött szolgáltatási szerződés alapján is eljárhat.

Az ügyvédi működés alapjául az Ügytv. 22. §-a szerint a megbízás és a kirendelés szolgálhat, amelyek keretében azonban nem helyezhető el a Jst. alapján jogi segítőként közreműködő ügyvéd eljárása. A Jst. által kialakított konstrukció szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat és az ügyvéd a jogi segítői tevékenység ellátására határozott idejű szerződést kötnek. A hatósági határozat jogosultja (a támogatásban részesült ügyfél) a névjegyzékben szereplők közül választ és kér fel jogi segítőt az igényelt jogi szolgáltatás teljesítésére. E felkérés és annak elvállalása nem azonosítható az Ügytv.-ben meghatározott megbízással, hiszen e felek között nem jön létre megállapodás sem a megbízási díj, sem a költségek tekintetében, és a jogi szolgáltatás tartalmát (legalábbis annak kereteit) is a jogi segítségnyújtó szolgálat határozata rögzíti. Indokolt ezért a jogi segítőkénti eljárást mint az ügyvédi tevékenység egy sajátos formáját önállóan is rögzíteni az Ügytv.-ben.

23. § (1) Az ügyvéd és a megbízó között a megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előrelátható költségekben. A felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik.

(2) A megbízást - a tanácsadás esetét kivéve - írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.

(3) A megbízó az ügy ellátásával több ügyvédet is megbízhat, akik az ügyet együtt látják el.

(4) A megbízó az ügy ellátásával más ügyvédet úgy is megbízhat, hogy mindegyik ügyvéd meghatározott részfeladatot lát el.

(5) Az ügyvéd a megbízás ellátásához alkalmazott ügyvédje, ügyvédjelöltje, a nála működő külföldi jogi tanácsadó, továbbá más ügyvéd, illetve európai közösségi jogász, alkalmazott európai közösségi jogász közreműködését is igénybe veheti, kivéve, ha ezt a megbízó a megbízás létrejöttekor írásban kizárta.

BH2013. 89. *Amennyiben az ügyvéd az ügyfelével kötött megbízási szerződést megszegve az 1998. évi XIX. törvény 580. § szerinti kártalanítási igényt a 6 hónapos jogvesztő határidőn túl terjeszti elő és ezzel megfosztja ügyfelét az igény érvényesítésének e lehetőségétől, ezáltal sérült a félnek azon alkotmányos joga, hogy bírósághoz fordulhasson és jogait a törvény által felállított független és pártatlan bíróság bírálhassa el. Ez olyan immateriális hátránynak minősül, mely kellő alapul szolgál a személyiségi jogok megsértésének a megállapításához és ennek alapján nem vagyoni kártérítés megítéléséhez (1959. évi IV. törvény 75. §, 84. §, 1998. évi XI. törvény 23. §).*

BH2010. 345. *Csak az adózó által elvégezhető eljárást jogi képviselője joghatályosan nem teheti meg (2003. évi XCII. törvény 5. §, 7. §, 2004. évi CXL. törvény 78. §, 40. §, 1998. évi XI. törvény 23. §, 24. §)*

BH2008. 269. *Ha az ügyvédi megbízási szerződést nem foglalják írásba, a szerződés tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli (1983. évi 4. tvr. 8. §, 1998. évi XI. törvény 23. §).*

A megbízás megszűnése

24. § (1) Az ügyvéd nem köteles a megbízást elfogadni, és az elfogadott megbízást bármikor, indokolás nélkül, írásban felmondhatja. A felmondási idő a megbízó értesítésétől számított 15 nap. Az ügyvéd a felmondási idő alatt is köteles a megbízó érdekében eljárni.

(2) A megbízó a megbízást írásban bármikor korlátozhatja, vagy azonnali hatállyal felmondhatja.

(3) Folyamatos megbízási jogviszony esetén a felek a felmondásról az (1)-(2) bekezdéstől eltérően rendelkezhetnek.

(4) Az ügyvéd a megbízás megszűnését vagy korlátozását haladéktalanul köteles annak a hatóságnak írásban bejelenteni, amelynél a rábízott ügy folyamatban van.

(5) A megbízás az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon kívül megszűnik

a) a megbízás teljesítésével,

b) az ügyvéd vagy a megbízó halálával,

c) a megbízó jogutód nélküli megszűnésével,

d) az ügyvéd kamarai tagságának megszűnésével.

(6) Az ügyvéd köteles a megbízó haláláról vagy jogutód nélküli megszűnéséről haladéktalanul értesíteni azokat az általa ismert személyeket és szerveket, akiknek ebből eredően jogaik és kötelezettségeik keletkeztek.

(7) Ha az ügyvéd a tevékenységét ügyvédi iroda (67-83. §) tagjaként folytatja, a megbízás nem szűnik meg, hanem az iroda megbízottá válik. Az ügyvéd a várható változásról köteles a megbízóját haladéktalanul, de legkésőbb azt 15 nappal megelőzően, illetőleg a (3) bekezdés szerint meghatározott felmondási idő kezdete előtt írásban értesíteni, ebben tájékoztatni a (2)-(3) bekezdésben foglalt lehetőségekről.

BDT2004. 1061. *A folyamatos (tartós) megbízási szerződésben a felek a felmondás jogát korlátozhatják. Az ilyen szerződési kikötés nem tekinthető érvénytelennek. A felmondás következtében a megbízottat ért kár megállapításának szempontjai.*

BH2011. 71. *A polgári eljárásban a gazdasági társaság meghatalmazottjaként szereplő ügyvéd képviseleti jogosultsága nem szűnik meg a társaság szervezeti képviselőjének személyében utóbb bekövetkezett változás miatt. A képviselet ellátására való jogosultság mindaddig megilleti, ameddig a cégjegyzékbe bejegyzett új szervezeti képviselő a meghatalmazást, illetve annak alapjául szolgáló megbízási szerződést fel nem mondja és a meghatalmazás megszűnését a bíróságnak be nem jelenti [1952. évi III. törvény 71. §, 1997. évi CXLV. törvény 3. § (3) bekezdés, 1998. évi XI. törvény 24. § (2) bekezdés].*
BH2010. 345. *Csak az adózó által elvégezhető eljárást jogi képviselője joghatályosan nem teheti meg (2003. évi XCII. törvény 5. §, 7. §, 2004. évi CXL. törvény 78. §, 40. §, 1998. évi XI. törvény 23. §, 24. §)*
BH2009. 331. *A megbízási jogviszony folyamatosságának megállapításánál irányadó szempontok. A felmondás jogának jogszerű korlátozása ellenére gyakorolt azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményei [1959. évi IV. törvény 483. § (4) bekezdés; 1998. évi XI. törvény 24. §].*
BH2004. 179. *A megbízó felmondási jogának aránytalan mértékű korlátozása tartalmilag a felmondási jog gyakorlását kizárja, ezért a jogszabály megkerülésére irányul és ennek következtében semmis [1959. évi IV. törvény 4. § (1) bekezdés, 200. § (1)-(2) bekezdés, 483. § (1) és (4) bekezdés, 1998. évi XI. törvény 24. § (2)-(3) bekezdés].*
BH2000. 391. *A meghatalmazott védővel szemben a tárgyalásról való távolmaradása miatt rendbírság kiszabása indokolt, ha csupán a tárgyalást követő napon, faxon tesz olyan bejelentést, mely szerint a meghatalmazása megszűnt, és a vádlott védelmét a továbbiakban nem látja el [1973. évi I. törvény 113. § (1) bekezdés c) pont, 108. § (1) bekezdés, 1998. évi XI. törvény 24. § (1) bekezdés].*
EBH2010. 2147. *A polgári eljárásban a gazdasági társaság meghatalmazottjaként szereplő ügyvéd képviseleti jogosultsága nem szűnik meg a társaság szervezeti képviselőjének személyében utóbb bekövetkezett változás miatt. A képviselet ellátására való jogosultság mindaddig megilleti, ameddig a cégjegyzékbe bejegyzett új szervezeti képviselő a meghatalmazást, illetve annak alapjául szolgáló megbízási szerződést fel nem mondja és a meghatalmazás megszűnését a bíróságnak be nem jelenti [1952. évi III. törvény 71. §; 1997. évi CXLV. törvény 3. § (3) bekezdés; 1998. évi XI. törvény 24. § (2) bekezdés].*

A megbízás elvállalásának korlátai

25. § (1) Az ügyvéd a megbízójával szemben mástól megbízást nem vállalhat el.

7006/2009. (AEÉ 6.) APEH irányelv *az adóhatóság előtti képviseletről*

Az adóhatóság előtt az adózónak lehetősége van arra, hogy ügyében helyette képviselője járjon el. A képviselő képviseleti jogosultságát azonban az adóhatóságnak vizsgálnia kell. A vizsgálati kötelezettség a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 40. § (2)-(4) bekezdésében, valamint az adózás rendjéről szóló, többször módosított 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 53. § (3) bekezdésében foglalt tilalomból ered, mely utóbbi rendelkezés szerint illetéktelen személy az adótitokhoz nem férhet hozzá. Mivel a képviselet szabályainak alkalmazásával kapcsolatban a vonatkozó jogszabályi rendelkezések módosításra kerültek, az egységes adóhatósági joggyakorlat biztosítása érdekében az alábbi iránymutatást adom:
I. fejezet
A képviseletre vonatkozó általános szabályok
1. A képviselet formái
1.1. Anyagi jogi képviselet
1.1.1. Anyagi jogi képviselet esetén a képviselő a képviselt helyett és nevében eljárva a jognyilatkozataival - pl. szerződéskötéssel, tartozás elismerésével - a képviselt számára szerez jogokat, illetve vállal kötelezettségeket.
1.2. Eljárási képviselet

1.2.1. Az eljárási képviselet nem más, mint az adózó helyett vagy mellett eljárási cselekmények végzése abból a célból, hogy az adózó jogai maradéktalanul érvényesüljenek, vagyis a képviselt személy eljárási jogainak érvényesülését segíti elő. A Ket. 40. §-án, illetve közvetlenül az Art. 7. §-án alapuló, közigazgatási hatósági ügyben történő képviselet kizárólag eljárási képviseletet jelent. Így a képviselő az eljárási cselekményeivel közvetlenül sem önmagának, sem az ügyfélnek (a továbbiakban: adózó) anyagi jogot nem szerezhet, ilyen kötelezettséget nem vállalhat.
1.2.2. Az eljárási képviseletben a képviselő megteheti mindazt az eljárási cselekményt, ami az adózót megilleti vagy terheli (pl. kérelmet nyújthat be, bizonyítékot vagy jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő). Részt vehet továbbá azokon az eljárási cselekményeken (pl. tárgyalás, szemle), melyeken az adózó jogosult vagy köteles megjelenni. Az eljárási képviselet - eredete alapján - háromféle lehet:
a) Törvényes: amikor a képviseleti jog közvetlenül jogszabály rendelkezésére, jogszabályon alapuló hatósági rendelkezésre vagy jogszabály felhatalmazása alapján hozott szervezeti szabályzatra vezethető vissza.
b) Meghatalmazáson alapuló: ami abból ered, hogy az adózó vagy törvényes képviselője akarata szerint él azzal a - jogszabály által biztosított - jogával, hogy más személy útján vegyen részt a közigazgatási hatósági eljárásban.
c) Kirendelésen alapuló: a kirendelt ügygondnok képviseleti joga a kirendelő határozaton alapul.
1.2.3. A törvényes képviselő és az ügygondnok az adózó helyett jár el, a meghatalmazott képviselő a meghatalmazást úgy is elláthatja, hogy az adózó vagy törvényes képviselője mellett jár el, vagyis az adózóval vagy törvényes képviselőjével együtt - mint annak segítője - végez eljárási cselekményeket.
1.2.4. Az adóhatósági eljárás során keletkezett iratokat, ha az adózónak törvényes képviselője, ügygondnoka vagy írásban meghatalmazott képviselője van, ezek részére kell kézbesíteni; a személyes megjelenésre szóló idézés kézbesítése azonban a megidézett részére történik, képviselője egyidejű értesítésével a Ket. 40. § (7) bekezdése alapján. Az eljárási képességgel rendelkező ügyfél kérheti, hogy a hatóság akkor is számára kézbesítse az iratokat, ha az ügyben képviselője van.
2. A képviselet tartalma
2.1. A képviselő elvégezheti mindazokat az eljárási cselekményeket, amelyek az adózót megilletik vagy terhelik (pl. kérelmet nyújthat be, bizonyítékot vagy jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő). Továbbá részt vehet azokon az eljárási cselekményeken (pl. tárgyalás, szemle), melyeken az adózó jogosult vagy köteles megjelenni. Kivétel ez alól, ha az adott ügyben, vagy az adott eljárási cselekmény vonatkozásában a törvény megköveteli a személyes eljárást: ilyenkor az adózó helyett képviselő nem járhat el (pl. idézés esetén, azaz ha valakinek a személyes meghallgatására van szükség, a megidézett helyett képviselő nem jelenhet meg).
2.2. A közigazgatási hatósági eljárásban az adózón kívül résztvevő más személy, pl. a tanú, vagy a szakértő csak személyesen járhat el, helyette képviselő nem járhat el.
II. fejezet
Az anyagi jogi képviselet
1. Az adóztatás területén az anyagi jogi képviselet körébe az Art. 175. § (3) bekezdése szerinti képviselet vonható, mely szerint az adózónak az Art. 175. § (1) bekezdés szerinti kitöltött nyomtatványait az Art. 7. §-ában meghatározott képviselője, meghatalmazottja is aláírhatja, s ezzel a képviselő az adózó számára közvetlenül teremt kötelezettséget, illetve jogot. A kitöltött és az adózó képviselője, meghatalmazottja által aláírt nyomtatvánnyal azonos értékű a képviselő, meghatalmazott által elektronikus úton megküldött elektronikus űrlap.
2. Ez alapján magánszemély esetében a következő személyek írhatják alá a nyomtatványokat:
a) törvényes képviselő,
b) képviseleti jogosultságát igazoló ügyvéd, ügyvédi iroda,
c) európai közösségi jogász,
d) adószakértő,
e) okleveles adószakértő,
f) adótanácsadó,
g) könyvelő,

h) számviteli, könyvviteli szolgáltatásra, vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság alkalmazottja, tagja,
i) közokiratban, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt eseti meghatalmazás, megbízás alapján más nagykorú személy,
j) egyéni vállalkozó esetében a leírtakon túlmenően a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazott.
3. Jogi személynek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetnek minősülő adózó esetén a nyomtatványokat aláírhatják:
a) a rá vonatkozó szabályok szerint képviseleti joggal rendelkező személy,
b) a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazott,
c) jogtanácsos,
d) ügyvéd, ügyvédi iroda,
e) európai közösségi jogász,
f) adószakértő,
g) okleveles adószakértő,
h) adótanácsadó,
i) könyvelő,
j) számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja.
4. A meghatalmazottként nyomtatványt aláíró személyeknek [jelen fejezet 2. b)-j) pont, jelen fejezet 3. b)-j) pont] képviseleti jogosultságukat igazolniuk kell.
5. Amennyiben a meghatalmazott aláírása szerepel a kitöltött és az adóhatósághoz benyújtott - adóhatóság által az Art. 175. § (1) bekezdése szerint rendszeresített - nyomtatványon, azonban a képviseletet nem igazolják, úgy a nyomtatványt be nem nyújtottnak kell tekinteni, erre az adózót - határozat meghozatala nélkül - figyelmezteti az adóhatóság. Amennyiben a képviseletet később igazolják, a nyomtatványt az adóhatóság elfogadja, azonban a benyújtás napjának a képviselet igazolásának napja tekintendő.
6. A jelen fejezetben nem szabályozott kérdésekben a III-VII. fejezet rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.
III. fejezet
A törvényes képviselet
1. A törvényes képviselet általános szabályai
1.1. Az adóhatóság előtti eljárásban az Art. 7. § (1)-(2) bekezdései - a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) hatálya alá tartozó ügyekben a Ket. 40. §-a - szerint mind a magánszemélyt, mind a jogi személyt és egyéb szervezetet képviselheti a törvényes képviselője.
1.2. A magánszemély adózó törvényes képviselője a szülő, a gyám és a gondnok. A kiskorú gyermeket a szülő, illetve - aki nem áll szülői felügyelet alatt - a gyám képviseli. A cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezett személy képviselője pedig a gondnok [lásd a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) VIII-IX. fejezetét és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) Második rész II. fejezetét].
1.3. A jogi személyek és egyéb szervezetek törvényes képviselőjét vagy jogszabály határozza meg, vagy jogszabályon alapuló szabályzat. E szervezetek értelemszerűen személyesen nem, csak képviselet (törvényes képviselő, meghatalmazott, ügygondnok) útján vehetnek részt az eljárásban.
1.3.1. A leggyakrabban előforduló adózói kör - a magánszemély adózókon kívül - a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) hatálya alá tartozik. A gazdasági társaságok törvényes képviseletére a Gt. 29., 32., 109-110. §-ai szerint a következők jogosultak:
a) A társaság vezető tisztségviselői vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület. A vezető tisztségviselők képviseleti jogát a társasági szerződés korlátozhatja, illetve több vezető tisztségviselő között megoszthatja, azonban a képviseleti jog korlátozása illetve megosztása harmadik személyekkel szemben nem hatályos. Ha törvény vagy a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselők cégjegyzési joga önálló. A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy a vezető tisztségviselő, valamelyik képviseletre feljogosított munkavállalóval együttesen jogosult a gazdasági társaság cégjegyzésére.

b) Ha ezt a társasági szerződés lehetővé teszi, a társaság legfőbb szerve (közgyűlés, taggyűlés, tagok gyűlése) a vezető tisztségviselők tevékenységének segítése érdekében egy vagy több cégvezető kinevezéséről határozhat. A cégvezető olyan munkavállaló, aki a vezető tisztségviselők rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését. Ha törvény vagy a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a cégvezető cégjegyzési joga önálló. A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy a cégvezető valamelyik képviseletre feljogosított munkavállalóval együttesen jogosult a gazdasági társaság cégjegyzésére. A cégvezető a képviseleti jogát másra nem ruházhatja át.
c) A betéti társaság kültagja a társaság törvényes képviseletére (cégjegyzésre) jogosult, ha a társasági szerződés így rendelkezik, illetve a társaság képviseletének ellátására meghatalmazást ad a kültag részére a szervezeti képviselő, illetve a tagok gyűlése. Ha a társaságból valamennyi beltag vagy valamennyi kültag kiválik, az utolsó beltag vagy az utolsó kültag kiválásától számított hat hónapos jogvesztő határidő elteltével megszűnik, kivéve, ha a társaság a társasági szerződése módosításával a betéti társaságként vagy közkereseti társaságként való működés törvényes feltételeit megteremti, és ezt a változást a cégbíróságnak bejelenti. Ha a társaságnak nem maradt üzletvezetésre és képviseletre jogosult tagja, az előző mondat szerinti bejelentés megtételéig, illetve a jogvesztő határidő eltelte esetén, a végelszámoló kijelöléséig a kültagot is a társaság üzletvezetésére és képviseletére jogosultnak kell tekinteni.
1.3.2. Hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás szervezeti formájától függően (pl. részvénytársaság, szövetkezet) az arra vonatkozó jogszabály (Gt., a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben (a továbbiakban: Hpt.) foglalt eltérésekkel alkalmazandó [Hpt. 8. § (2) bekezdés].
1.3.3. A nem a Gt., illetve a Hpt. hatálya alá tartozó egyéb szervezet esetén az adott szervezetről szóló jogszabály szerint képviseleti joggal rendelkező személy minősül törvényes képviselőnek.
1.4. A törvényes képviselő képviseleti joga nem függ a képviselt adózó akaratától, s az nem csak egy-egy konkrét közigazgatási hatósági ügyre vonatkozik, hanem a képviselt személy minden ügyében, az adóhatóság előtti eljárás minden szakaszában eljárhat; általános és tartós képviseletet lát el. A törvényes képviselet tartós jellegét az adja, hogy egy-egy ügy elintézése nem jár együtt a képviseleti jogosultság megszűnésével. (pl. a Kft. ügyvezetője az ügyvezetői megbízatása egész időtartama alatt jogosult a társaság képviseletére.) A törvényes képviselő külön meghatalmazás nélkül képviselheti az adózót a közigazgatási hatósági eljárásban, csak törvényes képviselői minőségét kell igazolnia.
2. A törvényes képviselő képviseletének vizsgálata
2.1. A képviselet vizsgálatával kapcsolatban az általános szabályt a Ket. 40. § (4) bekezdése határozza meg, mely alapján az adóhatóság visszautasítja az olyan meghatalmazott eljárását, aki az ügyben a képviselet ellátására nem alkalmas, vagy aki a képviseleti jogosultságát a hatóság erre irányuló felhívása ellenére nem igazolja. Analógia útján e szabályt valamennyi képviseleti formára alkalmazni kell.
2.2. Az eljáró adóhatóság a kérelem megérkezésekor - és az eljárás minden szakaszában - köteles a képviseleti jogosultság vizsgálatára. A Ket. 40. § (4) bekezdése alapján a képviselőként fellépő személy képviseleti jogosultságát végzéssel visszautasítja, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló felhívás ellenére sem igazolja.
2.3. A képviselő eljárását visszautasító végzést nemcsak a képviselőként eljáró személynek, hanem az adózónak is megküldi az adóhatóság, továbbá a Ket. 40. § (4) bekezdése alapján - határidő kitűzésével - felhívást intéz hozzá, hogy járjon el személyesen vagy gondoskodjon a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről. A felhívásban az adóhatóság tájékoztatja az adózót arról, hogy amennyiben a felhívásban kitűzött határidőig nem nyilatkozik, vagy nem jár el személyesen, illetve nem gondoskodik írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről, akkor az adóhatóság az eljárást végzéssel megszünteti a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza. Az adóhatóság az eljárást az adózó válaszának függvényében folytatja vagy lezárja a következők szerint:

a) Ha az adózó úgy nyilatkozik, hogy nem kívánt kérelmet benyújtani, azaz az adózó - az eljárás megindítására jogosult személy - akarata nem terjedt ki eljárás kezdeményezésére, szándékának hiányában nem lehet az eljárást megindítottnak tekinteni. A képviselőként fellépő harmadik személy álképviselőnek minősül, nincs adózótól származó érvényes - azaz eljárást megindító - kérelem, tehát nincs eljárás sem folyamatban. Ebben az esetben nem lehet eljárást megszüntető végzést hozni, hanem a képviselőként fellépő személyt és az adózót levélben kell tájékoztatni, hogy nincs folyamatban adóhatósági eljárás, és tekintse tárgytalannak az esetlegesen megtett eljárási cselekményeket. (Ez esetben az adózót nem terheli illetékfizetési kötelezettség, mert nem indított közigazgatási eljárást).
b) Ha az adózó a kitűzött határidőig nem nyilatkozik, az adóhatóság az eljárást végzéssel megszünteti a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza. (Mivel a kérelem alapján érdemi vizsgálat nem történt, az adózót nem terheli illetékfizetési kötelezettség.)
c) Ha az adózó nyilatkozik és igazolja, hogy a képviselőként fellépő személy valóban a képviselője, akkor az érdemi eljárást tovább kell folytatni, és a határidőket megtartottnak kell tekinteni. Olyan igazolás fogadható el, amely szerint az adózó nevében eljárást indító személy már az eljárás megindításakor rendelkezett képviseleti jogosultsággal. (Az adózónak ez esetben az eljárási illetéket meg kell fizetnie.)
2.4. Az Art. 53. § (3) bekezdése szerint az adótitokhoz illetéktelen személy nem férhet hozzá. E rendelkezés az adóhatóság előtti eljárás során a képviseleti jogosultság kötelező vizsgálatának alapja.
2.5. Az adóhatóság a képviseleti jogosultság ellenőrzésénél megfelelő dokumentumok bemutatását követelheti.
2.6. A törvényes képviselet körében a következők vizsgálandók:
a) Az adott eljárási cselekményre nézve megengedett-e a képviselet. A képviselet megengedettségét a jogszabályok vizsgálata alapján állapítja meg az adóhatóság.
b) A törvényes képviselőként fellépő személy jogosult-e képviseletre, azaz rendelkezik-e a jogosítványoknak egy olyan körével, amely az adott adózó tekintetében a törvényes képviseleti jogosultságot is magába foglalja.
c) A törvényes képviselő alkalmasságát külön vizsgálni nem kell, annak meglétét vélelmezni kell, mivel az alkalmasságot nem az adott ügyben eljáró közigazgatási szervnek, hanem a kinevező, alkalmazó, kirendelő stb. szervnek kell(ett) vizsgálnia, illetve adott esetben a törvényes képviselet közvetlenül jogszabály rendelkezésén alapul (pl. kiskorú szülője).
2.7. Ha magánszemély helyett törvényes képviselője jár el, e minőségét az adóhatóság előtt igazolnia kell.
2.8. A gazdasági társaságok vezető tisztségviselőjének képviseleti jogosultságát elsődlegesen az adóhatóság nyilvántartása alapján kell ellenőrizni. Szükség esetén érvényes cégkivonat, cégmásolat, cégbizonyítvány, illetve aláírási címpéldány másolatának bemutatása is kérhető a képviseleti jogosultság ellenőrzéséhez. A vezető tisztségviselő személyének megváltozása esetén a cégnyilvántartásba még be nem jegyzett vezető tisztségviselő képviseleti jogosultságát a megválasztásáról szóló taggyűlési határozattal és a cégbírósághoz benyújtott változásbejegyzési kérelemmel is igazolhatja. Kivételt képez az az eset, ha a cégbírósági nyilvántartásból megállapítható, hogy e változásbejegyzési kérelmet a cégbíróság elutasította. A cégvezető képviseleti jogosultságát a társaság legfőbb szervétől (tagok gyűlése, taggyűlés, közgyűlés) származó határozattal igazolja.
A betéti társaság kültagja képviseleti jogosultságát a társasági szerződéssel, a tagok gyűlésétől vagy a beltagtól származó felhatalmazással igazolja. Amennyiben a beltag kiválása miatt a betéti társaságnak nem maradt ügyvezetésre, illetve képviseletre jogosult tagja, a kültag jogosult a képviseletre, ebben az esetben a beltag kiválását kell megfelelő módon igazolni, illetve a beltag halála az adóhatósági nyilvántartásokból ellenőrizhető.
2.9. Egyéb szervezet esetén a képviseleti jogosultság elsődlegesen az adóhatóság nyilvántartása alapján ellenőrizendő, illetve szükség esetén az adott szervezetről szóló jogszabály szerinti dokumentum bemutatása is kérhető.

2.10. Felszámolás esetén a vezető tisztségviselő képviseleti joga megszűnik, a vonatkozó jogszabály alapján a gazdálkodó szervezet vagyonával összefüggő kérdésekben képviselőnek a felszámoló minősül. Végelszámolás esetén a képviselet hatósági határozaton alapul, ha a képviselőt a cégbíróság rendeli ki, egyéb esetben a végelszámoló többnyire a cég korábbi képviselője. Végelszámolói minőségét azonban ez esetben igazolnia kell.

IV. fejezet

A meghatalmazotti képviselet

1. A meghatalmazás általános szabályai

1.1. Az adóhatóság előtti eljárásban az Art. 7. § (1)-(2) bekezdései szerint mind a magánszemélyt, mind a jogi személyt és egyéb szervezetet a törvényes képviselőn túl meghatalmazott is képviselheti. A meghatalmazottként igénybe vehető személyek köre attól függően eltérő, hogy magánszemély vagy jogi személy, illetve egyéb szervezet adózó ügyéről van szó.

1.2. A meghatalmazás olyan jognyilatkozat, amellyel a meghatalmazó feljogosítja a meghatalmazottat a képviseletére, azaz a meghatalmazott képviseleti joga közvetlenül az adózótól vagy a törvényes képviselőtől kapott meghatalmazáson alapul.

1.3. A meghatalmazás szólhat az adott ügy egészére vagy csak egyes eljárási cselekményekre. A teljes adóigazgatási eljárásra - ideértve a hatósági, az ellenőrzési és a végrehajtási eljárást, valamint a biztosítási intézkedést is - szóló meghatalmazás kiterjed az eljárással kapcsolatos minden nyilatkozatra és cselekményre. A meghatalmazás korlátozásának magából a meghatalmazásból egyértelműen ki kell tűnnie, a korlátozás csak annyiban hatályos, amennyiben az magából a meghatalmazásból kitűnik.

1.4. A meghatalmazás megszűnik a meghatalmazás visszavonásával, felmondással, bármelyik fél halálával (nem magánszemély meghatalmazó vagy meghatalmazott esetében megszűnéssel) valamint az ügy befejezésével. A meghatalmazás visszavonása, felmondása az adóhatósággal szemben akkor érvényes (és attól az időponttól hatályos), amikor a visszavonást, felmondást az adóhatósághoz bejelentették.

1.5. A megbízás annyiban tér el az 1.2.-1.4. pontokban leírtaktól, hogy szerződés alapján jön létre. Ahol jelen irányelv meghatalmazottat, meghatalmazást említ, azon a megbízottat, megbízást is érteni kell.

1.6. Az Art. 7. § (3) bekezdése értelmében a képviselet-ellátásra állandó meghatalmazás is adható [V. fejezet].

1.7. Az Szjtv. hatálya alá tartozó ügyekben a meghatalmazotti képviseletre és a képviseleti jogosultság vizsgálatára a Ket. 40. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni. Meghatalmazottként eljárási képességgel rendelkező személy járhat el. Az Szjtv. hatálya alá tartozó ügyekben is adható állandó meghatalmazás.

2. A meghatalmazotti képviselet vizsgálata

2.1. A képviselet vizsgálatával kapcsolatban jelen irányelv III. fejezet 2. pontját értelemszerűen alkalmazni kell. A meghatalmazotti képviselet körében a következők vizsgálandók:

a) Az adott eljárási cselekményre nézve megengedett-e a képviselet. A képviselet megengedettségét a jogszabályok vizsgálata alapján állapítja meg az adóhatóság. Egyes eljárási cselekményeknél (pl. az Art. 48. §-a szerinti, vagy a Ket. 51. §-a szerinti azon nyilatkozattétel, tanúvallomás, ahol az adózó személyes meghallgatása szükséges) ugyanis meghatalmazotti képviseletnek nincs helye.

b) A meghatalmazottként fellépő személy jogosult-e képviseletre, azaz rendelkezik-e az arra jogosulttól származó szabályos meghatalmazással, és az kiterjed-e mindazokra az eljárási cselekményekre, amelyeket a képviselő el kíván végezni.

c) A Ket. 40. § (4) bekezdése alapján vizsgálni kell a meghatalmazott alkalmasságát, azt mindig az adott ügyhöz, illetve eljárási cselekményhez kell viszonyítani. Az alkalmasság vizsgálatánál azt kell figyelembe venni, hogy az adott eljárási cselekmény elvégzésére képes-e a meghatalmazott (pl. életkora, testi vagy szellemi fogyatékossága nem zárja-e ki az alkalmasságot), másrészt vizsgálni kell, hogy az eljárás tárgyát képező ügyhöz milyen a viszonya. Az a körülmény, hogy a meghatalmazott az ügyben esetleg maga is érdekelt, tehát adózó, önmagában még nem zárja ki az alkalmasságát. Ellenérdekű adózók azonban egymás meghatalmazottjaiként nem járhatnak el.

2.2. A meghatalmazás alaki elemei

2.2.1. Meghatalmazotti képviseletnél vizsgálni kell a meghatalmazás alapvető elemeinek meglétét. Az ellenőrizendő elemek az alábbiak:
a) A meghatalmazott az arra jogosulttól származó írásos meghatalmazással tudja-e igazolni a képviseleti jogosultságát.
aa) A meghatalmazás közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalható, jogszabályban meghatározott esetekben közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.
aaa) Közokiratnak a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. § (1) bekezdése alapján a bíróság, közjegyző, vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv által az ügykörén belül az arra megszabott alakban kiállított okirat minősül. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít. A közokirat bizonyítja az abban foglalt intézkedést, vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valódiságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, annak idejét és módját.
aab) A Pp. 196. § (1) bekezdése alapján teljes bizonyító erejű magánokirat az okirat, és mint ilyen az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, ha:
- az adózó az okiratot saját kezűleg írta és aláírta; vagy
- a nem saját kezűleg írt okiraton két tanú az aláírásával igazolja, hogy az adózó az okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük sajátkezű aláírásának ismerte el - ilyenkor az okiraton a tanúk lakóhelyének (címének) feltüntetése kötelező; vagy
- az adózó aláírását vagy kézjegyét az okiraton bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítették; vagy
- a gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták; vagy
- ügyvéd (jogtanácsos) az általa készített okirat szabályszerű ellenjegyzésével bizonyítja, hogy az adózó a nem általa írt okiratot előtte írta alá, vagy aláírását előtte saját kezű aláírásának ismerte el, illetőleg a kiállító minősített elektronikus aláírásával aláírt elektronikus okirat tartalma az ügyvéd által készített elektronikus okiratéval megegyezik; vagy
- az elektronikus okiraton kiállítója minősített elektronikus aláírást helyezett el.
ab) Mivel a szerencsejátékkal kapcsolatos hatósági eljárásban az elektronikus ügyintézést nem kell alkalmazni, az Art. szerint pedig adóügyben elektronikus ügyintézésre akkor van lehetőség, ha azt jogszabály az ügy típusának megjelölésével megengedi, ezért a Ket. elektronikus ügyintézésre vonatkozó rendelkezéseit a jogszabályban meghatározott kivételekkel jelenleg nem kell alkalmazni. Így az elektronikus aláírással aláírt elektronikus meghatalmazásokat az adóhatóság nem tudja elfogadni.
b) Az állandó meghatalmazás, megbízás az adóhatóság előtti eljárásban akkor érvényes, ha azt az adózó vagy képviselője az adóhatóság által rendszeresített formanyomtatványon jelenti be. A nyomtatványhoz a képviseleti jogosultság igazolásául az állandó meghatalmazást eredetben kell csatolni. A szerencsejáték ügyekre adott meghatalmazás esetében nem kötelező a formanyomtatványon történő bejelentés. Ha az állandó meghatalmazást, megbízást az adózó képviselője jelenti be, az adóhatóság a bejelentésről az adózót írásban értesíti.
c) Ha a meghatalmazott írásbeli meghatalmazással nem rendelkezik, de az adóhatóság előtt mind a meghatalmazó mind a meghatalmazott személyesen megjelent, úgy nem tagadható meg az adóhatóság képviselője jelenlétében adott szóbeli meghatalmazás sem. Ekkor azonban a szóban adott meghatalmazást az adott eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvbe bele kell venni, s a meghatalmazóval és a meghatalmazottal is alá kell íratni.
2.3. A meghatalmazás tartalmi elemei
2.3.1. A Ptk. szabályaira is figyelemmel a meghatalmazás minimális tartalmi kelléke, hogy kitűnjék belőle
a) a képviselő és a képviselt személye,
b) adott esetben a megteendő jognyilatkozat tárgya,
c) illetve az, hogy melyik ügyre vagy - ha korlátozott a meghatalmazás - az adott ügyön belül melyik eljárási cselekmény(ek)re terjed ki a képviseleti jog.
Állandó meghatalmazás esetén e körülménynek is egyértelműen ki kell tűnnie azzal, hogy meg kell jelölni az(oka)t az ügycsoporto(ka)t, kötelezettsége(ke)t melyekben a meghatalmazott állandó jelleggel eljár (pl. ellenőrzés és/vagy az ellenőrzéshez kapcsolódó hatósági eljárás, egyéb hatósági eljárás, bevallások, bejelentések, adatszolgáltatások teljesítése stb.).

A képviselt és a képviselő azonosításához a meghatalmazásnak a meghatalmazó és a meghatalmazott azon adatait szükséges tartalmaznia, melyből személyük egyértelműen beazonosítható (pl. természetes azonosító adatok, nem magánszemély adózó neve és a meghatalmazást kiállító képviseletre jogosult neve, székhely, ennek hiányában telephely, az előzőek hiányában lakcím, a meghatalmazó adóazonosító jele, illetve adószáma stb.).
2.3.2. A tartalmi követelmények között vizsgálandó, hogy a meghatalmazás az adózási folyamat mely szakaszára, azon belül konkrétan milyen eljárási cselekmények elvégzésére jogosít fel, azaz kiterjed-e mindazokra az eljárási cselekményekre, amelyeket a képviselő el kíván végezni.
2.3.3. A meghatalmazás tartalmi kellékeinek vizsgálatánál az adóhatóságnak rugalmasan szükséges eljárni, így pl. a meghatalmazás nem utasítható vissza abban az esetben, ha a meghatalmazó és a meghatalmazott személye egyértelműen beazonosítható.
2.4. Egyéb követelmények
2.4.1. A meghatalmazott személyes eljárása esetén szükséges a meghatalmazott személyének azonosítása megfelelő igazolvány alapján. Ilyen igazolványnak elsősorban a személyi igazolvány minősül. Amennyiben a meghatalmazott nem rendelkezik személyi igazolvánnyal, úgy nem lehet tőle megtagadni pl. az új típusú vezetői engedély, útlevél stb. által történő azonosítást.
3. Meghatalmazás érvénytelensége, ennek következményei
3.1. A meghatalmazás érvénytelen, ha az a jelen irányelv IV. fejezet 2. pontjában szabályozott követelményeknek nem felel meg.
3.2. Ha a meghatalmazás érvénytelen, vagy az adott eljárási cselekményre nem terjed ki, vagy a meghatalmazott a meghatalmazásból eredő képviseleti jogosultságát túllépi, a meghatalmazott a Ptk. 221. §-ában szabályozott álképviselőnek tekintendő, így az általa esetlegesen tett jognyilatkozatból a képviseltet (meghatalmazót) nem illetik meg jogok, és nem hárulnak rá kötelezettségek, azt az adóhatóság eljárása során nem veheti figyelembe. Ha az álképviselő eljárását az, akinek nevében eljárt, jóváhagyja, a jognyilatkozat érvényessé válik.
4. Ügyvédi meghatalmazással kapcsolatos egyéb követelmények
4.1. Ha a képviseletet ügyvéd látja el, úgy a meghatározott alakhoz kötött ügyvédi meghatalmazás becsatolása szükséges. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Üt.) 26. §-a szerint az ügyvédnek adott meghatalmazás - mint teljes bizonyító erejű magánokirat - csak akkor érvényes, ha azt írásba foglalták, s azt mind a megbízó, mind az ügyvéd saját kezűleg aláírta. Ha pedig a megbízó írni, olvasni nem tud, vagy nem képes, a meghatalmazást közokiratba vagy olyan teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, amelyen két tanú az aláírásával igazolja, hogy a megbízó a megbízás létrejöttét előttük elismerte.
4.2. Az ügyvéd, valamint az ügyvédi iroda fogalmát az Üt. tartalmazza, mely szerint ügyvédi tevékenységet - az alkalmazott ügyvéd kivételével - az folytathat, aki az Ügyvédi Kamara tagja, és az ügyvédi esküt letette. [Üt. 13. § (1) bekezdés]. Az ügyvédi tevékenység végzésére ügyvédi iroda alapítható. Az iroda jogi személy. Irodát egy vagy több ügyvéd alapíthat. [Üt. 67. § (1)-(2) bekezdés]. Ügyvédi tevékenységet az az iroda végezhet, amelyet a kamara az ügyvédi irodák névjegyzékébe felvett. [Üt. 68. § (1) bekezdés].
4.3. Az Üt. 23. § (5) bekezdése szerint az ügyvéd a megbízás ellátásához alkalmazott ügyvédje, ügyvédjelöltje, a nála működő külföldi jogi tanácsadó, továbbá más ügyvéd, európai közösségi jogász, illetve alkalmazott európai közösségi jogász közreműködését is igénybe veheti, kivéve, ha ezt a megbízó a megbízás létrejöttekor írásban kizárta. Az ügyvéd, ügyvédi iroda meghatalmazotti eljárása esetén tehát az alkalmazott ügyvéd, ügyvédjelölt, külföldi jogi tanácsadó, más ügyvéd, európai közösségi jogász, illetve alkalmazott európai közösségi jogász eljárását is el kell fogadni, kivéve, ha a meghatalmazásban ezzel ellentétes kitétel szerepel.
A megbízott ügyvéd alkalmazott ügyvédje, ügyvédjelöltje az Ügyvédi Kamara által kibocsátott igazolvánnyal tudja igazolni, hogy a meghatalmazással rendelkező ügyvéd megbízásának ellátásában közreműködik. A közreműködőként igénybe vett másik ügyvéd, a megbízott ügyvédnél működő külföldi jogi tanácsadó, európai közösségi jogász, illetve alkalmazott európai közösségi jogász eljárásának jogszerűsége vagy magából a meghatalmazásból tűnik ki, vagy a meghatalmazott ügyvéd igazolása alapján tudja igazolni, hogy az adott megbízás ellátásához vették igénybe.

5. Az egyedi esetre (ügyre) szóló meghatalmazás
5.1. Meghatalmazottként eljárni jogosultak személye
5.1.1. Magánszemély meghatalmazó esetében a következő képviselők jogosultak eljárni:
a) képviseleti jogosultságát igazoló ügyvéd, ügyvédi iroda,
b) európai közösségi jogász,
c) adószakértő,
d) okleveles adószakértő,
e) adótanácsadó,
f) könyvelő,
g) számviteli, könyvviteli szolgáltatásra, vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság alkalmazottja, tagja,
h) közokiratban, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt eseti meghatalmazás, megbízás alapján más nagykorú személy,
i) egyéni vállalkozó esetében a leírtakon túlmenően a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazott.
5.1.2. Jogi személynek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetnek minősülő adózó esetén meghatalmazottként eljárhatnak:
a) a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazott,
b) jogtanácsos,
c) ügyvéd, ügyvédi iroda,
d) európai közösségi jogász,
e) adószakértő,
f) okleveles adószakértő,
g) adótanácsadó,
h) könyvelő,
i) számviteli, könyvviteli szolgáltatásra, vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja.
5.1.3. Az 5.1.1.-5.1.2. pontokban felsorolt, meghatalmazottként eljáró személyeknek képviseleti jogosultságukat igazolniuk kell.
5.1.4. Az adóvisszatérítésre irányuló eljárásban a külföldi osztalékban részesülőt az adóhatóság előtti képviseleti jogosultságát igazoló letétkezelő, a kifizető részvénykönyvébe az osztalékfizetés időpontjában részvényesi meghatalmazottként bejegyzett személy is képviselheti. A letétkezelő, illetőleg a részvényesi meghatalmazott az Art. 7. § aszerint erre jogosult személynek a képviseletre további meghatalmazást, megbízást is adhat.
5.2. Felszámolás, végelszámolás
5.2.1. Felszámolás esetén a gazdasági társaság törvényes képviselője a gazdálkodó szervezet vagyonával összefüggő kérdésekben a felszámoló, végelszámolás esetén pedig a végelszámoló, így csak az ő általuk kiállított meghatalmazás fogadható el, ha nem személyesen járnak el.
5.2.2. A felszámoló a felszámolás kezdő időpontjától teljesíti az adózó kötelezettségeit, illetve gyakorolja az adózót megillető jogokat [Art. 14. § (4) bekezdés]. A felszámolás kezdő időpontja a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 27. § (1) bekezdése alapján a bíróság felszámolást elrendelő jogerős végzése közzétételének napja.
5.3. Iratbetekintés
5.3.1. Az Art. 12. § (1) bekezdése alapján iratbetekintésre az adózó, és az Art. 35. § (2) bekezdése szerinti mögöttes felelősként adó megfizetésére kötelezett személy jogosult. Természetesen az adózó képviselője is jogosult iratbetekintésre, amennyiben képviseleti jogosultságát igazolta. Az Szjtv. hatálya alá tartozó ügyben a Ket. 68. § (1) bekezdése alapján az ügyfél személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazotti képviselője útján tekinthet be az eljárás során keletkezett iratba. Iratnak minősül az adóhatóság adatbázisában szereplő adat is, így az adózó folyószámlájának lekérdezése iratbetekintésnek minősül. Az Art. 12. § (2) bekezdése határozza meg, hogy mely iratok tekintetében korlátozható az iratbetekintés, az Art. 12. § (3) bekezdése, illetve az Szjtv. hatálya alá tartozó ügyekben a Ket. 69. § (1) bekezdése pedig felsorolja, hogy mely iratokba nem tekinthet be az adózó, illetve képviselője.
5.4. Nyilatkozattétel és tanúvallomás

5.4.1. A saját ügyében vagy más adózó ügyében személyes meghallgatás végett idézett személy helyett meghatalmazott nem járhat el. A magánszeméllyel, jogi személlyel vagy egyéb szervezettel szerződéses kapcsolatban állt vagy álló adózó ügyében az Art. 48. §-án alapuló nyilatkozattételnél (tanúvallomásnál) a nyilatkozattételre kötelezett helyett meghatalmazott szintén nem járhat el.
5.5. Az egyes meghatalmazottakra vonatkozó egyéb szabályok
5.5.1. Ügyvéd, ügyvédi iroda
5.5.1.1. Az ügyvéd, ügyvédi iroda eljárhat mind magánszemély, mind jogi személy, egyéb szervezet meghatalmazottjaként. Ügyvédi képviselet esetén [irányelv IV. fejezet 4. pont] meghatalmazottként ügyvéd, mint természetes személy, valamint ügyvédi iroda, mint szervezet járhat el.
5.5.1.2. Az Üt. 25. § (2) bekezdése szerint az ügyvéd korábbi munkáltatójával szemben megbízást csak akkor vállalhat el, ha a munkaviszonya (szolgálati, alkalmazotti jogviszonya) legalább 3 éve megszűnt, és munkavállalóként az ügy intézésében nem vett részt. Ennek alapján olyan ügyben, amelyben az adóhatóság félként jár el - azaz pl. közigazgatási perben, vagy az adóhatóság mint ügyfél ellen folyamatban lévő bármely más, bíróság vagy egyéb hatóság előtt folyó ügyben - a másik felet nem képviselheti az olyan ügyvéd, akinek az adóhatóságnál fennállt köztisztviselői jogviszonya (munkaviszonya) 3 éven belül szűnt meg. Ezen határidő lejártát követően sem képviselheti a másik felet az az ügyvéd, aki az adóhatóságnál az ügy intézésében korábban részt vett. Ha az említett kizárási okról az adóhatóság hivatalos tudomást szerez, úgy az adóhatóságnak kezdeményeznie kell, hogy az eljáró bíróság, illetve egyéb hatóság az adott ügyben vonja le az Üt. 25. § (2) bekezdése megsértésének eljárásjogi következményeit. Nem vonatkozik a 3 éves korlát az adóhatóság előtt folyó azon eljárásokra, amikor az adóhatóság nem ügyféli, hanem közhatalmi pozíciót tölt be (közigazgatási szervként jár el). Ilyen eljárások pl. adóhatósághoz történő bejelentkezés, változásbejelentés, bevallások, egyéb iratok benyújtása, ellenőrzés, végrehajtás, hatósági eljárások.
5.5.2. Adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő
5.5.2.1. Az adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő eljárhat mind magánszemély, mind jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet meghatalmazottjaként. Az Art. 175. § (16) bekezdése alapján adótanácsadói, adószakértői, illetve okleveles adószakértői tevékenységet az a megfelelő szakképesítéssel rendelkező büntetlen előéletű természetes személy folytathat, aki az adópolitikáért felelős miniszter erre jogosító engedélyével (hatósági igazolvánnyal) rendelkezik és ennek alapján az ilyen tevékenységet folytatók nyilvántartásában szerepel. Jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet adótanácsadói, adószakértői, illetve okleveles adószakértői tevékenységet akkor folytathat, ha legalább egy tagja vagy alkalmazottja az e bekezdés szerinti nyilvántartásban szerepel.
5.5.2.2. Adótanácsadónak az a személy minősül, aki a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 23/2008. (VIII. 8.) PM rendelet alapján kiadott engedéllyel (hatósági igazolvánnyal) rendelkezik, és ennek alapján az ilyen tevékenységet folytatók nyilvántartásában szerepel.
5.5.2.3. Adószakértőnek illetve okleveles adószakértőnek az a személy minősül, aki a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 23/2008. (VIII. 8.) PM rendelet alapján kiadott engedéllyel (hatósági igazolvánnyal) rendelkezik, és ennek alapján az ilyen tevékenységet folytatók nyilvántartásában szerepel. Adószakértőként tevékenykedhet a 20/1994. (VI. 17.) PM rendelet alapján kibocsátott érvényes adószakértői igazolvánnyal rendelkező személy, az igazolványban meghatározott érvényességi idő lejártáig.

5.5.2.4. Az Art. 175. § (19) bekezdése szerint a nyilvántartásban szereplő adótanácsadói, adószakértői, illetve okleveles adószakértői tevékenység folytatására jogosult személy neve, levelezési címe, nyilvántartási száma, adótanácsadói, adószakértői, okleveles adószakértői igazolványának száma, valamint hozzájárulása esetén egyéb, a nyilvántartásban szereplő adata nyilvános. A tárgyévben nyilvántartásba vettek nyilvános adatait, illetve a nyilvántartásban szereplő nyilvános adatokban bekövetkezett változásokat az adópolitikáért felelős miniszter a Pénzügyi Közlönyben évente - a tárgyévet követő év március 31-ig - közzéteszi, továbbá internetes honlapján valamennyi nyilvántartásba vett személy nyilvános adatait nyilvánosságra hozza.
5.5.2.5. Az adóhatóság az előtte folyó eljárásokban a meghatalmazottként eljárni kívánó, illetve - az állandó meghatalmazások és az adóügyek elektronikus intézésére feljogosított meghatalmazottak nyilvántartásba vétele során - meghatalmazottként bejelenteni kívánt adótanácsadók, adószakértők, okleveles adószakértők esetében a tevékenység folytatására való jogosultságot is vizsgálja a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett nyilvántartás, illetve a 20/1994. (VI. 17.) PM rendelet alapján kibocsátott érvényes adószakértői igazolvány alapján.
5.5.3. Könyvelő, számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja
5.5.3.1. A könyvelő, illetve számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság (pl. könyvelőiroda), alkalmazottja, tagja eljárhat mind magánszemély, mind jogi személy és egyéb szervezet meghatalmazottjaként. A könyvelő, illetve számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult egyéb szervezet (pl. könyvelő szövetkezet) alkalmazottja, tagja kizárólag a jogi személy és egyéb szervezet meghatalmazottjaként járhat el.
5.5.3.2. Könyvelőnek bármely olyan magánszemély minősül, aki vállalkozási/megbízási jogviszony alapján számviteli tevékenységet folytat.
5.5.4. Jogtanácsos
5.5.4.1. A jogtanácsos eljárhat a jogi személy és egyéb szervezet meghatalmazottjaként. Magánszemélyt jogtanácsos nem képviselhet, mivel a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. tvr. 1. § (5) bekezdése szerint a jogtanácsos a jogi tevékenység ellátására magánszemélytől megbízást nem fogadhat el. Ugyanakkor nincs annak akadálya, hogy a magánszemély esetében mint más nagykorú személy (nem mint jogtanácsos) járjon el meghatalmazottként az egyébként jogtanácsosi képesítéssel rendelkező személy.
5.5.4.2. A jogtanácsosi képviselettel kapcsolatban - a munkaviszonyban (tagsági viszonyban) kifejtett jogtanácsosi tevékenység, az eljárási jogosultsága igazolásának módja, a helyettesítés stb. tekintetében - a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. törvényerejű rendeletre és a végrehajtására kiadott 7/1983. (VIII. 25.) IM rendeletre figyelemmel kell lenni. Így - többek között - kiemelendő, hogy a jogtanácsos a jogi tevékenységet gazdálkodó szervezetnél, állami költségvetési szervnél, szövetkezetek érdek-képviseleti szervénél, társadalmi szervezetnél, egyesületnél, gazdasági munkaközösségnél, polgári jogi társaságnál, vagy egyéb szervezetnél (együtt: szervezet) kizárólag munkaviszonyban, vagy tagsági viszonyban (együtt: munkaviszony) fejtheti ki.
A jogtanácsos külön meghatalmazás nélkül, a munkaviszonya alapján képviseli azt a szervezetet, ahol alkalmazásban áll. A jogtanácsos képviseleti jogosultságát a jogtanácsosi igazolvány tanúsítja, mely tartalmazza a jogtanácsos munkaadójának nevét.
5.5.5. Alkalmazott
5.5.5.1. Az egyéni vállalkozó, valamint jogi személy, egyéb szervezet képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazottja eljárhat az említett adózók meghatalmazottjaként. Ha a gazdasági társaság munkavállalóját az ügyek meghatározott csoportjára nézve a vezető tisztségviselő képviseleti joggal ruházta fel, és a munkavállalót (nagykorú alkalmazottat) állandó meghatalmazottként az adóhatósághoz nem jelentették be, képviseleti jogosultságát az alkalmazott a vezető tisztségviselőtől kapott meghatalmazással, felhatalmazással igazolhatja.
5.5.6. Európai közösségi jogász
5.5.6.1. Az európai közösségi jogász képviselheti mind a magánszemély, mind a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet adózót.

5.5.6.2. Az európai közösségi jogász az Üt. 89/A. § (1) bekezdése alapján az a személy, aki az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának állampolgára, és ezen tagállamok valamelyikében ügyvédi tevékenység folytatására jogosult. Az európai közösségi jogász bármely, az Üt. 5. §-ában szereplő ügyvédi tevékenységet folytathatja.
5.5.6.3. A Magyarországon állandó jelleggel ügyvédi tevékenységet folytató európai közösségi jogászokról az Ügyvédi Kamara az Üt. 89/B. § (1) bekezdése alapján névjegyzéket vezet. A Magyarországon eseti jelleggel ügyvédi tevékenységet folytató európai közösségi jogászok, amennyiben bíróság vagy más hatóság (így pl. adóhatóság) előtt képviseletet látnak el, kötelesek e tevékenységükről az illetékes területi Ügyvédi Kamarát értesíteni az Üt. 89/J. § (2) bekezdése alapján.
V. fejezet
Állandó meghatalmazás
1. Az adózó a meghatalmazottja részére az Art. 7. § (3) bekezdése értelmében az egyedi esetre (ügyre) szóló meghatalmazás helyett olyan meghatalmazást is adhat, amely a meghatalmazottat hosszabb távra, az ügyek/kötelezettségek meghatározott csoportjában/csoportjaiban állandó jelleggel - meghatározott időpontig vagy visszavonásig - jogosítja képviseletre (pl. ellenőrzés és/vagy az ellenőrzéshez kapcsolódó hatósági eljárás, egyéb hatósági eljárás, bevallások, bejelentések adatszolgáltatások teljesítése stb.). A magánszemély más nagykorú személy részére csak eseti meghatalmazást adhat, állandó meghatalmazást nem, azonban az egyéni vállalkozó magánszemély nagykorú alkalmazottja részére állandó meghatalmazást is adhat.
2. A vezető tisztségviselők az ügyek meghatározott csoportjára nézve - így az adóhatóság előtti eljárásra is - a gazdasági társaság munkavállalóit képviseleti joggal ruházhatják fel (egyéb képviselő). Amennyiben az Art. 7. § (3) bekezdése alapján az egyéb képviselőt (nagykorú alkalmazottat) állandó meghatalmazottként jelentik be, alkalmazni kell az Irányelv állandó meghatalmazottakra vonatkozó rendelkezéseit.
Az egyéb képviselők cégjegyzésének érvényességéhez két képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírására van szükség. A társasági szerződés úgy rendelkezhet, hogy meghatározott munkakört betöltő munkavállaló cégjegyzési joga önálló. Az egyéb képviselő a képviseleti jogát másra nem ruházhatja át.
3. Az állandó meghatalmazással kapcsolatban a jelen irányelv IV. fejezet 1-5. pontjait a jelen fejezet szerinti eltérésekkel megfelelően alkalmazni kell.
4. Amennyiben az adózó a képviselet ellátására állandó meghatalmazást vagy megbízást ad, és ezt az adóhatóságnak bejelenti, a bejelentett kötelezettségekkel kapcsolatban a meghatalmazás, megbízás időtartama alatt a meghatalmazott, megbízott által elkövetett jogsértés miatt megállapított mulasztási bírság - a számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja, valamint a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazottja kivételével - a képviselőt terheli. Ha az adózó állandó meghatalmazottja olyan gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet alkalmazottja, tagja, amely számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult, a mulasztási bírságot a gazdasági társasággal, illetőleg egyéb szervezettel szemben kell megállapítani. Amennyiben az egyéni vállalkozó, vagy jogi személy, egyéb szervezet nagykorú alkalmazottja az állandó meghatalmazott, a mulasztási bírságot az egyéni vállalkozóval, jogi személlyel, egyéb szervezettel szemben kell megállapítani.
5. Az adóhatósághoz be nem jelentett, állandó meghatalmazásként feltüntetett meghatalmazások nem minősülnek az Art. 7. § (3) bekezdése szerinti állandó meghatalmazásnak. E meghatalmazások tekintetében az irányelvnek az egyedi esetre (ügyre) szóló meghatalmazásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.
6. Az állandó meghatalmazással ellátható képviselet azon adókötelezettségek teljesítésére terjed ki, amelyre vonatkozóan a meghatalmazó bejelentést tett. A képviselet ellátása a kötelezettségek teljesítésén túlmenően kiterjedhet egyéb jogcselekmények elvégzésére is (pl. valamennyi, vagy valamennyi meghatározott típusú ügybeli eljárásban történő képviseletre). Az állandó meghatalmazáson azonban ezt a tényt is fel kell tüntetni.

7. Az írásban adott állandó meghatalmazást a meghatalmazó illetékessége szerinti adóhatóság a meghatalmazott által tett első jognyilatkozat megtételét megelőzően az adózó vagy képviselője bejelentése alapján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartásba vételkor az adóhatóság megvizsgálja, hogy a meghatalmazásból a meghatalmazó és a meghatalmazott személye egyértelműen beazonosítható-e, a meghatalmazás tartalmazza-e azon kötelezettségeket, illetve azon további jogcselekményeket, melyeket az állandó meghatalmazott jogosult megtenni, valamint, hogy a meghatalmazott jogosult-e képviseletre. Az állandó meghatalmazás, megbízás az adóhatóság előtti eljárásban akkor érvényes, ha azt az adózó vagy képviselője az adóhatóság által rendszeresített formanyomtatványon jelenti be, kivéve a szerencsejáték ügyekre adott meghatalmazást. Ha az állandó meghatalmazást, megbízást az adózó képviselője jelenti be, az adóhatóság a bejelentésről az adózót írásban értesíti.
8. Ha az állandó meghatalmazás nem felel meg a követelményeknek vagy azt nem szabályszerűen kitöltött, az állandó meghatalmazás bejelentésére rendszeresített nyomtatványhoz csatolták, úgy az adóhatóság az állandó meghatalmazást nem veszi nyilvántartásba, és erről az adózót a hiba feltüntetésével határozatban értesíti. A határozatban az adóhatóság tájékoztatja az adózót, hogy bármikor jogosult újabb állandó meghatalmazás benyújtására.
9. Amennyiben az állandó meghatalmazást adóhatósági eljáráshoz, nyomtatványhoz kapcsolódóan nyújtották be, a képviselő eljárásának visszautasítására jelen irányelv II. fejezet 5. pontjában, illetve III. fejezet 2.2-2.3. pontjaiban szabályozottakat kell figyelembe venni. Abban az esetben azonban, ha a meghatalmazás az egyedi esetre (ügyre) szóló meghatalmazás követelményeinek megfelel, úgy erről kell tájékoztatni az adózót, továbbá ez esetben az adott ügyben, illetve eljárási cselekmény vonatkozásában a meghatalmazott esetleges eljárását is értelemszerűen el kell fogadni.
10. Állandó meghatalmazottként fellépő személy által történő valamennyi jognyilatkozat tétele, kötelezettség teljesítése (pl. adóbevallás) esetén az adóhatóság megvizsgálja, hogy az adózó állított-e ki a részére - az adott kötelezettség, ügycsoport vonatkozásában - állandó meghatalmazást, továbbá az állandó meghatalmazás nem került-e visszavonásra. Amennyiben állandó meghatalmazás nem, vagy az nem az adott kötelezettség, ügycsoport vonatkozásában került kiállításra, illetve az visszavonásra került, az adóhatóság a jelen irányelv II. fejezet 5. pontjában, illetve III. fejezet 2.2-2.3. pontjaiban foglaltak értelemszerű alkalmazásával jár el.
11. A jognyilatkozat tételekor, a kötelezettségek teljesítésekor az adóhatóság által már nyilvántartásba vett állandó meghatalmazottnak e mivoltára legalább hivatkoznia kell, de nem kötelező mellékelnie az állandó meghatalmazását, azonban a meghatalmazás felmutatása, iratokhoz csatolása az eljárást meggyorsítja.
12. Nem kifogásolható, hogy a meghatalmazó több állandó meghatalmazást ad különböző személyeknek akár eltérő, akár azonos kötelezettségek, ügycsoportok tekintetében. Nincs tehát annak akadálya, hogy az adózó nevében egyidőben több állandó meghatalmazott járjon el.

13. Az állandó meghatalmazás, illetve megbízás keretében bejelentett kötelezettségekkel kapcsolatos jogsértés miatti mulasztási bírságot kiszabó határozatot az állandó meghatalmazott, illetve megbízott (illetve a jelen fejezet 3. pontjában leírt megkülönböztetés alapján a számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet, valamint a nagykorú alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet) székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes adóhatóság hozza meg az állandó meghatalmazott (illetve a jelen fejezet 3. pontjában leírt megkülönböztetés alapján a számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság, illetőleg egyéb szervezet, valamint a nagykorú alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet) nevére. Jogsértésnek minősülhet - többek között - a bevallás be nem nyújtása az állandó meghatalmazott által, vagy annak késedelmes, hibás, hiányos benyújtása, ellenőrzés, végrehajtás akadályoztatása, amennyiben ezen kötelezettségek tekintetében az állandó meghatalmazott jogosult eljárni. Mentesül a mulasztási bírság alól az adózó állandó meghatalmazottja vagy megbízottja, ha bizonyítja, hogy a bevallás, adatszolgáltatás tartalma az ő érdekkörén kívül eső okból hibás vagy hiányos, illetve a bevallási késedelem az ő érdekkörén kívül eső okra vezethető vissza. Amennyiben az adózónak több állandó meghatalmazottja van, úgy vizsgálni szükséges (pl. az egyes meghatalmazásokban szereplő ügycsoportok alapján), hogy a jogsértést mely állandó meghatalmazott követte el. Ha az adózó képviseletét ugyanazon bejelentett kötelezettség tekintetében több állandó meghatalmazott, megbízott látja el, a mulasztási bírság az állandó meghatalmazottakat, megbízottakat egyetemlegesen terheli. A mulasztási bírság kiszabása előtt az adóhatóság megvizsgálja, hogy a teljesítés időpontjáig, illetve nem teljesítés esetén a teljesítésre előírt határidő lejártáig az állandó meghatalmazás, megbízás visszavonását, felmondását nem jelentették-e be írásban. Az állandó meghatalmazottal, megbízottal szemben mulasztási bírság megállapításának nincs helye, ha a bejelentett kötelezettségek teljesítését megelőzően az adózó képviselője az adóhatósághoz írásban bejelenti az állandó meghatalmazás, megbízás visszavonását, felmondását.
14. Az Art. 7. § (5) bekezdése szerint az adózó az állandó meghatalmazás visszavonását, felmondását haladéktalanul köteles bejelenteni az adóhatósághoz, illetve a képviseleti jog megszűnését a meghatalmazott, megbízott is bejelentheti az adóhatóságnál. A bejelentés érvényességéhez formanyomtatvány alkalmazása nem kötelező. Az állandó meghatalmazás visszavonása, felmondása az adóhatósággal szemben az adóhatóságnál történő bejelentéstől hatályos. Az állandó meghatalmazás visszavonását, felmondását az adóhatóság nyilvántartásba veszi.
VI. fejezet
Ügygondnoki képviselet
1. Az ügygondnoki képviselet szabályai
1.1. Ügygondnok kirendelésére a Ket. 40. § (5) bekezdése szerint akkor kerül sor, ha a természetes személy adózó ismeretlen helyen tartózkodik, vagy nem tud az ügyben eljárni és nincs törvényes képviselője vagy meghatalmazottja. Az Art. 124. § (3) bekezdése alapján amennyiben a magánszemély adózó vagy más adózó képviselője ismeretlen helyen tartózkodik, az adóhatóság az iratot a gyámhatóság által kirendelt ügygondnok részére kézbesíti. Ilyen esetben a gyámhatóság ügygondnokot - rendszerint ügyvédet - rendel ki a számára. Az ügygondnoki képviselet a meghatalmazotti képviselethez áll közel, azonban az ügygondnok a képviseleti jogosultságát nem az adózótól kapott meghatalmazásból, hanem a kirendelő határozatból nyeri - az abban meghatározott korlátok között.
1.2. Az Art. 124. § (1)-(2) bekezdései szerint amennyiben a címzett az adóhatósági iratot a postai kézbesítés második megkísérlésétől számított öt munkanapon belül nem vette át, vagy az átvételt megtagadta, vagy a küldemény - a megfelelő levélszekrény hiánya miatt - a címzett számára kézbesíthetetlen, a szabályosan kitöltött tértivevény alapján, a nem kereste, vagy az átvételt megtagadta, vagy a megfelelő levélszekrény hiánya miatt a küldemény (irat) kézbesíthetetlen jelzéssel visszaérkezett küldeményt kézbesítettnek kell tekinteni, így ez esetben ügygondnok kirendelésére nem kerülhet sor.
2. Az ügygondnoki képviselet vizsgálata
2.1. Az adóhatóság az ügygondnok képviseleti jogosultságát is vizsgálja.
2.2. Az ügygondnok a képviseleti jogosultságát a kirendelő határozattal igazolja.

VII. fejezet
Különleges képviseleti formák
1. Belföldi fióktelep
1.1. Az Art. 8. § (1) bekezdése szerint a külföldi székhelyű vállalkozás nevében és érdekében belföldi gazdasági tevékenységével összefüggésben adózási ügyvivőként kizárólag belföldi fióktelepe járhat el, ha a külföldi vállalkozás belföldi fióktelep alapítására kötelezett, vagy egyébként ilyennel rendelkezik. Ez esetben az Art. 8. § (2) bekezdése szerint az adózási ügyvivő teljesíti a külföldi vállalkozás adókötelezettségeit, továbbá gyakorolja az adózókat megillető jogokat is, nem személyes eljárás esetén ő jogosult a meghatalmazás kiállítására.
2. Kézbesítési meghatalmazott
2.1. Az Art. 16. § (3) bekezdés f) pontja szerint az állami adóhatósághoz be kell jelenteni a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező külföldi személy magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét (székhelyét). E személy szerepe mindössze az, hogy az adóhatóság a kézbesítési meghatalmazotton keresztül tartja a kapcsolatot az adózóval. A kézbesítési meghatalmazotti státus önmagában nem jogosítja fel a kézbesítési meghatalmazottat arra, hogy az adózó nevében eljárjon, azonban ha az általános szabályok szerinti képviseleti jogosultságát igazolja, nem tagadható meg tőle az eljárás.
3. Pénzügyi képviselő
3.1. Az Art. 9. § (1) bekezdése szerint az a külföldi vállalkozás, amely belföldi gazdasági tevékenységével összefüggésben gazdasági célú letelepedésre nem köteles, belföldi adókötelezettségeinek teljesítésére pénzügyi képviselőt bízhat meg. Az Art. 9. § (1) bekezdése szerint pénzügyi képviselő az a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság lehet, melynek jegyzett tőkéje az 50 millió forintot eléri, vagy ennek megfelelő összegű bankgaranciával rendelkezik, továbbá az adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása nincs. A pénzügyi képviselő a feltételek meglétét a képviselet elfogadásának bejelentésekor az adóhatóságnál igazolja. A pénzügyi képviselethez szükséges feltételek meglétét a Kiemelt Adózók Igazgatósága vizsgálja.
3.2. Pénzügyi képviseletet csak olyan jogi személyiséggel rendelkező társaság láthat el, amelyet az általános illetékességi szabályok szerint tart nyilván az adóhatóság és az adózó megfelel az Art. 9. § (2) bekezdésében előírt feltételeknek. Amennyiben a pénzügyi képviselet ellátására jelentkező adózó nem felel meg a képviselethez szükséges feltételeknek, az adóhatóság a pénzügyi képviselet bejelentést nem fogadja el. A jogszabályi előírásoknak nem megfelelő bejelentkezés miatt az adóhatóság a külföldi vállalkozást nem veszi nyilvántartásba és számára adószámot nem állapít meg. Az adóhatóság a külföldi vállalkozás és a pénzügyi képviseletére jelentkező adózó nyilvántartásba vételére irányuló bejelentését az Art. 123. §-a alapján a pénzügyi képviseletre jelentkező adózó nevére meghozott határozatban utasítja el. Az adóhatóság a bejelentés megtagadásáról csak a képviseletre jelentkező adózót tájékoztatja, vagyis a pénzügyi képviselet bejelentésének elutasításáról az adóhatóság a külföldi vállalkozást nem értesíti, nyilvántartásba vételére pedig nem kerül sor.
3.3. A pénzügyi képviselő a pénzügyi képviselet ellátása során személyesen (törvényes képviselője útján) köteles eljárni, más személyt nem hatalmazhat meg a külföldi vállalkozás ügyeinek vitelére. A pénzügyi képviselő saját (nem a pénzügyi képviselettel összefüggő) ügyeivel kapcsolatban ugyanakkor az Art. 7. § (2) bekezdése alapján más személyt, szervezetet meghatalmazhat.
VIII. fejezet
Átmeneti és záró rendelkezések
1. Jelen irányelv a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
2. Jelen irányelv hatálybalépésével egyidejűleg az adóhatóság előtti képviseletről és a meghatalmazásról szóló 7010/2004. (AEÉ 1/2005.) APEH irányelv, valamint az azt módosító 7009/2005. (AEÉ 1.) APEH irányelv és 7002/2007. (AEÉ 8.) APEH irányelv hatályukat vesztik.
3. 2009. október 1-jén az I. fejezet 1.2.4. pontja a következő utolsó mondattal egészül ki:
Az eljárási képességgel rendelkező ügyfél kérheti, hogy a hatóság akkor is számára kézbesítse az iratokat, ha az ügyben képviselője van.
4. 2009. október 1-jén az I. fejezet 2.1. pontjában a jogszabály szövegrész helyébe a törvény szövegrész lép.

5. 2009. október 1-jén a III. fejezet 2.3. pontja bevezető szövege és a 2.3. pont b) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
2.3. A képviselő eljárását visszautasító végzést nemcsak a képviselőként eljáró személynek, hanem az adózónak is megküldi az adóhatóság, továbbá a Ket. 40. § (4) bekezdése alapján - határidő kitűzésével - felhívást intéz hozzá, hogy járjon el személyesen vagy gondoskodjon a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről. A felhívásban az adóhatóság tájékoztatja az adózót arról, hogy amennyiben a felhívásban kitűzött határidőig nem nyilatkozik, vagy nem jár el személyesen, illetve nem gondoskodik írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről, akkor az adóhatóság az eljárást végzéssel megszünteti a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza. Az adóhatóság az eljárást az adózó válaszának függvényében folytatja vagy lezárja a következők szerint:
b) Ha az adózó a kitűzött határidőig nem nyilatkozik, az adóhatóság az eljárást végzéssel megszünteti a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza. (Mivel a kérelem alapján érdemi vizsgálat nem történt, az adózót nem terheli illetékfizetési kötelezettség.)
6. 2009. október 1-jén a III. fejezet 2.1. pontjában hatályát veszíti a ..., továbbá ha a képviseletet jogszabályi felhatalmazás nélkül, rendszeresen, anyagi haszonszerzésre törekedve kívánja ellátni szövegrész.
7. 2009. október 1-jén a IV. fejezet 5.3.1. pontjában a Ket. 68. § (2) bekezdése szövegrész helyébe a Ket. 69. § (1) bekezdése szövegrész lép.
8. A 2009. október 1-jén hatályba lépő rendelkezéseket az ezen időpont után indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(2) Korábbi megbízójával szemben az ügyvéd megbízást akkor vállalhat el, ha a korábbi és az új ügy között nincs összefüggés, korábbi munkáltatójával szemben pedig akkor, ha a munkaviszony (szolgálati, alkalmazotti jogviszony) legalább 3 éve megszűnt, és munkavállalóként az ügy intézésében nem vett részt.

(3) A megbízó, a korábbi megbízó és a munkáltató az e §-ban foglalt korlátozás alól írásban felmentést adhat.

(4) Az ügyvéd megbízást nem vállalhat el abban az ügyben, amelyben korábban bíróként, ügyészként, közjegyzőként, közjegyzőhelyettesként vagy nyomozó hatóság tagjaként eljárt.

A biztonsági jel és a biztonsági jel felhasználásának nyilvántartása

25/A. § (1) A területi kamara az ügyvéd által készített mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld (a továbbiakban: föld) tulajdonjogát érintő jogügyletet magában foglaló okiratokhoz fűződő ügyfélbizalom növelése, valamint a hamisított okiratokkal szembeni fokozottabb védelem érdekében az ilyen papír alapú okiratok ügyvédi ellenjegyzéséhez a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatában meghatározott, hamisítás elleni védelmi elemekkel ellátott, sorszámozott biztonsági jeleket (a továbbiakban: biztonsági jel) bocsát ellenérték fejében az ügyvédek, ügyvédi irodák rendelkezésére.

(2) A biztonsági jel csak föld tulajdonjogának átruházására irányuló vagy föld tulajdonjogát érintő más jogügylet okirati ellenjegyzéséhez használható fel és csak ügyvédre, ügyvédi irodára ruházható át. A biztonsági jel átruházása olyan írásbeli szerződéssel történhet, amely tartalmazza legalább az átadó és átvevő nevét, kamarai azonosító számát, az átadott biztonsági jel sorszámát, az átadás dátumát és a felek aláírását.

(3) Az ügyvédnek, ügyvédi irodának a még fel nem használt biztonsági jel megrongálódását, megsemmisülését, elvesztését, eltulajdonítását haladéktalanul, de legkésőbb három napon belül be kell jelentenie a területi kamaránál erre a célra rendszeresített elektronikus felületen. Ugyanígy kell eljárni, ha a biztonsági jel utóbb előkerült.

25/B. § (1) Az ügyvéd az ellenjegyzéssel egyidejűleg a biztonsági jel felhasználását köteles a területi kamara által vezetett elektronikus nyilvántartásban rögzíteni (aktiválni).

(2) A biztonsági jel felhasználásának rögzítése a területi kamara által erre a célra biztosított elektronikus felületen keresztül az ügyvéd elektronikus aláírásával ellátott nyilatkozat megtételével történik. A nyilatkozat rögzítésének időpontját időbélyeg igazolja. A területi ügyvédi kamara gondoskodik arról, hogy a nyilatkozat megtételére szolgáló informatikai alkalmazás az ügyvédek számára - az üzemszerű karbantartás idejét leszámítva - folyamatosan elérhető legyen.

(3) A felhasznált biztonsági jelek nyilvántartása

a) a felhasznált biztonsági jel sorszámát,

b) a felhasználás (aktiválás) időpontját,

c) a biztonsági jelet felhasználó ügyvéd nevét, kamarai azonosító számát

tartalmazza.

(4) A területi kamara az erre a célra rendszeresített elektronikus felületen a biztonsági jel sorszámát megadó kérelmezők számára adatot szolgáltat a felhasznált biztonsági jelek nyilvántartásának adatairól.

(5) A biztonsági jel felhasználásának nyilvántartása a (3) bekezdés szerinti adatokat az aktiválástól számított 10 évig tartalmazza. Ezt követően a területi kamara gondoskodik az adatok törléséről.

(6) A biztonsági jel felhasználásának nyilvántartásával kapcsolatos üzemzavarról és üzemszerű karbantartásról a területi kamara elektronikus tájékoztató szolgáltatást nyújt. Az aktiválásra nyitva álló határidő az üzemzavar és az üzemszerű karbantartás idejével meghosszabbodik.

A módosítás az ügyvédi tevékenységgel összefüggésben a jogügyletek biztonságának további erősítése, az ügyfelek bizalmának növelése érdekében új okirat biztonsági szabályokat, illetve ügyvédi letéti nyilvántartást, valamint az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai alapján szükségesnek mutatkozó további módosításokat vezet át az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvényen (a továbbiakban: Ügyvédi tv.), illetve elvégzi az ügyvédi kamarák által nyilvántartott adatokkal kapcsolatos szabályok felülvizsgálatát, aktualizálását az alábbiak szerint.

A módosítás az ügyvédi ellenjegyzéshez kötött okiratok (amelyek köre az új Ptk. hatályba lépésével tovább szélesedik) hamisítása elleni fokozottabb védelem, az azokkal kapcsolatos egyéb visszaélések (pl. ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott okiratok "visszadátumozása") visszaszorítása és ezáltal az ügyfélbizalom növelése érdekében jelentősen átalakítja, szigorítja az ügyvédi ellenjegyzés szabályait a papír alapú okiratok esetében. A jövőben az ügyvédi ellenjegyzés akként történik, hogy az ügyvédnek az általa aláírt okiraton el kell helyeznie egy hamisítás elleni védelmi elemekkel ellátott, sorszámozott biztonsági jelet (matricát), amelyet az ellenjegyzéssel egyidejűleg a területi ügyvédi kamara által erre a célra létrehozott elektronikus felületen keresztül aktiválnia kell. Az említett biztonsági jelet (jeleket) a területi ügyvédi kamarák biztosítják ellenérték fejében az ügyvédek, ügyvédi irodák részére. Az aktiváláskor rögzített adatok (ügyvéd neve, irodája címe, ellenjegyzés dátuma, biztonsági jel sorszáma) alapján a későbbiekben a már hivatkozott kamarai elektronikus felületen a biztonsági jel sorszáma alapján bárki ellenőrizheti, hogy valóban az okiraton szereplő ügyvéd jegyezte-e ellen az okiratot, az okiratban szereplő dátummal, valamint azt is, hogy a biztonsági jel aktiválása megtörtént-e.

Figyelemmel arra, hogy az új rendszer teljes körű bevezetése jelentős informatikai fejlesztést, valamint a biztonsági jelek nagy számban történő rendelkezésre bocsátása is további felkészülést kíván a területi ügyvédi kamaráktól, illetve a biztonsági jellel összefüggő részletszabályokat tartalmazó szabályzat megalkotására köteles Magyar Ügyvédi Kamarától (a továbbiakban: MÜK), így arra 2015. január 1-jével kerül sor. Ettől az időponttól kezdve - az ügyvédi szárazbélyegző egyidejű bevonása mellett - minden papír alapú okirat ügyvédi ellenjegyzése az új szabályok szerint történik és az ügyvédi meghatalmazásokra is kiterjed a biztonsági jel használatának előírása. Miután a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) a mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogát érintő jogügyletet magában foglaló okiratokhoz 2014. március 1-jétől rendel meghatározott biztonsági kellékeket, így e szabályokhoz is kapcsolódva a Földforgalmi tv. hatálya alá tartozó okiratok esetében érvényesül először az új ellenjegyzési rend 2014. május 1-től. Az ügyvédi ellenjegyzés új szabályainak két lépcsőben való bevezetése lehetővé teszi, hogy az első lépcsőben megvalósuló ügyvédi ellenjegyzések során nyert gyakorlati tapasztalatokat is hasznosíthassák az ügyvédi kamarák a teljes átállást megelőzően.

A meghatalmazás

26. § (1) Az ügyvédnek adott meghatalmazás csak akkor érvényes, ha írásba foglalták. A meghatalmazást a megbízónak vagy a jogi segítségnyújtás körében a támogatás jogosultjának (e § alkalmazásában továbbiakban együtt: megbízó) és az ügyvédnek saját kezűleg alá kell írnia.

(2) A megbízó és az ügyvéd által aláírt meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

(3) Ha a megbízó írni, olvasni nem tud vagy nem képes, a meghatalmazást a Polgári Törvénykönyvnek az írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozatra vonatkozó szabályai szerint kell megadni.

(4) A meghatalmazás feljogosítja az ügyvédet minden olyan cselekményre, amely a rábízott ügy szabályszerű ellátásával jár, így okirat, pénz és más vagyontárgy átvételére is.

(5) Az ügyvéd képviseleti jogkörének korlátozása a hatóság vagy a harmadik személy irányában annyiban hatályos, amennyiben a korlátozás a meghatalmazásból kitűnik.

KGD2008. 201. *Közigazgatási eljárásban a meghatalmazásból kitűnő korlátozás nem hagyható figyelmen kívül. Jogi képviseleti kényszer hiányában a nem igazolt jogi képviseletre tekintettel a fellebbezést az ügyféltől származónak kell tekinteni (1957. évi IV. törvény 18. §, 1998. évi XI. törvény 26. §).*

BDT2013. 2918. *Képviseleti jogot a képviselőhöz intézett nyilatkozattal (meghatalmazás) is lehet létesíteni, ezért a meghatalmazás joghatályosságát nem érinti, hogy a fizetési felszólítással együtt a meghatalmazást nem közölték az adóssal.*

BDT2012. 2778. *I. A polgári perben való képviselet ellátására felhasználható meghatalmazásnak minden olyan tartalom megfelel, amelyből megállapítható, hogy a meghatalmazó képviseleti jogosultságot ad a meghatalmazott részére polgári peres ügyének vitelére. Nincs olyan jogszabályi megkötés, amely szükségessé tenné a per tárgyának és az eljáró bíróságnak a meghatalmazásban való feltüntetését.*

BDT2009. 1995. *A bíróság az ügyvéd és meghatalmazója megbízási jogviszonyát csak a meghatalmazás körében vizsgálhatja. A bíróság a meghatalmazott képviseleti jogosultságának ellenőrzése keretében nem vizsgálhatja a meghatalmazott ügyvéd és az ügyfél között létrejött megbízási szerződés érvényességét.*

BH2006. 418. *A közalkalmazott meghatalmazott ügyvédje által megszerkesztett okirat útján is közölheti a jogviszonyának megszüntetésére irányuló döntését [1952. évi III. törvény 67. § (1) bekezdés c) pont; 1998. évi XI. tv. 26. § (4)-(5) bekezdés; 1992. évi XXXIII. törvény 29. §].*

BH2004. 84. *A meghatalmazás hiánya miatt a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító végzés jogsértő, ha a közigazgatási szervhez a bírósági eljárásra is kiterjedő meghatalmazást korábban benyújtották és erre a tényre a keresetlevélben utaltak (Pp. 130. §, 1998. évi XI. tv. 26. §, Áe. 72. §).*

EBH2006. 1547. *A közalkalmazott meghatalmazott ügyvédje által megszerkesztett okirat útján is közölheti a jogviszonyának megszüntetésére irányuló döntését [1952. évi III. törvény 67. § (1) bekezdés c) pont; 1998. évi XI. törvény 26. § (4)-(5) bekezdés; 1992. évi XXXIII. törvény 29. §].*

Az okirati ellenjegyzés

27. § (1) Az okirat ellenjegyzésével az ügyvéd bizonyítja, hogy

a) az okirat a felek kinyilvánított akaratának és a jogszabályoknak megfelel, és

b) az okiratban megjelölt fél az iratot előtte vagy helyettese [23. § (5) bek.] előtt írta alá, illetőleg aláírását előtte vagy helyettese előtt saját kezű aláírásának ismerte el, illetve a minősített elektronikus aláírásával tett ellenjegyzéssel pedig azt, hogy a kiállító minősített elektronikus aláírásával aláírt elektronikus okirat tartalma az ügyvéd által készített elektronikus okiratéval megegyezik.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltakat az ellenjegyzésnek nem kell bizonyítania az olyan aláíró esetében, aki az okiratot külföldön írta alá, és aláírását az erre vonatkozó jogszabályok szerint hitelesítették, vagy akinek az aláírását a közjegyző hitelesítette. Ezt a kivételt az ügyvédnek ellenjegyzésében fel kell tüntetnie.

(3) Az ügyvéd csak olyan okiratot láthat el ellenjegyzéssel, amely a saját vagy az irodája közreműködésével jött létre.

(4) Ha az ügyvéd által ellenjegyzett okiratban foglalt jognyilatkozat joghatásának kiváltásához bíróság, vagy más hatóság olyan eljárása szükséges, amelyben a jogi képviselet kötelező, a jogi képviselet ellátására az okiratot ellenjegyző ügyvéd a jogosult.

(5) A papír alapú okirat ügyvédi ellenjegyzése akkor érvényes, ha az tartalmazza az ügyvéd nevét, kamarai azonosító számát, irodája címét, az ellenjegyzés időpontját, az ügyvéd aláírását és ügyvédi minőségének feltüntetését. Föld tulajdonjogát érintő jogügyletet tartalmazó papír alapú okirat ügyvédi ellenjegyzésének tartalmaznia kell továbbá az aktivált biztonsági jelet.

(6) A (2) bekezdés szerinti esetben, illetve ha az ellenjegyzett okirat elkészítése során az ügyvéd az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti helyettes közreműködését vette igénybe, úgy az ellenjegyzésnek az (1) bekezdésben foglaltakon túl tartalmaznia kell az erre való utalást is.

(7) Ha az ellenjegyzéssel ellátott okirat több lapból áll, azokat oly módon kell összekapcsolni, hogy az okirat sérelme nélkül azok ne legyenek szétválaszthatóak.

KGD2009. 103. *Az 1997. évi CXLI. törvény 51. § (1) bekezdése szerint az adásvételi szerződés nem nyilvánvalóan érvénytelen, ha az ellenjegyzést végző ügyvéd személye valós, de nevét pecsétjén pontatlanul tünteti fel, abból személyazonossága azonban megállapítható (1997. évi CXLI. törvény 32., 51. §; 1998. évi XI. törvény 11., 27. §; 1952. évi III. törvény 196. §).*

KGD2007. 66. *Az okiratszerkesztő ügyvéd kötelezettsége a szerződő fél által csatolt meghatalmazás jogszerűségének ellenőrzése, így az ezzel kapcsolatos kötelezettségszegés gondatlan fegyelmi vétséget valósít meg (1998. évi XI. törvény 27. §, 37. §, 47. §, 41. §; 1959. évi IV. törvény 223. §).*

KGD2003. 152. *1998. január 1-jét megelőzően nem volt hatályban olyan jogszabály, amely az ügyvédi ellenjegyzés egyidejűségét kívánta meg, illetve a földhivatalt az ellenjegyzés körülményeinek vizsgálatára kötelezte (1972. évi 31. törvényerejű rendelet 15. §, 1952. évi III. törvény 196. §, 1998. évi XI. törvény 27. §).*

BH2012. 210. *Szándékos fegyelmi vétséget követ el az ügyvéd, aki a szerződést olyan időpontban jegyzi ellen, amikor azon valamennyi szerződő fél aláírása nem szerepel és nem jelzi, hogy a vevők aláírására későbbi időpontban kerül sor (1998. évi XI. törvény 27. §, 8/1999. (III. 22.) MÜK szabályzat 7/1. pont).*

BH2010. 318. *Bűnsegédként elkövetett csődbűntettet és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettét valósítja meg az ügyvéd, aki az adós vagyonával rendelkezésre jogosult eladók és a céget megvásárolni nem kívánó, általa is tudottan fiktív vevők közötti, a cég vagyonáról nem rendelkező okiratok elkészítésében és a cégjegyzékbe való bejegyzésében működik közre, aminek következtében a tartozás fedezetéül szolgáló vagyon eltűnik és ezáltal a hitelezők számára hozzáférhetetlenné válik [1978. évi IV. törvény 20. § (2) bekezdés, 21. § (2) bekezdés, 274. § (1) bekezdés c) pont, 290. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés, 291. §, 1998. évi XI. törvény 27. § (1) bekezdés a) pont].*

BH2009. 181. *II. Semmis az a házastársi közös vagyont megosztó szerződés, amelynek ügyvédi ellenjegyzése a törvény rendelkezéseinek nem felelt meg (1952. évi IV. törvény 27. § és 1998. évi XI. törvény 27. §).*

BH2008. 122. *Az öröklési szerződés ügyvédi ellenjegyzése a tanúkénti aláírást nem pótolja (1959. évi IV. törvény 629. §, 1998. évi XI. törvény 27. §).*

BH2008. 118. *Az ügyvéd kárfelelősségét eredményezheti, ha a meghatalmazást a meghatalmazó távollétében ellenjegyzi. Helytállási kötelezettségét ebben az esetben nem érinti az a tény, hogy nem a száraz-, hanem a gumilenyomatú bélyegzőjét használja [1998. évi XI. törvény 27. § (1) bek., 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bek., 340. § (1) bek.]*

BH2007. 176. *A szerződő fél által aláírt okirat későbbi időpontban történő ügyvédi ellenjegyzése akkor szabályszerű, ha az okirat jelen időben tartalmazza az ellenjegyzem megjelölést. Ez az ellenjegyzés jelenidejűségének a követelménye (1997. évi CXLI. törvény 32. §; 1998. évi XI. törvény 27. §).*

BH2007. 141. *Opciós jog engedményezése átruházásnak minősül, ezért semmis. A meghatalmazó fél aláírása szükséges kelléke a vételi jog gyakorlásáról szóló egyoldalú nyilatkozatnak, azt a meghatalmazott jogi képviselő ellenjegyzése nem pótolja (1959. évi IV. törvény 373. §, 374. § és 375. §-a; 1997. évi CXLI. tv. 32. §-a; 1998. évi XI. tv. 27. §-a).*

EBH2006. 1552. *Az opciós jog engedményezése átruházásnak minősül, ezért érvénytelen. A meghatalmazó fél aláírása szükséges kelléke a vételi jog gyakorlásáról szóló egyoldalú nyilatkozatnak, azt a meghatalmazott jogi képviselő ellenjegyzése nem pótolja (1959. évi IV. törvény 373-375. §; 1997. évi CXLI. törvény 32. §; 1998. évi XI. törvény 27. §).*

27/A. § (1) Az ügyvéd a cég - általa készített - létesítő okiratának és e cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelme további mellékleteinek elektronikus okirati formába alakítása esetén, az elektronikus kérelmet minősített elektronikus aláírásával látja el. Az ügyvéd a más eljárás kapcsán összeállított elektronikus kérelem esetében is az átalakított okiratokat magában foglaló kérelmet látja el minősített elektronikus aláírásával. A minősített elektronikus aláírással az ügyvéd bizonyítja, hogy az elektronikus okirat tartalma megegyezik az eredeti papíralapú okiratéval. Időbélyegzővel csak a teljes e-aktát kell lezárni.

A módosítás értelmében nem csak a cégjegyzékbe bejegyzett adat, jog tény (a továbbiakban együtt: adat) ismerhető meg ingyenesen, hanem a céginformációs szolgálat a beszámolóba, mint cégiratba való betekintést is biztosítani fogja. A beszámolót (mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet) érintő ingyenes betekintés kapcsán fontos arra rámutatni, hogy a betekintés joga - a cégjegyzékadatokba való betekintéshez hasonlóan - nem terjed ki a céginformáció olyan biztosítására, amely a beszámoló adatai egészének, illetve annak jelentős részének megszerzését eredményezné.

A céginformációs szolgálat a www.e-cegjegyzek.hu honlapon keresztül biztosítja a törvényben deklarált ingyenes céginformációt.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a cégbíróság a végzés meghozatalát követően azt automatikusan küldi meg a Cégközlönybe. Mindez azt jelenti, hogy a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során meghozott, cégbíróság által aláírt végzésen annak meghozatalát követően emberi, vagy informatikai beavatkozás már nem történhet, annak a Cégközlönyben olyan adattartalommal kell megjelennie, amilyen adattartalmat a cégbíróság aláírásával tanúsított.

A cégnyilvánosságról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 2006. július 1-jei hatályba lépésével, amely valamennyi gazdasági társaság számára lehetővé tette a cégbejegyzési és a változásbejegyzési eljárás elektronikus úton történő lefolytatását, az alapvető elérendő cél az volt, hogy a cégalapítások, illetve változásbejegyzések gyorsabbak, egyszerűbbek legyenek, és hogy a cégekre a lehető legkevesebb adminisztratív teher háruljon.

A Ctv. továbbfejlesztését szolgálta a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2007. évi LXI. törvény (a továbbiakban: Ctvm.). A Ctvm. értelmében 2008. július 1. napjától kizárólagossá válik az elektronikus cégeljárás, amely önmagában is gyorsítja a cégalapításokat (változásbejegyzéseket), de további előrelépést jelent, hogy az egyszerűsített cégeljárás bírósági ügyintézési határideje 2 munkanapról 2008. július 1. napjával 1 munkaórára csökken.

A Ctv., valamint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény jelenleg hatályos rendelkezései azonban nem egyértelműek a tekintetben, hogy a jogi képviselő által benyújtott okiratokat, azaz a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet és mellékleteit, milyen módon kell minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátni, hiszen a Ctv. 36. § (2) bekezdése azt mondja ki, hogy a cégeljárásban az elektronikus úton küldött okiratokat minősített aláírással és időbélyegzővel kell ellátni, oly módon, hogy az elektronikus aláírásnak az okirat aláírásának időpontjában való fennállása megállapítható legyen. Ez a jogszabály tehát nem rendelkezik az okiratok aláírásának technikájáról.

Erre tekintettel a jelenleg hatályos rendelkezések a jogalkalmazás során eltérő értelmezést nyertek a tekintetben, hogy a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során minden egyes okiratot külön-külön kell-e minősített aláírással és időbélyegzővel ellátni, vagy a kérelmet és annak mellékleteit egységnek tekintve, egy minősített aláírással és időbélyegzővel kell-e ellátni a kérelmet.

Tekintettel arra, hogy az az értelmezés, miszerint minden egyes okiratot külön-külön kell minősített aláírással és időbélyegzővel ellátni, kifejezetten ellentétes a fentebb kifejtett célokkal, szükséges a Ctv., illetve az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény vonatkozó rendelkezéseit olyan értelemben pontosítani, hogy abból egyértelműen derüljön ki, hogy a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet és mellékleteit egy minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni.

Mindezeken túlmenően fontos annak rögzítése is, hogy az ügyvédnek a cégeljáráson kívüli egyéb eljárásokban is az elektronikus kérelmet kell elektronikus aláírásával ellátnia.

Ezen értelmezést támasztja alá az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (a továbbiakban: Eat.), valamint annak végrehajtó rendeletei is. Amennyiben a jogi képviselő a mellékletekkel együtt egy egységet képező kérelmet minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel lát el, azzal minden, a kérelemhez csatolt okiratot is aláír. Ilyen esetben az Eat. szerinti, a minősített elektronikus aláírással való aláíráshoz fűzött, illetve a minősített időbélyegzővel joghatás is értelemszerűen mindegyik aláírt dokumentumra vonatkozni fog, egyszerűen azért, mert technikailag a minősített elektronikus "aláírtság" és "időbélyegzettség" Eat. szerinti feltételeinek az aláírt kérelem minden egyes bitje meg fog felelni. A 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet 4. § (5) bekezdése szerint több dokumentumon is elhelyezhető egy elektronikus aláírás, illetőleg egy időbélyegző.

(2) Az okiratok elektronikus formába alakítása esetén az ügyvéd köteles az eredeti papíralapú okiratot (hiteles másolatát) megőrizni. A kamarai tagság megszűnése esetén az okiratokat az ügyvédi levéltárban kell elhelyezni.

BDT2008. 1841. *Az elektronikus úton készült bejegyzésikérelem-nyomtatványt az ügyvédnek grafikus módon nem kell aláírnia, elegendő, ha azt egyetlen minősített elektronikus aláírásával látja el. A grafikus ügyvédi aláírás (ellenjegyzés) akkor szükséges a kérelemhez csatolt okiraton, ha az nem elektronikus úton készült. Mivel az elektronikus cégeljárásban az ilyen okiratot is elektronikus okirattá kell átalakítani, azt az ügyvédnek az átalakítás után minősített elektronikus aláírásával is el kell látnia.*

A személyazonosság ellenőrzése

27/B. § (1) Okirat ellenjegyzése során, ha a felet személyesen nem ismeri, az ügyvéd a jognyilatkozatot tevő fél és a fél jognyilatkozatot tevő meghatalmazottja (a továbbiakban együtt ezen alcím alatt: fél) által

a) a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében a rendelkezésére bocsátott adatai nyilvántartási adatokkal való egyezőségének, és

b) a személyazonosságának igazolására alkalmas, bemutatott hatósági igazolványa, és tartózkodásra jogosító okmánya (a továbbiakban együtt: igazolvány) nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és érvényességének megállapítása céljából megkeresheti a személyiadat- és lakcímnyilvántartást, a járművezetőiengedély-nyilvántartást, az útiokmány-nyilvántartást vezető vagy a központi idegenrendészeti nyilvántartás (a továbbiakban ezen alcím alatt együttesen: nyilvántartás) adatait feldolgozó hatóságot.

(1a) Az ügyvéd gazdasági társaság létesítő okiratának, valamint a cégnyilvántartásba bejegyzett cég képviselője aláírásmintájának ellenjegyzése során, ha a felet személyesen nem ismeri, az (1) bekezdés szerinti személyazonosság-ellenőrzést köteles elvégezni.

(2) Az ellenőrzés elektronikus úton történő adatigényléssel valósul meg; az adatigénylés iránti megkeresést az ügyvéd elektronikus aláírásával látja el.

(3) A nyilvántartást vezető hatóság az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességét; a megkeresés teljesítését megtagadja, ha a tanúsítvány érvényességét a hitelesítés-szolgáltató felfüggesztette vagy a tanúsítványt visszavonta.

(4) Az okirat elkészítése előtt az ügyvéd köteles a felet az ellenőrzés megkezdését megelőzően írásban tájékoztatni az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról, módjáról és tartalmáról, a közreműködés megtagadásának kötelezettségéről, a 27/D. § (2) bekezdésében megjelölt bejelentési kötelezettségéről, valamint az ellenőrzés során megismert adatok kezeléséről.

(5) A fél ellenőrzéshez történő írásbeli hozzájárulása esetén az ellenőrzés a fél következő adataira terjed ki:

a) természetes személyazonosító adatai,

b) állampolgársága, hontalansága, menekült, bevándorolt, letelepedett, illetőleg EGT-állampolgár jogállása,
c) lakcíme,
d) arcképmása,
e) aláírása,
f) az igazolványának, valamint a személyazonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának okmányazonosítója és az okmányazonosító alapján nyilvántartott következő tények:
fa) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (4) bekezdése szerinti tények,
fb) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. §-ának *f)* pontja szerinti tények és az okmány érvényességi ideje,
fc) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés *b)* pontjának *ba)-bb)* alpontja szerinti tények,
fd) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. §-ának *d)* pontja, 80. §-ának *b)* és *c)* pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, 96. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, továbbá 100. §-a (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti tények.
(6) Ha a fél az ellenőrzéshez nem járult hozzá, az ellenőrzés csak az igazolvány (5) bekezdés *f)* pontjában foglalt adataira terjedhet ki.
(7) Ha a jognyilatkozatot tevő fél helyett meghatalmazott jár el, a meghatalmazásnak az ellenőrzés lehetővé tétele érdekében a félnek és meghatalmazottjának az (5) bekezdés *a)-c)* és *e)-f)* pontjaiban megjelölt adatait kell tartalmaznia.
(8) Az ügyvéd az adatigénylés iránti megkeresésében köteles a jogügyletet, amelyre a megbízást kapta azonosításra alkalmas módon megjelölni és az adatigénylésről, valamint az azzal érintett jogügyletről nyilvántartást vezetni.
(9) A fegyelmi eljárást és az előzetes vizsgálatot lefolytató kamarai szerv a tényállás megállapítása céljából és ahhoz szükséges mértékben adatot igényelhet az adatigénylésről vezetett adatszolgáltatási, adattovábbítási nyilvántartásokból.
27/C. § (1) Az ügyvéd az ellenőrzés során tudomására jutott adatokat csak az okiratba foglalással, valamint az ellenjegyzéssel kapcsolatos tevékenysége során használhatja fel, és azokat kizárólag a bíróság, az ügyész, a büntetőügyben eljáró hatóság és a fegyelmi eljárást lefolytató ügyvédi kamara részére továbbíthatja.
(2) Az ügyvéd az ellenőrzés során megismert adatok papír alapú másolatát megőrizheti; azokat köteles az iratoktól elkülönítve zártan kezelni és 5 év őrzést követően megsemmisíteni.
27/D. § (1) Az ügyvéd köteles a közreműködést megtagadni, ha
a) a fél a személyazonosságának megállapításához nem szolgáltat adatot,
b) a fél nem tud bemutatni érvényes igazolványt, vagy
c) az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva.
(2) Az (1) bekezdés *c)* pontja esetén az igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából az ügyvéd köteles az ellenőrzés során észlelt tényeket az okirat felhasználásának helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak haladéktalanul írásban bejelenteni, és e bejelentést ezzel egyidejűleg rövid úton is megtenni.
(3) A bejelentésnek tartalmaznia kell
a) az okirat számát, típusát,
b) az (1) bekezdés *c)* pontjában megjelölt körülmények fennállását,
c) az igazolvány bemutatásának helyét és idejét,
d) a bejelentő nevét, aláírását, valamint bélyegzőjének lenyomatát.
(4) Az ügyvéd bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a titoktartási kötelezettsége megsértésének.
(5) Ha a nyilvántartás adatainak elektronikus úton történő lekérdezése az okirat aláírásának alkalmával technikai okokból nem lehetséges, az a jognyilatkozat okiratba foglalásának nem akadálya; az ügyvéd az ellenőrzést - ha azt egyébként szükségesnek tartja - utólag, az akadály megszűnését követően haladéktalanul elvégzi, és az okiratot csak ezt követően és ennek eredményétől függően ellenjegyzi.

Az Üvtv. 27/B. §-sal történő kiegészítése lehetőséget biztosít arra, hogy az okiratok ellenjegyzése során - ide értve természetesen a lakásmaffia-jelenség szempontjából legérzékenyebb ügylettípusokat: az ingatlan- és cégügyleteket is - az ügyvéd a fél által a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében rendelkezésre bocsátott adatai valódiságát a Hivatal külön törvényben meghatározott nyilvántartásaiból elektronikus úton történő adatigényléssel ellenőrizhesse. A törvény ezt az ellenőrzést lehetőségként biztosítja: az ügyvédnek kell az eset összes körülményei alapján döntést hoznia abban a kérdésben, hogy az on-line ellenőrzés lefolytatása szükséges-e az ügyfél személyazonosságának egyértelmű megállapításához.

A törvény szerint a Hivatal az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi az adatkérő lekérdezési jogosultságát, így többek között azt is, hogy valóban ügyvédtől származik-e a megkeresés. Ennek technikai hátterét - összhangban a törvény 3. §-ával - az elektronikus aláírás használata biztosítja: a Hivatal ugyanis az elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének ellenőrzésével tudja megállapítani azt, hogy a lekérdező valóban ügyvédi tagja-e az ügyvédi kamarának és tagsági viszonya nincs-e felfüggesztve, illetve tevékenységét nem szünetelteti-e. Amennyiben a tanúsítvány nem érvényes, illetve azt visszavonták, a Hivatal a megkeresés teljesítését megtagadja.

A törvény értelmében az ügyvéd az ellenőrzés megkezdése előtt köteles a felet az ellenőrzéssel kapcsolatos valamennyi lényeges kérdésről írásban tájékoztatni; így például az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról, módjáról és tartalmáról, a közreműködés megtagadásának és a rendőrségi bejelentésnek a kötelezettségéről, az ellenőrzött adatok felhasználásáról. E rendelkezésre elsősorban az adatvédelmi követelmények teljesítése érdekében van szükség, illetve annak előkészítéséhez, hogy az ügyfél dönteni tudjon az ellenőrzés terjedelméről. A törvény szerint ha a fél az ellenőrzéshez nem járul hozzá, az ellenőrzés csupán a fél személyazonosító igazolványának kiadására, érvényességének, elvesztésének, ellopásának, megsemmisülésének, találásának, megkerülésének tényére vonatkozhat. Abban az esetben viszont, ha a fél az ellenőrzéshez írásban hozzájárulását adja, úgy az ellenőrzés a fentieken túl a fél természetes személyazonosító adataira, állampolgárságára, illetőleg hontalanságára, valamint menekült, bevándorolt, letelepedett jogállására, lakcímére, arcképmására, aláírására is kiterjedhet. Fontos garanciális szabály, hogy az ügyvéd köteles a jogügyletet, amelyben az adatigénylés történik, azonosításra alkalmas módon megjelölni és arról nyilvántartást vezetni.

Az adatigénylés minden esetben pontosan visszakereshető, mivel a Hivatal minden adatszolgáltatást naplóz. Ennek azért van jelentősége, mert az ügyvéd bejelentési kötelezettsége elmulasztásának, vagy a nyilvántartás adataiba való betekintés megalapozottságának, indokoltságának vizsgálata is megtörténhet a napló alapján; ennek érdekében a törvény az ügyvédi fegyelmi hatóságként eljáró kamarai szervet is feljogosítja a napló adatainak megismerésére. Az adatokkal való visszaélések megelőzése, illetve a jogszabályok betartása utólagos ellenőrzésének másik eszköze az ügyvéd nyilvántartás-vezetési kötelezettségének megállapítása (ez kiterjed a lekérdezésre, és a lekérdezéssel érintett jogügyletre is), továbbá annak előírása, hogy az adatigénylés iránti megkeresésben azonosításra alkalmas módon kell megjelölni azt a jogügyletet, amellyel kapcsolatban az ellenőrzésre sor kerül.

A lekérdezés eredményeként az ügyvéd információkat kap arról, hogy a megadott okmányazonosítóval valóban adtak-e ki igazolványt, az érvényes-e, illetve bizonyos esetekben az igazolvány egyes adatait is megismerheti. Az előtte megjelent személy nyilatkozatainak, kézírásának stb., valamint ezeknek az adatoknak az összevetésével kell megállapítania azt, hogy az ellenjegyzés feltételei fennállnak-e, vagyis tudja-e bizonyítani azt, hogy valóban az okiratban megjelölt fél írta alá előtte a jognyilatkozatot vagy ismerte el az aláírást saját aláírásának. A törvény ehhez képest megfogalmazza azokat az eseteket, amikor a közreműködés megtagadása nem mérlegelés kérdése: ha az ügyfél egyáltalán nem szolgáltatott adatot a személyazonosságának megállapításához vagy annak érdekében érvényes igazolványt nem tudott bemutatni, továbbá ha lopott, elvesztett, megsemmisült igazolványt mutat be a személyazonosság igazolása érdekében. Az utóbbi esetben nemcsak a közreműködés megtagadását írja elő a törvény, hanem - az igazolvány további jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából - az illetékes rendőr-kapitányságnak írásban történő bejelentést is.

A törvény tartalmaz rendelkezést arra az esetre is, ha az ügyvéd megkísérli az on-line ellenőrzést, de az valamilyen technikai okból - pl. azért, mert a nyilvántartás adatbázisa nem érhető el - nem végezhető el. Az ellenőrzés elmaradása az okiratba foglalásnak nem akadálya, az ügyvédnek ugyanakkor az ellenőrzés utólag történő elvégzése alapján kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy az ellenjegyzés feltételei fennállnak-e.

Cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan adatainak megtekintése

27/E. § Cég létesítő okiratának és a létesítő okirat módosításának ellenjegyzése során az ügyvéd az ingatlan-nyilvántartási adatok és a tulajdonjogra vonatkozó, használatra feljogosító okiratok megtekintésével győződik meg arról, hogy a jognyilatkozatot tevő fél (meghatalmazottja) által az okiratban a cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan a cég tulajdonát képezi-e vagy használatára a cég jogosult-e, továbbá meggyőződhet arról is, hogy az más cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként be van-e jegyezve a cégjegyzékbe. Ha ennek eredményeként az ügyvéd azt állapítja meg, hogy az ingatlan székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként való megjelölése a jogszabályokkal ellentétes, köteles a közreműködést megtagadni.

Az ügyvédi okiratszerkesztési szabályokat a törvény nemcsak az ügyfelek adatainak ellenőrzése tekintetében egészíti ki, hanem a cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan megfelelőségének vizsgálatát is kifejezetten előírja és részletesen szabályozza. A gyakorlatban ugyanis előfordulhat az, hogy a cégalapító visszaélésszerűen gyakorolja az ingatlan megjelölésének jogát (ténylegesen nem jogosult az ingatlan használatára, vagy az ingatlan jellegénél fogva nem alkalmas cég székhelyének), s így a cég törvényes, illetve az üzleti biztonságot nem veszélyeztető működése nem biztosítható. A törvény meghatározza azt, hogy az okiratszerkesztőnek milyen módon kell meggyőződnie az ingatlan megfelelőségéről. E körben egyrészt az ingatlan-nyilvántartási adatok vizsgálatát írja elő; ez a tulajdoni viszonyok, ennek folytán a használat jog, illetve a használati jogot biztosító jognyilatkozat valódisága, az ingatlan létezése, jellege vizsgálatát teszi lehetővé. Ha az ingatlan használatának joga önmagában az ingatlan-nyilvántartási adatokból nem állapítható meg, a használatra feljogosító okiratot kell az ellenjegyzőnek megvizsgálnia: például hogy tartalmazza-e a szükséges jognyilatkozatot, továbbá azt össze kell vetnie az ingatlan-nyilvántartásból megállapított adatokkal. Lehetővé teszi a törvény továbbá azt is, hogy az okiratszerkesztő a cégnyilvántartásból csoportosított adatot kérjen le az ingatlan vonatkozásában: ezzel meg tudja állapítani azt, hogy hány más cég székhelyeként, telephelyeként stb. van bejegyezve a cégjegyzékbe ugyanaz az ingatlan. Ha más cég is használja az ingatlant, az természetesen önmagában nem teszi kizárttá a megjelölését, de az ügy többi körülményére is figyelemmel adatot szolgáltathat ahhoz, hogy megállapíthassa az okiratszerkesztő azt, hogy megjelölhető-e az ingatlan cégingatlanként.

Beszámítás

28. § (1) Az ügyvéd köteles a megbízó részére átvett pénzről vagy egyéb értékről a megbízót haladéktalanul értesíteni.

(2) Az ügyvéd az átvett pénzből beszámítással kielégítheti a megbízójával szemben megbízási díj és költségtérítés címén fennálló követelését. Az ügyvéd a beszámítási jog gyakorlásáról a megbízót írásban köteles értesíteni.

(3) Nincs helye a (2) bekezdés szerinti beszámításnak, ha

a) a pénzt nem a megbízó részére kell kiadni,

b) a megbízási díjban a felek nem állapodtak meg,

c) más jogszabály a beszámítást tiltja.

Az iratok átvétele és kiadása

29. § (1) Az ügyvéd köteles a megbízótól átvett vagy a megbízót megillető iratok átvételéről - a megbízó kérésére - elismervényt adni. Az iratokat a megbízás teljesítése, illetőleg felmondása után - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügyvéd a megbízó kérésére köteles kiadni.

(2) Az ügyvéd nem köteles kiadni a fogalmazványait, a megbízó utasításait tartalmazó iratokat, az ügyben hozzá intézett leveleket, a megbízó érdekében teljesített fizetésekről szóló nyugtákat és az eljárása szabályszerűségének elbírálásához szükséges más iratokat; a megbízó kérésére az ilyen iratokról - a fogalmazványokat kivéve - másolatot köteles kiadni.

(3) Az iratok kiadását nem lehet megtagadni amiatt, hogy az ügyvédet megillető megbízási díjat és költségtérítést nem fizették meg.

A letétkezelés szabályai

30. § (1) Az ügyvéd az 5. § (1) bekezdésének *e)* pontjában meghatározott ügyvédi letétet

12/2011. Számviteli kérdés *Ügyvédi tevékenységével összefüggésben az ügyvédi iroda pénzeszközök letéti kezelését is végzi. A letéti szerződés értelmében a pénzeszköz letétet az ügyvédi iroda letéti bankszámláján helyezi el, és ott tartja, amíg a kifizetések megtörténhetnek. Az ügyvédi letétként elhelyezett pénzeszközt az ügyvédi iroda nyilvántarthatja-e pénzeszközei között és a letéti bankszámla év végi egyenlegét tartalmazhatja-e beszámolójának mérlege? Az ügyvédi letéttel kapcsolatosan mi a helyes könyvelési tétel az ügyvédi irodánál és az ügyfélnél?*

A letét fogalmát általánosságban a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 462-473. §-ai határozzák meg. Az ügyvédi iroda letétkezeléséről pedig az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 5. §-a (1) bekezdésének e) pontja, 30. §-a és az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről szóló 4/1999. (III. 1.) MÜK szabályzat I. pontja rendelkezik.
Az ügyvédi letét olyan pénz vagy más letétbe helyezhető érték, amelyet a letevővel kötött megállapodás alapján meghatározott feltételek esetén az ügyvéd a letevőnek vagy általa megjelölt más személynek ad át. Az ügyvéd letétet csak tevékenysége során vállalt megbízásokhoz kapcsolódóan és azzal összefüggésben vehet át, azt még a letevő hozzájárulásával sem hasznosíthatja. A készpénz és az értéktárgy letétként való átvételét letéti szerződésben kell rögzíteni. A letéti szerződéskötést megelőzően a letevőt és a jogosultat fel kell világosítani arról, hogy mód van a letét letéti bankszámlán történő elhelyezésére.
Az ügyvédi iroda letéti számláját általában számlavezető bankjánál nyitja, de a letevő vagy a jogosult kérésére (és költségére) a letét az általuk megjelölt pénzintézetnél is elhelyezhető. Az ügyvédi letéti bankszámla tulajdonosa (mindkét esetben) a pénzintézettel szerződő fél, az ügyvédi iroda. A bankszámla az ügyvédi iroda nevére szól, pénzforgalmáról - a letétre vonatkozó Ptk. és ütv előírásainak betartása mellett - az ügyvédi iroda rendelkezik.
A számviteli törvény 31. §-a szerinti fogalommeghatározás értelmében a gazdálkodó pénzeszközei közé tartoznak a bankbetétek. A számviteli törvény 66. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét kell kimutatni. A számviteli törvény 159. §-a szerint a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében lévő eszközökről és azok forrásairól olyan könyvviteli elszámolást köteles vezetni, amely az eszközökben és a forrásokban bekövetkezett változásokat áttekinthetően mutatja be.
Mindezek alapján az ügyvédi iroda letéti bankszámlájának forgalmát a pénzeszközök között (elkülönített betétszámlák) külön főkönyvi számlán tartja nyilván, kapcsolódó kötelezettségeinek egyező változásával szemben. A mérlegben a letéti számla év végi egyenlege pénzeszközként szerepel, és forrásoldalon kötelezettségként ennek megfelelő értékű tartozást kell kimutatni.
Amennyiben az ügyvédi iroda a pénzintézetnél egy letéti bankszámlát nyit és ezen több letétes pénzforgalmát bonyolítja, akkor a számviteli törvény 161. §-a (1) és (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően a letéti bankszámla főkönyvi karton vezetése mellett olyan analitikus nyilvántartást is kell készítenie, amelyből ügyfelenként megállapítható a letéti bankszámla egyenlege.
A pénzeszköz ügyvédi letétbe helyezését a letevőnél - amennyiben a számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó - a letét átadásakor pénzeszközcsökkenésként az egyéb követelésekkel szemben kell elszámolni a számviteli törvény 29. §-ának (1) bekezdése szerint, mint egyéb szerződésből jogszerűen eredő pénzértékben kifejezett fizetési igényt.

[1998. évi XI. törvény 5. § (1) e), 30. § (1)]

a) a megbízás teljesítéseként,

b) a megbízáshoz kapcsolódó eljárási cselekmények költségének fedezeteként és azok teljesítésére,

c) a megbízáshoz kapcsolódóan megőrzésre

fogadhat el.

(2) Készpénz és értéktárgy letétként való átvételét az ügyvéd írásban, letéti szerződésben köteles rögzíteni.

(3) Az ügyvéd az átvett készpénzt és értéktárgyat kizárólag letétként kezelheti, azt nem hasznosíthatja, és nem fogadhat el olyan megbízást, amely a letét felhasználására hatalmazza fel.

V. Fejezet

AZ ÜGYVÉD KIRENDELÉSE

31. § (1) Az ügyvéd kirendelés esetén bűnügyi védőként, pártfogó ügyvédként, eseti gondnokként, ügygondnokként (a továbbiakban együtt: kirendelt ügyvéd) jár el.

(2) A kirendelt ügyvéd köteles az ügyben eljárni, a hatóság idézésének eleget tenni, továbbá a terhelttel, illetve ha az ügy természete lehetővé teszi, a képviselt személlyel a kapcsolatot felvenni.

(3) A kamara köteles a kirendelések teljesítése érdekében pihenő- és munkaszüneti napokon ügyvédi ügyeletet biztosítani.

(4) A kirendelt ügyvéd a külön jogszabályban meghatározott díjazásra és költségtérítésre tarthat igényt.

(5) Pártfogó ügyvédi képviseletet ügyvéd meghatalmazás útján is elláthat, ha jogi segítőként működik.

BDT2005. 1159. *A pártfogó ügyvédi kirendelést tartalmazó hatósági határozat egy sajátos kötelmi jogi jogviszonyt hoz létre. Az ebből származó esetleges kártérítési és egyéb igényeket a megbízás szabályainak az alkalmazásával kell elbírálni.*

A kirendelő határozat

32. § A kirendelt ügyvéd részére a meghatalmazást a hatóság kirendelő határozata pótolja.

A kirendelt ügyvéd helyettesítése

33. § (1) A kirendelt ügyvéd a helyettesítéséről úgy köteles gondoskodni, hogy az az eljárást ne akadályozza, és ne sértse a terhelt, illetve a képviselt személy érdekét.

(2) A kirendelt ügyvéd a helyettesítésével olyan ügyvédet nem bízhat meg, aki a 34. § alapján a kirendelés alól felmentését kérheti.

A kirendelt ügyvéd felmentése

34. § (1) A hatóság a kirendelt ügyvédet a kirendelés alól felmenti, ha a kirendelt ügyvéd

a) kamarai tagsága megszűnt,

b) az ügyvédi tevékenységét szünetelteti,

c) ügyvédi tevékenységét felfüggesztették,

d) nem szerepel a kirendelt ügyvédi jegyzéken,

e) az ellenérdekű felet más ügyben képviseli,

f) az ellenérdekű fél hozzátartozója [Pp. 13. § (2) bek.], gyámja, gondnoka,

g) a terhelttel, illetve a képviselt személlyel ellentétesen érdekelt.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt esetek fennállását a kirendelt ügyvéd köteles a hatóságnak bejelenteni.

(3) A hatóság a kirendelt ügyvédet a kirendelés alól felmentheti, ha

a) a kamara működési területén kívül kell eljárnia,

b) olyan körülmény merült fel, amely a kirendelés ellátását akadályozza,

c) a terhelt, illetve a képviselt személy alapos okkal kéri a kirendelt ügyvéd felmentését.

(4) A (3) bekezdésen alapuló felmentés iránti kérelem elbírálásakor arra kell törekedni, hogy a kirendelt ügyvéd személye az ügy során állandó legyen.

BH1999. 443. *ennek hiányában nem indokolt, hogy a bíróság hivatalból, azon a címen mentse fel a kirendelt védőt a feladat ellátása alól, hogy a büntetőeljárás a kirendelt védő lakóhelyétől eltérő más székhelyen folyik [Be. 49. § (1) és (4) bek., 50. § (1) és (3) bek., 1998. évi XI. tv. 34. § (3) bek. a) pont].*

A kirendelt ügyvédi jegyzék

35. § (1) A kamara a kirendelhető ügyvédekről jegyzéket vezet.

(2) A hatóság a kamarától kapott jegyzékben feltüntetett ügyvédet rendelhet ki.

36. § (1) A kamara a kirendelt ügyvédi jegyzéket úgy köteles összeállítani, hogy abban a kirendelést igénylő feladatok ellátásához, valamint az igazságszolgáltatás működőképességéhez szükséges számú ügyvéd szerepeljen.

(2) A kirendelt ügyvédi jegyzék összeállításának szabályait a kamarának úgy kell megállapítania, hogy - az önkéntes jelentkezésen túlmenően - minden ügyvéd az egyenlőség elvének alkalmazásával kerüljön a kirendelt ügyvédi jegyzékbe.

(3) A kamara köteles a kirendelt ügyvédi jegyzék változásait folyamatosan, a változást követő 15 napon belül közölni a hatóságokkal.

VI. Fejezet

FEGYELMI FELELŐSSÉG

Fegyelmi vétség

37. § Fegyelmi vétséget követ el az az ügyvéd,

a) aki az ügyvédi tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, illetve az etikai szabályzatban meghatározott kötelességét vétkesen megszegi, vagy

b) akinek az ügyvédi tevékenységen kívüli vétkes magatartása az ügyvédi kar tekintélyét csorbítja.

KGD2007. 66. *Az okiratszerkesztő ügyvéd kötelezettsége a szerződő fél által csatolt meghatalmazás jogszerűségének ellenőrzése, így az ezzel kapcsolatos kötelezettségszegés gondatlan fegyelmi vétséget valósít meg (1998. évi XI. törvény 27. §, 37. §, 47. §, 41. §; 1959. évi IV. törvény 223. §).*

BH2010. 226. *Bírói alkalmatlanság megállapításának kezdeményezése fellebbezésben megvalósíthat etikai vétséget (1952. évi III. törvény 93. §, 221. §, 1998. évi XI. törvény 37. §).*

Büntetések

38. § A fegyelmi vétséget elkövető ügyvéddel szemben kiszabható büntetések a következők:

a) megrovás,

b) pénzbírság,

c) a kamarából való kizárás (a továbbiakban: kizárás).

KGD2011. 120. *Súlyos fegyelmi vétség az ügyvédi ellenjegyzés szabályának tudatos, szándékos megszegése, valótlan tartalmú, hamis földhivatali bejegyzésre alakilag alkalmas, de tartalmilag valótlan okirat szerkesztése, ellenjegyzése (1998. évi XI. tv. 3. §, 38. §)*

39. § (1) A pénzbírság összege a szabálysértési pénzbírság legmagasabb összegének kétszereséig terjedhet.

(2) A pénzbírság felhasználására a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályának rendelkezései az irányadók.

A kizárás végrehajtásának felfüggesztése

40. § (1) A kizárás végrehajtása 3 évre felfüggeszthető.

(2) Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett újabb fegyelmi vétség miatt az ügyvéddel szemben jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabtak ki, a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani.
(3) A kizárás végrehajtása csak egy ízben függeszthető fel.

Elévülés

41. § (1) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha azt a kamara elnöke a fegyelmi vétségnek a tudomására jutásától számított 6 hónap alatt nem kezdeményezte, vagy a cselekmény befejezése óta 3 év eltelt.
(2) Az a fegyelmi vétség, amely bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, a bűncselekménnyel együtt évül el.
(3) A fegyelmi megbízott által végzett vizsgálat (a továbbiakban: előzetes vizsgálat) tartama alatt az elévülés nyugszik.

KGD2007. 66. *Az okiratszerkesztő ügyvéd kötelezettsége a szerződő fél által csatolt meghatalmazás jogszerűségének ellenőrzése, így az ezzel kapcsolatos kötelezettségszegés gondatlan fegyelmi vétséget valósít meg (1998. évi XI. törvény 27. §, 37. §, 47. §, 41. §; 1959. évi IV. törvény 223. §).*

Eljáró szervek

42. § (1) Az ügyvéd fegyelmi ügyében első fokon a kamara fegyelmi bizottságából, másodfokon a Magyar Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottságából alakított fegyelmi tanács jár el.
(2) Az első fokú és a másodfokú fegyelmi tanács - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - 3 tagból áll.
(3) A másodfokú fegyelmi tanács 5 tagból áll, ha az első fokú fegyelmi tanács kizárás fegyelmi büntetést szabott ki, vagy a kamara elnökének fellebbezése kizárás fegyelmi büntetés kimondására irányul.
(4) A kamara elnökének, elnökhelyettesének, főtitkárának, titkárának, fegyelmi megbízottjának, elnökségi tagjának fegyelmi ügyében - ideértve az előzetes vizsgálat elrendelését is - a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége által kijelölt kamara jár el.

A fegyelmi megbízott és fegyelmi főmegbízott

43. § A fegyelmi megbízott és a fegyelmi főmegbízott az első fokú eljárásban a kamara elnökének, a másodfokú eljárásban a Magyar Ügyvédi Kamara elnökének megbízásából jár el.

Kizáró okok

44. § A fegyelmi tanács tagjaként és fegyelmi megbízottként nem járhat el,
a) aki ellen fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban, ennek jogerős befejezéséig,
b) aki az eljárás alá vont ügyvéd hozzátartozója [Pp. 13. § (2) bek.],
c) akinek a tanúkénti meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,
d) a kamara elnöke,
e) a másodfokú eljárásban az, aki az első fokú eljárásban eljárt,
f) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható.

45. § (1) A fegyelmi tanácsba jelölt tag, illetve a fegyelmi megbízott haladéktalanul köteles bejelenteni, ha vele szemben kizáró ok áll fenn.
(2) Ha olyan körülmény merült fel, amely a fegyelmi tanács elnökének, tagjának vagy a fegyelmi megbízottnak az elfogulatlanságát kétségessé teszi, az eljárás alá vont ügyvéd elfogultsági kifogást terjeszthet elő.
(3) A kizáró okról a fegyelmi bizottság elnöke határoz. Ha a fegyelmi tanács határozatképtelenné vált, a fegyelmi bizottság elnöke új fegyelmi tanácsot jelöl ki.

Az előzetes vizsgálat

46. § (1) A kamara elnöke az előzetes vizsgálat elrendeléséről haladéktalanul tájékoztatja az eljárás alá vont ügyvédet, és közli vele az eljárás okát.

(2) A fegyelmi megbízott feladata a tényállás megállapításához szükséges körülmények tisztázása. Ennek érdekében nyilatkoztatnia kell az eljárás alá vont ügyvédet, meghallgathatja a tanúkat, szakértő közreműködését veheti igénybe, az ügy iratait az ügyvédtől bekérheti és egyéb bizonyítást végezhet. Az eljárási cselekményről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(3) A fegyelmi megbízott vizsgálatának nem akadálya, ha az eljárás alá vont ügyvéd a meghallgatáson nem jelent meg vagy nem nyilatkozik. Erről az ügyvédet tájékoztatni kell.

(4) A fegyelmi megbízott a vizsgálatának eredményéről jelentést készít a kamara elnöke részére, a jelentéshez csatolni kell az iratokat.

(5) Az előzetes vizsgálatot 3 hónap alatt be kell fejezni. Ez a határidő indokolt esetben, egy ízben további 3 hónappal meghosszabbítható.

A kamara elnökének intézkedései

47. § (1) A kamara elnöke az előzetes vizsgálat után a következő határozatot hozza, illetve intézkedést teszi:

a) megszünteti az előzetes vizsgálatot,

b) az előzetes vizsgálat megszüntetése mellett kisebb súlyú fegyelmi vétség esetén írásban figyelmeztetést alkalmaz,

c) elrendeli a fegyelmi eljárást.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt határozatról, illetve intézkedésről az eljárás alá vont ügyvédet és a panasz előterjesztőjét értesíteni kell.

(3) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglalt határozat ellen a panasz előterjesztője a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez fellebbezhet. A Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége a fellebbezést elutasítja, vagy a határozatot hatályon kívül helyezi, és a kamara elnökét új eljárásra utasítja.

(4) Az (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt határozat ellen az eljárás alá vont ügyvéd is fellebbezhet. Ilyenkor a kamara elnöke az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti intézkedést teszi, egyidejűleg a figyelmeztetés a hatályát veszti.

> **KGD2007. 66.** *Az okiratszerkesztő ügyvéd kötelezettsége a szerződő fél által csatolt meghatalmazás jogszerűségének ellenőrzése, így az ezzel kapcsolatos kötelezettségszegés gondatlan fegyelmi vétséget valósít meg (1998. évi XI. törvény 27. §, 37. §, 47. §, 41. §; 1959. évi IV. törvény 223. §).*

A fegyelmi eljárás megindítása

48. § (1) Fegyelmi vétség gyanúja esetén - kivéve a 47. § (1) bekezdésének *b)* pontja esetében - a kamara elnöke elrendeli a fegyelmi eljárást.

(2) A fegyelmi eljárás elrendelését nem akadályozza, ha az ügyvéd a kamarai tagságáról lemondott.

> **BH2004. 88.** *Az ügyvédi kamara által a fegyelmi eljárást megelőző szakaszban hozott, az előzetes vizsgálat elrendelését megtagadó határozat a bíróság előtt nem támadható meg (1998. évi XI. tv. 48-60. §).*

49. § A fegyelmi eljárás elrendelését követően a fegyelmi bizottság elnöke kijelöli az eljáró első fokú fegyelmi tanácsot és annak elnökét.

Az első fokú fegyelmi tanács eljárása

50. § A fegyelmi tanács elnöke az előzetes vizsgálat iratainak beérkezése után a következő intézkedéseket teheti:

a) a vizsgálat kiegészítését rendeli el, és az iratokat visszaküldi a fegyelmi megbízottnak,

b) tárgyalás nélkül fegyelmi intézkedés meghozatalát kezdeményezi,

c) kitűzi a tárgyalást.

A fegyelmi intézkedés

51. § (1) Egyszerű megítélésű ügyben - ha a fegyelmi vétség egyértelmű - a fegyelmi tanács tárgyalás nélkül fegyelmi intézkedést hoz.

(2) A fegyelmi intézkedésről szóló határozatban - a kizárás kivételével - bármely büntetés kiszabható. A fegyelmi tanács az eljárás megszüntetése mellett írásban fegyelmi intézkedésként figyelmeztetést alkalmazhat.

(3) Ha az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi intézkedésről szóló határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül tárgyalás tartását kérte, a fegyelmi intézkedés a hatályát veszti, és az első fokú fegyelmi tanács elnöke tárgyalást tűz ki.

A tárgyalás

52. § (1) A tárgyalásra az eljárás alá vont ügyvédet és képviselőjét meg kell idézni. A tárgyalásról a kamara elnökét értesíteni kell.

(2) Ha az eljárás alá vont ügyvéd szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, azt a távollétében is meg lehet tartani. Erről az ügyvédet az idézésben tájékoztatni kell.

(3) Az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője, a kamara elnöke és a fegyelmi megbízott az eljárás bármely szakában az eljárásra, valamint a bizonyítékokra nyilatkozatot tehet, az iratokba betekinthet, a tanúhoz, a szakértőhöz kérdést intézhet, és további bizonyítási indítványt terjeszthet elő.

53. § A tárgyalás nem nyilvános.

Az ügyvédi tevékenység felfüggesztése

54. § (1) Az első fokú fegyelmi tanács az ügyvéd tevékenységének gyakorlását felfüggeszti, ha

a) ellene olyan szándékos bűncselekmény elkövetése miatt emelt vádat az ügyész, amelynek büntetési tétele ötévi szabadságvesztésnél súlyosabb,

b) olyan szándékos bűncselekmény elkövetése miatt állapítják meg a bűnösségét nem jogerősen másodfokon, amelynek büntetési tétele ötévi szabadságvesztésnél súlyosabb.

(2) Az elsőfokú fegyelmi tanács az ügyvéd tevékenységének gyakorlását felfüggesztheti, ha

a) az ügyvéd szándékos bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntető eljárás - ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádló vádindítványa alapján indult büntető eljárást - hatálya alatt áll,

b) a felfüggesztés a fegyelmi vétség súlyosságára való tekintettel indokolt.

(3) A felfüggesztés időtartama az (1) bekezdés *a)* pontja esetén a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tart, kivéve, ha első vagy másodfokon az ügyvédet nem jogerősen felmentették; az (1) bekezdés *b)* pontja esetén a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tart, míg a (2) bekezdés esetén 3 hónap, amely egy ízben, legfeljebb 3 hónappal meghosszabbítható.

(4) Az első fokú fegyelmi tanácsnak a felfüggesztésről hozott határozata ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül az ügyvéd, a képviselője és a kamara elnöke a másodfokú fegyelmi tanácshoz fellebbezhet. A fellebbezésnek nincs halasztó hatálya, a fellebbezésről a másodfokú fegyelmi tanács soron kívül határoz.

(5) Ha az első fokú fegyelmi határozat kizárást alkalmazott, és annak végrehajtását nem függesztette fel, a határozatban az ügyvéd tevékenységét a fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni. E rendelkezés ellen külön fellebbezésnek van helye, amelynek nincs halasztó hatálya.

(6) Az ügyvédi tevékenység felfüggesztésének időtartama alatt létesített munkaviszony, közalkalmazotti vagy köztisztviselői jogviszony nem ütközik a 6. § (1) bekezdésének *a)* pontjába.

(7) A felfüggesztésre a szüneteltetés jogkövetkezményeit kell alkalmazni.

KGD2013. 163. *Az ügyvédi tevékenység gyakorlásának felfüggesztése a fegyelmi tanács részéről kötelezően megteendő intézkedés, ha az ügyvéd ellen olyan szándékos bűncselekmény elkövetése miatt emelt vádat az ügyész, amelynek büntetési tétele 5 évi szabadságvesztésnél súlyosabb [1998. évi XI. tv. 54. § (1) bek.; 1952. évi III. tv. 3. § (3) bek.; 3/1998. (VII. 27.) MÜK Szabályzat 6. §, 20. §, 21. §]*

54/A. §

Az első fokú fegyelmi tanács határozata

55. § (1) A tanácskozás és a szavazás zárt ülésen történik.

(2) A fegyelmi tanács a határozatát szótöbbséggel hozza. Utolsóként a fegyelmi tanács elnöke szavaz.

(3) A fegyelmi tanács a határozatában

a) az eljárást megszünteti,

b) fegyelmi intézkedést tesz,

c) az eljárás alá vont ügyvédet vétkesnek nyilvánítja, és büntetést szab ki,

d) dönt az eljárási költség viseléséről.

(4) A határozatot a fegyelmi tanács elnöke és tagjai írják alá.

(5) A határozatot és indokait szóban ki kell hirdetni, és 30 napon belül az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője, valamint a kamara elnöke részére kézbesíteni kell.

BH2009. 128. *Az ügyvédi fegyelmi eljárás költségeiről, annak viseléséről dönteni kell, és a fegyelmi határozat ezen része is külön perben támadható (1998. évi XI. törvény 55. §; 2004. évi CXL. törvény 12/A. §, 2004. évi CXL. törvény 72. §).*

Fegyelmi eljárás során hozott határozatok módosítása, visszavonása, kijavítása és kiegészítése

55/A. § (1) Ha a kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács megállapítja, hogy

a) a bíróság,

b) a kamara elnöke határozata esetében a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége, vagy

c) az elsőfokú fegyelmi határozata esetében a másodfokú fegyelmi tanács

által el nem bírált fegyelmi eljárás keretében hozott határozata jogszabályt, alapszabályt vagy kamarai szabályzatot sért, a határozatát módosítja vagy visszavonja. A határozatot annak kell kézbesíteni, akinek a módosított vagy visszavont határozatot kézbesítették.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács csak egy ízben, és a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül jogosult. Ha a határozat bírósági felülvizsgálata van folyamatban, a kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács az érdemi ellenkérelem előterjesztéséig módosíthatja vagy vonhatja vissza határozatát.

55/B. § (1) A kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárás keretében hozott határozatát név-, szám- vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén kijavítja.

(2) A kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárás keretében hozott határozatát kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott. A kiegészítés a határozat egyéb részeit nem érintheti. A határozat kiegészítését legkésőbb a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhetik azok, akiknek az kézbesítésre került.

(3) A kamara elnöke, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége vagy a fegyelmi tanács a kijavításról és a kiegészítésről hivatalból vagy kérelemre - a szükséghez képest az érintettek meghallgatása után - hoz határozatot, és azt mindazok számára kézbesíti, akiknek a kijavítással vagy kiegészítéssel érintett határozatot kézbesíteni kellett.

Jegyzőkönyv

56. § (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a fegyelmi tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

(2) A jegyzőkönyvvezető kizárására a 44. § megfelelően irányadó.

Fellebbezés

57. § (1) Az első fokú fegyelmi tanács határozata ellen az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője és a kamara elnöke a másodfokú fegyelmi tanácshoz fellebbezhet.

(2) A fellebbezést az első fokú határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül az első fokú fegyelmi tanácsnál kell benyújtani, és elő kell terjeszteni a fellebbezés indokait is.

(3) A fellebbezés a határozat végrehajtására halasztó hatályú.

(4) Az első fokú fegyelmi tanács a fellebbezési határidő lejárta után a fellebbezést és az ügy iratait felterjeszti a másodfokú fegyelmi tanácshoz.

A másodfokú fegyelmi tanács kijelölése

58. § A Magyar Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottságának elnöke kijelöli a másodfokon eljáró fegyelmi tanácsot és annak elnökét.

A másodfokú fegyelmi tanács eljárása

59. § (1) A másodfokú fegyelmi tanács a fellebbezést elutasítja, ha az nem a jogosulttól származik, vagy nem határidőben nyújtották be.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt eseten kívül a másodfokú fegyelmi tanács a fellebbezést tárgyaláson bírálja el. A fellebbezési tárgyalást a másodfokú fegyelmi tanács elnöke tűzi ki.

(3) A tárgyaláson ismertetni kell az első fokú eljárás iratait és a fellebbezésben foglaltakat. A tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője, a kamara elnöke és a fegyelmi főmegbízott felszólalhat.

(4) Ha a bizonyítás kiegészítése szükséges, azt a másodfokú fegyelmi tanács az első fokú fegyelmi tanács útján is foganatosíthatja.

A másodfokú fegyelmi tanács határozata

60. § (1) A másodfokú fegyelmi tanács a határozatát és indokait szóban kihirdeti, és az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője és a kamara elnöke részére 15 napon belül kézbesíti.

(2) Ha az első fokú határozat megalapozatlan - a tényállás nincs felderítve vagy hiányos, ellentétes az iratok tartalmával, illetőleg helytelen ténybeli következtetést tartalmaz -, a másodfokú fegyelmi tanács az első fokú határozatot hatályon kívül helyezi, és az első fokú fegyelmi tanácsot új eljárásra utasítja.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott eseten kívül a másodfokú fegyelmi tanács a fellebbezés keretei között az ügy érdemében határoz, a határozata jogerős és végrehajtható.

(4) A másodfokú eljárásban az első fokú eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(5) A másodfokú határozat ellen az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője és a kamara elnöke a kézbesítéstől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre (Pp. XX. fejezet) irányadó szabályok szerint bírósághoz fordulhat. A perre a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékes.

KGD2001. 112. *Végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelem elutasítása végrehajtható határozat hiányában (1998. évi XI. törvény 60. §, 1952. évi III. törvény 324. §, 1957. évi IV. törvény 72. §).*

BDT2009. 2124. *Az ügyvédi kamara tagja ellen benyújtott panasz elbírálása, illetve az ennek nyomán indult fegyelmi eljárás lefolytatása kérdésében a bíróságnak nincs hatásköre eljárni. Kizárólag a másodfokú fegyelmi határozat támadható meg - a közigazgatási határozat felülvizsgálatának szabályai szerint - bíróság előtt, egyébként az igazságügyért felelős miniszter gyakorol felügyeletet az ilyen ügyekben.*

61. § A jogerős fegyelmi határozatot a panasz előterjesztője részére meg kell küldeni.

Az eljárás felfüggesztése

62. § (1) Az eljárás alá vont ügyvéd elleni büntetőeljárás jogerős befejezéséig a fegyelmi eljárást fel lehet függeszteni.

(2) A büntetőügyben eljáró hatóság ügyvéd ellen indított büntetőeljárásról és befejezéséről értesíti a kamarát.

(3) Ha a fegyelmi eljárás lefolytatása olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás más hatóság hatáskörébe tartozik, a fegyelmi eljárást ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig fel lehet függeszteni.

Új eljárás kezdeményezése

63. § (1) A jogerős határozat meghozatala után a kamara elnöke vagy az ügyvéd, az ügyvéd halála esetén hozzátartozója [Pp. 13. § (2) bek.] új eljárást kezdeményezhet, ha olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve olyan jogerős hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a fegyelmi tanács nem bírált el, feltéve, hogy az elbírálás esetén a fegyelmi határozatra lényeges kihatással lett volna. Új eljárásnak van helye akkor is, ha az alapügyben a fegyelmi tanács tagja a kötelességét a Büntető Törvénykönyvbe ütköző módon megszegte.

(2) Új eljárás kezdeményezésének az ügyvéd terhére csak az ügyvéd életében, az elévülési időn belül van helye.

(3) Új eljárás elrendeléséről az első fokú fegyelmi tanács határoz. Az elutasító határozat ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül az új eljárást kezdeményező fellebbezhet a másodfokú fegyelmi tanácshoz.

Költség

64. § (1) A fegyelmi eljárás költségét a kamara előlegezi.

(2) Ha a fegyelmi eljárás során az ügyvéd felelősségét megállapították, köteles az eljárás költségét egészen vagy részben megtéríteni.

(3) A fegyelmi eljárás alá vont ügyvédre terhelhető költség mértékét a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatban állapítja meg.

A büntetés hatálya és a mentesítés

65. § (1) Pénzbírság kiszabása esetén a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 évig, felfüggesztett kizárás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 évig, kizárás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 10 évig az ügyvéd kamarai tisztségre nem választható, a meglévő kamarai tisztsége megszűnik.

(2) A fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól a határozat jogerőre emelkedését követően, kizárás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 év elteltével az első fokú fegyelmi tanács - kérelmére - a büntetés hatálya alól mentesítheti az eljárás alá vont ügyvédet, ha arra érdemes.

(3) A mentesítés iránti kérelem elbírálására egyebekben a fegyelmi eljárás szabályait kell alkalmazni.

66. § (1) E fejezet rendelkezéseit az alkalmazott ügyvédre, a külföldi jogi tanácsadóra és az ügyvédjelöltre is alkalmazni kell.

(2) Az alkalmazott ügyvéd, a külföldi jogi tanácsadó és az ügyvédjelölt esetében a fegyelmi büntetésként alkalmazott névjegyzékből való törlés jogkövetkezményei azonosak az ügyvéddel szemben alkalmazott kizárás fegyelmi büntetéssel.

BH2006. 378. *Nem vehető ügyvédi névjegyzékbe, akit jelöltként a névjegyzékből töröltek (1998. évi XI. tv. 66. §).*

NEGYEDIK RÉSZ

KÜLÖNLEGES SZERVEZETI SZABÁLYOK

VII. Fejezet

AZ ÜGYVÉDI IRODA

67. § (1) Az ügyvédi tevékenység végzésére ügyvédi iroda (a továbbiakban e fejezetben: iroda) alapítható. Az iroda jogi személy.

(2) Irodát egy vagy több ügyvéd alapíthat.

(3) Az iroda alapításához alapító okirat szükséges. Az alapító okiratban meg kell határozni

a) az iroda nevét, székhelyét, az irodavezetőt és a tagokat nevük, lakcímük feltüntetésével,

b) az iroda vagyonának mértékét és rendelkezésre bocsátásának esedékességét, valamint módját,

c) a szavazati jogot és a szavazategyenlőség esetén követendő eljárást,
d) az iroda képviseletének, a megbízás elfogadásának szabályait,
e) több irodavezető esetén az irodavezetés szabályait,
f) a taggyűlés működésének szabályait,
g) a tagok közötti elszámolás szabályait,
h) az irodából való kizárás, rendkívüli felmondás, a tagsági viszony megszűnésének szabályait,
i) az iroda megszűnésének szabályait.

(4) Egyszemélyes irodánál az alapító okiratban a (3) bekezdés *a)-b)* és *i)* pontjában felsoroltakat kell meghatározni.

(5) Az iroda tagja jogosult az iroda könyveibe, elszámolásaiba betekinteni. Az ezzel ellentétes megállapodás semmis.

BDT2012. 2770. *Az ügyvédi megbízási szerződés megszegésével okozott kárért a jogi személy ügyvédi iroda tartozik helytállással.*

Az ügyvédi irodák névjegyzéke

68. § (1) Ügyvédi tevékenységet az az iroda végezhet, amelyet a kamara az ügyvédi irodák névjegyzékébe felvett.

(2) Az ügyvédi irodák névjegyzékébe - kérelmére - fel kell venni az irodát, ha
a) az alapító okirat tartalmazza a 67. § (3), illetve (4) bekezdésében foglaltakat,
b) az alapító okirat nem ütközik jogszabályba,
c) a Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesületének tagja, vagy a kamara által elfogadott más felelősségbiztosítása van.

(3) Az ügyvédi iroda által kötött felelősségbiztosítási szerződésben meghatározott kockázatvállalásnak legalább olyan mértékben kell mentesítenie az ügyvédi irodát az általa okozott károk megtérítése alól, mint amennyire az iroda tagjaival egyenlő számú ügyvédet egyéni felelősségbiztosítása mentesítené.

(4) A kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

(5) Az iroda az ügyvédi irodák névjegyzékébe való felvétellel jön létre.

(6) Az iroda, illetve az ügyvéd köteles az iroda adataiban vagy a személyi adatokban bekövetkezett változást 30 napon belül bejelenteni.

60/2010. Számviteli kérdés *Egyéni ügyvédi tevékenységet folytató magánszemély ügyvédi irodává történő átalakulással működik tovább. Alapítói vagyonként a megszűnt egyéni vállalkozás összes eszközét befektetik a létrejött irodába. A jegyzett tőke jelentősebb összegű tárgyi eszköz apport. Többéves eredményes működés után az ügyvédi iroda a jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállítását határozza el. Milyen időponttal kell a leszállítást könyvelni, van-e közzétételi kötelezettsége az irodának és milyen mértékű lehet a jegyzett tőke csökkentése?*

Az ügyvédi iroda működésére vonatkozó előírásokat az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ügytv.) VII. fejezete tartalmazza. Az ügyvédi iroda az Ügytv. 68. §-ának (1) és (5) bekezdései szerint, a kamarai névjegyzékbe történő felvétellel jön létre és végezhet ügyvédi tevékenységet. Az Ügytv. 67. §-ának (3) bekezdése b) pontjában az iroda vagyonának mértékére számszerű előírás nem szerepel. Az ügyvédi iroda adataiban bekövetkezett változást az ügyvédi kamarának 30 napon belül jelenteni kell, az Ügytv. 68. §-ának (6) és (7) bekezdései alapján, egyéb közzétételi kötelezettség nincs.
Az ügyvédi iroda a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) hatálya alá is tartozik, így annak előírásait a jegyzett tőke leszállításával kapcsolatban az ügyvédi irodának is alkalmaznia kell. A számviteli törvény 35. §-ának (5) bekezdésében, a 36. §-ának (4) bekezdésében és a 37. §-ának (4) bekezdésében szabályozottak értelmében a jegyzett tőke leszállításának a bizonylata, a létesítő okirat módosítása, könyvviteli elszámolása a taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik. A jegyzett tőke leszállításának létesítő okiratban történő módosításakor a tulajdonosoknak járó saját tőke összegét kötelezettségként kell kimutatni.

Az ügyvédi iroda tulajdonosainak - a jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállítása esetén - figyelembe kell vennie még a következőket is.
A számviteli törvény kimondja, hogy a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódóan - a jegyzett tőke leszállításával arányos - tőketartalékot és eredménytartalékot is ki kell vonni [számviteli törvény 36. §-a (2) bekezdésének c) pontja és a 37. §-a (2) bekezdésének f) pontja]. Így, ha az ügyvédi iroda saját tőkéje meghaladja a jegyzett tőkéjét, akkor a jegyzett tőke leszállításával arányos tőketartalék és eredménytartalék is megilleti a tulajdonosokat. A jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállításakor a tulajdonosokat megillető, a jegyzett tőkén felüli vagyon arányos részét is magában foglaló összeg jellemzően magasabb, mint a leszállított jegyzett tőke és a jegyzett tőke leszállításával arányosan csökkentett saját tőkerészek szerzési értéke. A különbözet a magánszemély vállalkozásból kivont jövedelmének minősül, amely után személyi jövedelemadót és egészségügyi hozzájárulást kell fizetni.
[1998. évi XI. törvény 68. § (6)-(7), 2000. évi C. törvény 35. § (5) 36. § (4), 37. § (4)]

(7) Az alapító okirat módosításáról rendelkező taggyűlési határozatot, továbbá az iroda jogutódlással történő megszűnése esetén az új iroda (irodák) alapító okiratát (okiratait) a taggyűlés döntését követő 30 napon belül kell benyújtani.

60/2010. Számviteli kérdés *Egyéni ügyvédi tevékenységet folytató magánszemély ügyvédi irodává történő átalakulással működik tovább. Alapítói vagyonként a megszűnt egyéni vállalkozás összes eszközét befektetik a létrejött irodába. A jegyzett tőke jelentősebb összegű tárgyi eszköz apport. Többéves eredményes működés után az ügyvédi iroda a jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállítását határozza el. Milyen időponttal kell a leszállítást könyvelni, van-e közzétételi kötelezettsége az irodának és milyen mértékű lehet a jegyzett tőke csökkentése?*

Az ügyvédi iroda működésére vonatkozó előírásokat az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ügytv.) VII. fejezete tartalmazza. Az ügyvédi iroda az Ügytv. 68. §-ának (1) és (5) bekezdései szerint, a kamarai névjegyzékbe történő felvétellel jön létre és végezhet ügyvédi tevékenységet. Az Ügytv. 67. §-ának (3) bekezdése b) pontjában az iroda vagyonának mértékére számszerű előírás nem szerepel. Az ügyvédi iroda adataiban bekövetkezett változást az ügyvédi kamarának 30 napon belül jelenteni kell, az Ügytv. 68. §-ának (6) és (7) bekezdései alapján, egyéb közzétételi kötelezettség nincs.
Az ügyvédi iroda a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) hatálya alá is tartozik, így annak előírásait a jegyzett tőke leszállításával kapcsolatban az ügyvédi irodának is alkalmaznia kell. A számviteli törvény 35. §-ának (5) bekezdésében, a 36. §-ának (4) bekezdésében és a 37. §-ának (4) bekezdésében szabályozottak értelmében a jegyzett tőke leszállításának a bizonylata, a létesítő okirat módosítása, könyvviteli elszámolása a taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik. A jegyzett tőke leszállításának létesítő okiratban történő módosításakor a tulajdonosoknak járó saját tőke összegét kötelezettségként kell kimutatni.
Az ügyvédi iroda tulajdonosainak - a jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállítása esetén - figyelembe kell vennie még a következőket is.
A számviteli törvény kimondja, hogy a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódóan - a jegyzett tőke leszállításával arányos - tőketartalékot és eredménytartalékot is ki kell vonni [számviteli törvény 36. §-a (2) bekezdésének c) pontja és a 37. §-a (2) bekezdésének f) pontja]. Így, ha az ügyvédi iroda saját tőkéje meghaladja a jegyzett tőkéjét, akkor a jegyzett tőke leszállításával arányos tőketartalék és eredménytartalék is megilleti a tulajdonosokat. A jegyzett tőke tőkekivonással történő leszállításakor a tulajdonosokat megillető, a jegyzett tőkén felüli vagyon arányos részét is magában foglaló összeg jellemzően magasabb, mint a leszállított jegyzett tőke és a jegyzett tőke leszállításával arányosan csökkentett saját tőkerészek szerzési értéke. A különbözet a magánszemély vállalkozásból kivont jövedelmének minősül, amely után személyi jövedelemadót és egészségügyi hozzájárulást kell fizetni.
[1998. évi XI. törvény 68. § (6)-(7), 2000. évi C. törvény 35. § (5) 36. § (4), 37. § (4)]

(7a) A névjegyzékbe be kell jegyezni

a) az ügyvédi iroda egyesülésére, szétválására, a jogutód és a jogelőd szervezetekre vonatkozó adatokat,

b) az ügyvédi iroda jogutód nélküli megszüntetésére irányuló eljárások kezdő és befejező időpontját,

c) csődeljárás esetén az eljáró bíróság nevét, a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő nevét, hivatali levelezési címét,

d) felszámolási eljárás esetén a bíróság által kirendelt felszámoló, továbbá a felszámoló által kijelölt felszámolóbiztos nevét, hivatali levelezési címét, a területi kamara által kijelölt irodagondnok nevét, hivatali levelezési címét.

(8) Az ügyvédi iroda köteles számviteli beszámolóját a közzététele céljából megküldeni a területi kamara részére.

Felelősség az iroda kötelezettségéért

69. § (1) Az iroda tagjának felelőssége az irodával szemben az alapító okiratban meghatározott vagyon szolgáltatására és az esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulásra terjed ki. Az iroda kötelezettségéért a tag - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - nem felel.

(2) Az irodára a 10. § (1) bekezdését akként kell alkalmazni, hogy ha az iroda vagyona a követelést nem fedezi, a kárt okozó ügyvéd a saját vagyonával korlátlanul felel. Az alapító okirat meghatározhatja, hogy a kárt okozó ügyvéd milyen esetekben és mértékben köteles az iroda által megfizetett kártérítést az iroda részére megtéríteni.

(3) A kárt okozó ügyvéd - mögöttes felelősségének érintése nélkül - az ügyvédi irodával együtt is perelhető.

BDT2012. 2770. *Az ügyvédi megbízási szerződés megszegésével okozott kárért a jogi személy ügyvédi iroda tartozik helytállással.*

Az iroda taggyűlése

70. § (1) A taggyűlés az iroda tagjaiból áll, az irodát érintő összes kérdésben határoz.

(2) Egyszemélyes irodánál a taggyűlés hatáskörét az alapító gyakorolja.

KGD2009. 145. *Az ügyvédi iroda tagja köteles az iroda fenntartási költségéhez folyamatosan és rendszeresen hozzájárulni. E kötelezettség tartós elmulasztása megalapozza a taggyűlés általi kizárását (1998. évi XI. törvény 70. §, 71. §, 78. §, 80. §).*

A taggyűlés határozatának felülvizsgálata

71. § (1) Az iroda tagja kérheti a kamarától a taggyűlés határozatának felülvizsgálatát, ha az jogszabályba vagy az alapító okiratba ütközik.

(2) A taggyűlés határozatának felülvizsgálata során hozott kamarai határozat hatálya azokra a tagokra is kiterjed, akik nem kérték a határozat felülvizsgálatát.

KGD2009. 145. *Az ügyvédi iroda tagja köteles az iroda fenntartási költségéhez folyamatosan és rendszeresen hozzájárulni. E kötelezettség tartós elmulasztása megalapozza a taggyűlés általi kizárását (1998. évi XI. törvény 70. §, 71. §, 78. §, 80. §).*

72. § (1) A jogsértő határozat felülvizsgálatára irányuló kérelmet - jogvesztés terhe alatt - a határozat közlésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a kamarához. A kérelem benyújtásának nincs halasztó hatálya, de a kamara a határozat végrehajtását felfüggesztheti. A kamara a jogsértő határozatot hatályon kívül helyezi.

(2) A területi kamara elnöksége a kérelemről a beérkezését követő első ülésén, legkésőbb 45 napon belül dönt. A határidő indokolt esetben egy ízben a következő elnökségi ülésig, legfeljebb 45 nappal meghosszabbítható. A határozatot minden esetben indokolni kell.

(3) A határozat ellen a kérelmező a kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez címzett fellebbezést nyújthat be.

Az iroda névhasználata

73. § (1) Az iroda cégneve a következő lehet:

a) az egyik tag családi neve és a "társai", valamint az "ügyvédi iroda" kifejezés,

b) a tagok egy részének családi neve és az "ügyvédi iroda" kifejezés.

(2) Az iroda nevében az elhunyt tag vagy a vagyoni tag családi neve akkor szerepelhet, ha ahhoz maga a tag vagy halála után az örökösei hozzájárultak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott névhasználattól az iroda kizárólag a 112. § (1) bekezdésének *b)* pontja alapján kiadott szabályzat szerint térhet el.

Az irodával létrejött megbízási jogviszony

74. § (1) A megbízási jogviszony az irodával jön létre.

(2) Az irodára a 25. §-ban foglalt korlátozó rendelkezéseket is alkalmazni kell.

(3) A megbízás - a szerződés felmondásán kívül - megszűnik:

a) a megbízás teljesítésével,

b) a megbízó halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével,

c) az iroda jogutód nélküli megszűnésével.

(4) Ha az ügyvédi iroda tagjának tagsági viszonya úgy szűnik meg, hogy ügyvédi tevékenységét tovább folytatja, az ügyvéd az elszámolásban részére kiadott megbízási szerződésben megbízottá válik. Az iroda a megbízott személyében várható változásról megbízóját a 24. § (7) bekezdés szerint köteles értesíteni.

A tag ügyvédi tevékenységének szüneteltetése

75. § Ahhoz, hogy az iroda tagja az ügyvédi tevékenységét szüneteltethesse, az iroda előzetes hozzájárulása is szükséges.

2007/49. Adózási kérdés *egyszemélyes ügyvédi iroda szüneteltetheti-e a tevékenységét?*

[az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 14. § (8) bekezdés, 52. § (9) bekezdés, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 17. § (1) bekezdés, 75. §, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (1) bekezdése és (2) bekezdése]

Az Art. 14. § (8) bekezdése alapján az ügyvéd mentesül tevékenységének szüneteltetése időtartamához kötődő adókötelezettségek teljesítése alól, ideértve a bankszámla-fenntartási kötelezettséget is.

Az Ütv. 17. § (1) bekezdése alapján az ügyvéd a tevékenységét - a kamara engedélyével - szüneteltetheti.

Az ügyvéd szüneteltetheti tevékenységét akkor is, ha ügyvédi iroda tagja, az Ütv. 75. § szerint ahhoz, hogy az iroda tagja az ügyvédi tevékenységét szüneteltethesse, az iroda előzetes hozzájárulása is szükséges.

Az ügyvédi iroda a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (1) és a (2) bekezdés d) pontja alapján társasági adó alany, melyre az általános szabályok vonatkoznak, a társasági adó törvény nem tartalmaz az ügyvédi iroda tevékenységének szüneteltetésére vonatkozó speciális rendelkezést.

Fentiek alapján az egyszemélyes ügyvédi iroda tagja által az ügyvédi tevékenységének szüneteltetése esetén az irodára az Art. 14. § (8) bekezdése nem alkalmazható. Az irodának továbbra is fennállnak az adókötelezettségei függetlenül attól, hogy tagja szünetelteti tevékenységét.

A Kamarának az Art. 52. § (9) bekezdése alapján jogszabály által előírt kötelezettsége adatot szolgáltatni az adóhatóság felé az ügyvédi tevékenységét szüneteltető ügyvédről, függetlenül attól, hogy a tevékenységét szüneteltető ügyvéd egyéni vállalkozó vagy iroda tagja, azonban az Art. 14. § (8) bekezdése szerint csak egyéni ügyvéd mentesül a szüneteltetés időtartamához kötődő adókötelezettség teljesítése alól. Az iroda kötelezettségei továbbra is fennállnak, például adóbevallás benyújtása, még akkor is, ha ez nullás.

(APEH Jogi és koordinációs főosztály 8990425311; AEÉ 2007/5.)

Az iroda megszűnése

76. § (1) Az iroda az ügyvédi irodák névjegyzékéből való törléssel szűnik meg.

(2) A kamara az ügyvédi irodák névjegyzékéből törli az irodát, ha

a) az iroda a 68. § (2) bekezdésében írt feltételeknek nem felel meg, és a 68. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja esetén a kamara (3) bekezdés szerinti felhívásának nem tesz eleget,

b) az iroda taggyűlése dönt a jogutód nélküli megszüntetéséről,

c) a bíróság az irodát felszámolási eljárásban jogutód nélkül megszünteti,

d) az iroda más irodával egyesült (összeolvadt, beolvadt) vagy szétvált (kivált, különvált),

e) az iroda valamennyi tagjának kamarai tagsága megszűnt.

(3) A kamara a (2) bekezdés *a)* pontja esetén felszólítja az ügyvédi irodát, hogy a 68. § (2) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontjában írt feltételeknek 30 napon belül tegyen eleget.

(4) A törlési eljárásra a 15. §-t kell alkalmazni.

(5) Az irodát

a) a (2) bekezdés *b)* és *d)* pontja szerinti esetben a taggyűlési határozatban megjelölt nappal,

b) felszámolási eljárás esetén az iroda jogutód nélküli megszüntetését elrendelő végzés Cégközlönyben való közzététele napjával,

c) a (2) bekezdés *e)* pontja szerinti esetben az utolsó tag kamarai tagsága megszűnésének napjával kell a névjegyzékből törölni.

(6) Az iroda jogutód nélküli megszűnése esetén a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyont - az alapító okirat eltérő rendelkezése vagy megegyezés hiányában - a tagok között vagyoni hozzájárulásuk arányában kell felosztani.

(6a) A jogutód nélküli megszűnés esetén - ha arra nem a felszámolási eljárásban kerül sor - a végelszámolási eljárás alatt álló szervezetek könyvvezetési és beszámoló-készítési kötelezettségére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(7) A jogutód nélkül megszűnt iroda tagja az iroda tartozásaiért az iroda vagyonából rá eső rész erejéig felelős.

(7a) Az iroda (2) bekezdés *b)* és *e)* pontja szerinti megszűnése esetén a névjegyzékből való törlésre irányuló kamarai határozat meghozatalának előzetes feltétele az állami adóhatóság, és az iroda székhelye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság, a vámhatóság, továbbá a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - erre a célra rendszeresített nyomtatványon kiadott - nyilatkozata arról, hogy az iroda adóbevallási és a nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett, adótartozása, jogerős határozatban megállapított adófizetési kötelezettsége és más adók módjára behajtandó közteherfizetési kötelezettsége nincs, az irodánál adóhatósági, vámhatósági eljárás nincs folyamatban, és ellenőrzést, végrehajtást az állami adóhatóság illetőleg a vámhatóság nem kezdeményez. Az adóhatósági nyilatkozat beszerzése érdekében a kamarai hatósági eljárás során a kamara megkeresi az adóhatóságot, a nyilatkozat beszerzéséig eltelt idő a döntés meghozatalára nyitva álló határidőbe nem tartozik bele.

(7b) A csődeljárás és a felszámolási eljárás alatt az ügyvédi iroda a nevét a "cs.a.", illetve az "f.a." toldattal használhatja.

(7c) Ha a nyitó mérleg alapján az állapítható meg, hogy az iroda vagyona a tartozások kifizetéséhez nem elegendő, és a tagok a hiányzó összeget harminc napon belül nem bocsátják az iroda rendelkezésére vagyoni hozzájárulásként, az iroda megszűnésével összefüggő feladatokkal megbízott személy haladéktalanul köteles felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani a bírósághoz. A felszámolás iránti kérelem előterjesztéséhez a taggyűlés hozzájárulására nincs szükség, de a felszámolás kezdeményezéséről egyidejűleg tájékoztatnia kell.

(7d) A csődeljárás és a felszámolási eljárás szempontjából nem tartozik az ügyvédi iroda vagyonába az ügyfelek által vagy az ügyfelek javára az irodánál letétbe helyezett, vagy az iroda által az ügyféltől megőrzésre átvett pénz, értékpapír, egyéb vagyontárgy.

(7e) Ha a bíróság az ügyvédi iroda felszámolását rendeli el, az erről szóló jogerős végzést megküldi annak a területi kamarának is, amelynek területén az ügyvédi iroda működik. A kamara a végzés kézhezvételét követő három munkanapon belül irodagondnokot jelöl ki és erről - a kijelölést tartalmazó kamarai határozat - megküldésével a bíróságot és a felszámolót három munkanapon belül értesíti.

(7f) A felszámolási eljárás elrendelését követően az iroda vezetője a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § szerinti kötelezettségeit azzal az eltéréssel teljesíti, hogy a (7d) bekezdés szerinti vagyont, az azzal összefüggő okiratokat, bizonylatokat, valamint az ügyvédi titkot tartalmazó iratokat az irodagondnoknak köteles átadni.

(7g) Az iroda vezetője a felszámolóbiztossal és az irodagondnokkal együttműködni köteles annak érdekében, hogy a még folyamatban lévő megbízási jogviszonyokból eredő követelései - a megbízási jogviszonyok megszüntetése mellett - beszedésre kerülhessenek.

(7h) Az ügyvédi iroda felszámolása esetén a Cstv. 31. § *b)* pontja szerinti iratjegyzékben nem kell feltüntetni a (7f) pontban meghatározottak szerint, az irodagondok részére átadott iratokat. Ezekből az irodagondnok külön iratjegyzéket köteles felvenni, és azt a területi kamara elnökének átadni.

Az iroda jogutódlással történő megszűnése

77. § (1) Az iroda jogutódlással történő megszűnéséről különválás, kiválás (a továbbiakban: szétválás) esetén az iroda taggyűlése dönt, összeolvadás, beolvadás (a továbbiakban: egyesülés) esetén az érintett irodák taggyűlései döntenek.

(2) Különváláskor az iroda megszűnik, az iroda vagyona a létrejövő irodákra száll át; kiváláskor az irodából kivált tagok új irodát hoznak létre, vagy a kivált tag egyszemélyes irodát alapít az iroda vagyona egy részének felhasználásával, a kiválással érintett iroda az alapító okiratának módosítása mellett fennmarad.

(3) Beolvadás esetén az iroda megszűnik, vagyona az iroda tevékenységét folytató (átvevő) másik irodára száll; összeolvadás esetén az irodák megszűnnek, és vagyonuk a létrehozásra kerülő új irodára száll.

(4) A szétválásról, egyesülésről hozott döntésnek tartalmaznia kell az érintett irodák adatait (név, székhely), a szétválás, egyesülés módját, az új iroda (irodák) létrehozásának (alapító okirat elfogadásának) napját, az új iroda (irodák) tagjainak nevét, a vagyonmegosztást, a megbízási szerződések elosztását.

(5) A megbízásnak a jogutód irodára való átszállásáról a megbízott iroda a megbízót a 24. § (7) bekezdése szerint köteles értesíteni.

(6) Az átalakuló, az átalakulással létrejövő iroda vagyonmérleg-készítési, vagyonértékelési, vagyonmegállapítási kötelezettségére, az átalakulás eljárási szabályaira a Polgári Törvénykönyvnek a gazdasági társaságok átalakulására, egyesülésére és szétválására vonatkozó előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(7) A szétváló iroda jogutódai az irodának a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeiért a vagyonmegosztás arányában felelnek. Ha valamely vagyontárgyról a szétválás során nem rendelkeztek, a vagyontárgy vagy annak ellenértéke valamennyi jogutód irodát a vagyonmegosztás arányában illeti meg. Ha a kötelezettség csak a szétválást követően válik ismertté, a jogutód irodák felelőssége egyetemleges. Egyetemleges a jogutód irodák felelőssége akkor is, ha a szétválás során rendelkeztek ugyan a kötelezettségről, de a kötelezettséget a kötelezett iroda nem teljesítette. E rendelkezéseket a megbízásból fakadó kötelezettségeket illetően csak az esetleges kártérítési felelősségre (69. §) lehet alkalmazni.

(8) Az irodának az e § szerint történő átalakulásakor - törvény eltérő rendelkezése hiányában - külön adó- és illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik.

A tagsági viszony megszűnése

78. § (1) Az irodában a tagsági viszony megszűnik
a) a tag kamarai tagságának megszűnésével,
b) a tagok közös megegyezésével,
c) a rendes felmondással,
d) a rendkívüli felmondással,
e) a kizárással,
f) a tag halálával,
g) az iroda megszűnésével.

(2) A tagsági viszony megszűnésekor az iroda a taggal köteles elszámolni.

KGD2009. 145. *Az ügyvédi iroda tagja köteles az iroda fenntartási költségéhez folyamatosan és rendszeresen hozzájárulni. E kötelezettség tartós elmulasztása megalapozza a taggyűlés általi kizárását (1998. évi XI. törvény 70. §, 71. §, 78. §, 80. §).*

Felmondás

79. § (1) A tagsági viszonyt az iroda tagja 3 hónapra felmondhatja. Ha a felmondás lejárta alkalmatlan időre esik, az iroda a felmondási időt legfeljebb 3 hónappal meghosszabbíthatja.

(2) A tagsági viszonyt az iroda 3 hónapra felmondhatja, egyidejűleg közölnie kell a tagot megillető vagyonrészt, amelyet a tagság megszűnésének napján az iroda köteles kiadni. Ha a tag a számára megállapított vagyonrészt vitatja, azt a felmondás közlését követő 15 napon belül köteles az irodának bejelenteni. Megegyezés hiányában a vagyon kérdésében bármelyik fél bírósághoz fordulhat.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben szabályozott rendes felmondás kizárása vagy korlátozása semmis.

(4) Az iroda tagja a tagsági viszonyát azonnali hatállyal felmondhatja, ha az iroda másik tagja az alapító okiratban foglaltakat súlyosan megszegte, vagy olyan magatartást tanúsított, amely a vele való együttműködést, illetve az iroda tevékenységét súlyosan veszélyezteti (rendkívüli felmondás).

Kizárás

80. § (1) A tagot az iroda taggyűlése fontos okból kizárhatja. Fontos ok különösen, ha a tag az iroda tevékenységét a magatartásával súlyosan veszélyezteti.

(2) A kizárást kimondó határozatra a 71. és a 72. §-t kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a felülvizsgálatra vonatkozó kérelem benyújtásának halasztó hatálya van, de a kamara az iroda kérésére a tag tagsági jogait a jogerős határozat meghozataláig felfüggesztheti. A kizárás a jogerős kamarai határozattal válik végrehajthatóvá.

KGD2009. 145. *Az ügyvédi iroda tagja köteles az iroda fenntartási költségéhez folyamatosan és rendszeresen hozzájárulni. E kötelezettség tartós elmulasztása megalapozza a taggyűlés általi kizárását (1998. évi XI. törvény 70. §, 71. §, 78. §, 80. §).*

Vagyoni tagság

81. § (1) Az iroda alapító okirata úgy rendelkezhet, hogy a tagsági viszony megszűnése után a tagot megillető vagyonrész, ha a tag kéri, az irodánál marad (vagyoni tagság).

(2) Vagyoni tagság esetén az alapító okiratban rendelkezni kell a vagyoni tag jogairól és kötelezettségeiről, valamint a vagyonrész kiadásának, illetve elszámolásának módjáról.

82. § (1) A vagyoni tag nem végezhet ügyvédi tevékenységet, az ügyvédi igazolványát vissza kell vonni.

(2) A vagyoni tagság a vagyoni tag halálával megszűnik, az iroda köteles a vagyoni tag örököseivel elszámolni.

83. § Az irodára egyebekben az ügyvédekre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

Az irodagondnok, az irodagondnok eljárása

83/A. § (1) A területi kamara az ügyvédeknél, illetve ügyvédi irodáknál a (2) bekezdésben meghatározott esetekben ellátandó ügyvédi szakértelmet igénylő feladatok teljesítése érdekében irodagondnokokat jelöl ki az irodagondnokok névjegyzékéből.

(2) Irodagondnokot kell kijelölni

a) az elhunyt ügyvéd irodája részére,

b) az ügyvéd részére, ha

ba) tevékenysége folytatásában akadályoztatva van,

bb) ügyvédi kamarai tagsága megszűnt és folyamatban lévő ügyeinek ellátásáról nem gondoskodott,

c) a jogutód nélkül megszűnő ügyvédi iroda részére, ha

ca) nem nyújtja be közzétételre a leltárral alátámasztott, taggyűlés által jóváhagyott nyitó és záró mérlegét és a vagyonfelosztási javaslatot,

cb) nem terjeszti elő a záró elszámolását az ügyfelekkel történő elszámolásról és a letétek kifizetéséről,

cc) nem igazolja, hogy a folyamatban lévő ügyei ellátásáról gondoskodott,

cd) nem igazolja, hogy gondoskodott az ügyfeleket megillető iratok kiadásáról, a nem selejtezhető iratok megőrzéséről, illetve levéltárban történő elhelyezéséről,

d) a felszámolási eljárás alatt álló ügyvédi iroda részére.

(3) Az irodagondnok ellátja - a (2) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti esetekben az ügyvéddel, irodavezetővel együttműködve - az ügyvéd, ügyvédi iroda ügyeiben a halaszthatatlan jogi cselekményeket, rendelkezési jogot nyer a letéti számla és az ügyvéd által az ügyfelektől átvett vagyontárgyak, valamint - a csőd- és felszámolási eljárások kivételével - az ügyvédi iroda fizetési számlái felett, megkísérli a kikötött, de még ki nem fizetett ügyvédi díjak beszedését, és jogosult az ügyvéd, ügyvédi iroda irataiba betekinteni.

(4) A területi kamara kérelemre felveszi az irodagondnoki névjegyzékbe azt az öt éves ügyvédi gyakorlattal rendelkező ügyvédet, aki a kamara tagja. Nem vehető fel az irodagondnoki névjegyzékbe az az ügyvéd,

a) aki ellen fegyelmi eljárás folyik vagy fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,

b) akinek folyamatban van a kamarai tagságának törlésére irányuló eljárás, vagy

c) aki a tevékenységét szünetelteti.

(5) Az irodagondnok a tevékenységéért a területi kamarától díjazásra jogosult.

VIII. Fejezet

AZ ALKALMAZOTT ÜGYVÉD

84. § (1) Alkalmazott ügyvéd az, aki tevékenységét ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával létrejött munkaviszony alapján végzi. Az alkalmazott ügyvéd az 5. § (1) és (3) bekezdésben megjelölt tevékenységeket önállóan nem láthatja el; azokban kizárólag az ügyvéd felelősségi körén belül, és utasításai alapján működhet közre.

(2) Az alkalmazott ügyvéd kizárólag a munkáltatója részére adott megbízás és kirendelés keretei között végezheti tevékenységét. Az alkalmazott ügyvéd a munkáltatója egyetértésével helyettesíthet más ügyvédet.

A törvény pontosítja az Üvtv. alkalmazott ügyvédre vonatkozó rendelkezéseit. A munkaviszony alapján történő tevékenység-gyakorlás mellett egyértelművé teszi azt is, hogy az alkalmazott ügyvéd önállóan nem jogosult az Üvtv. 5. §-a szerinti ügyvédi tevékenység végzésére: a törvényi előírásokon túlmenően munkáltatójának utasításai határolják be a tevékenységét, és így - elsősorban - a munkáltatója felelősségében tükröződik a szolgáltatás nyújtásáért fennálló felelősség is. Az alkalmazott ügyvéd csak azokban az ügyekben járhat el, melyben a munkáltatója az ügyvédi szolgáltatás nyújtására megbízást vagy kirendelést kapott; ez alól az képezhet kivételt, ha munkáltatója egyetértésével más ügyvédet helyettesít.

(3) Alkalmazott ügyvédi tevékenységet az végezhet, akit a kamara az alkalmazott ügyvédek névjegyzékébe felvett.

(4) A kamara az alkalmazott ügyvédet arcképes igazolvánnyal látja el.

Az alkalmazott ügyvédek névjegyzéke

85. § (1) Az alkalmazott ügyvédek névjegyzékébe - kérelmére - fel kell venni azt, aki

a) a 13. § (3) bekezdés *a)-c)* és *g)* pontjában, valamint a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában írt feltételeknek megfelel, és

b) ügyvéddel, ügyvédi irodával ügyvédi tevékenység végzésére munkaviszonyt létesített.

(2) Az alkalmazott ügyvéd nem kamarai tag.

(3) A felvétel iránti eljárás felfüggesztésére a 14. §-t, a kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

Az alkalmazott ügyvéd munkaviszonya

86. § (1) Az alkalmazott ügyvéd kizárólag egy ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával állhat munkaviszonyban.

(2) Az alkalmazott ügyvéd munkaviszonya - a munkáltató jogutód nélküli megszűnésére vonatkozó szabályok szerint - megszűnik, ha a kamara a munkáltatót a névjegyzékből törli, vagy a munkáltató tevékenységét felfüggesztik.

(3) A munkáltató felelősségbiztosítása az alkalmazott ügyvéd tevékenységére is kiterjed.

(4) Az alkalmazott ügyvéd munkaviszonyára egyebekben a Munka Törvénykönyve az irányadó.

Fegyelmi büntetések

87. § A fegyelmi vétséget elkövető alkalmazott ügyvéddel szemben a 38. § *a)* és *b)* pontjában felsorolt, valamint az alkalmazott ügyvédek névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetés szabható ki.

Törlés az alkalmazott ügyvédek névjegyzékéből

88. § (1) Az alkalmazott ügyvédek névjegyzékéből törölni kell azt,

a) aki a 13. § (3) bekezdés *a)-c)* és *g)* pontjában, valamint a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában írt feltételeknek nem felel meg,

b) akinek a munkaviszonya megszűnt és a munkaviszony megszűnésétől számított három hónapon belül más ügyvéddel, ügyvédi irodával nem létesített alkalmazott ügyvédi munkaviszonyt,

c) akivel szemben az alkalmazott ügyvédek névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetést szabtak ki,

d) aki meghalt,

e) aki kéri.

(2) A törlési eljárásra a 15. §-t kell alkalmazni, azzal, hogy az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben a kamara nem hoz határozatot.

(3)

(4) Az alkalmazott ügyvédnek a névjegyzékből való törlésekor a kamara az alkalmazott ügyvéd igazolványát visszavonja.

89. § (1) A törvénynek az ügyvédekre vonatkozó rendelkezései az alkalmazott ügyvédekre is megfelelően irányadók.

(2) Ha az alkalmazott ügyvéd a tevékenységét ügyvédként kívánja folytatni, a kamara a kamarába történő felvétel szabályai szerint folytatja le az eljárást azzal, hogy azokat a feltételeket, amelyek az alkalmazott ügyvédek névjegyzékébe való felvételhez szükségesek voltak, újra nem kell vizsgálnia.

BH2010. 135. *Az ügyvédi kamara köteles szárazbélyegzőt kiadni az európai közösségi jogászok számára is (1998. évi XI. törvény 89. §, 1998. évi XI. törvény 89/K. §).*

IX. Fejezet

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉGRŐL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁSBAN RÉSZES VALAMELY MÁS ÁLLAMBAN ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSÁRA JOGOSULTAK ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉGE MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN

89/A. § (1) E törvény rendelkezéseit az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni annak a magyar állampolgárnak, illetve a külön törvény alapján szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek Magyarország területén kifejtett tevékenységére, aki a külön jogszabályban meghatározott szakmai megnevezések valamelyike alatt ügyvédi tevékenység folytatására jogosult valamely EGT-államban (a továbbiakban: európai közösségi jogász).

(2) E Fejezet alkalmazásában EGT-állam az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, ha a vonatkozó nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

Az Ügytv. IX. fejezete az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállamok valamelyikében ügyvédi tevékenység folytatására jogosult személyek magyarországi tevékenység-gyakorlását szabályozza, az irányadó európai uniós irányelveknek megfelelően (a Tanács 77/249/EGK irányelve az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről, valamint az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő gyakorlásának elősegítéséről). Az Ügytv. e rendelkezéseit ugyanakkor összhangba kell hozni a Kerettörvény szabályaival is.

A törvény módosítja azt, hogy külföldi EGT-állam állampolgáraként ki végezhet ügyvédi tevékenységet Magyarországon: állandó jelleggel csak az, aki az európai közösségi jogászok területi kamara által vezetett névjegyzékébe felvételt nyert; eseti jelleggel pedig az, aki a Magyar Ügyvédi Kamarához a magyarországi eljárási cselekmény megkezdését megelőzően bejelentést tett (a bejelentés kivételesen, sürgős szükség esetén az eljárási cselekményt követő munkanapon is megtehető). Ez a fenti bejelentés az eseti szolgáltatásnyújtás ellenőrizhetőségét teremti meg azon közösségi jogászok esetében, akik nem kérik felvételüket az európai közösségi jogászok névjegyzékébe. A bejelentés tartalmi elemeit a törvény meghatározza. A Magyar Ügyvédi Kamara az európai közösségi jogász bejelentésében meghatározott adatait külön nyilvántartásba veszi és azt a honlapján megjelenteti, amelyhez a bíróságok, hatóságok és megbízók így hozzáférhetnek. Az európai közösségi jogásszal szemben a bejelentés megtételével ténylegesen is érvényesíthető a fegyelmi felelősségre vonás (vele szemben a kamara a legsúlyosabb fegyelmi büntetésként az ügyvédi tevékenység Magyarország területén történő eltiltást alkalmazhatja).

Az Ügytv. 89/P. §-a rendelkezik a névjegyzékbe vett európai közösségi jogászok ügyvédi kamarai képviseletének kérdéséről, ugyanakkor a 98/5/EK irányelv 6. cikk (2) bekezdésének megfelelő szabályt (a kamarai vezetők választása során szavazati jog biztosítása) nem tartalmaz. A törvény ezt pótolja úgy, hogy a kamarai közgyűlésen az elnökség megválasztása során a kamara névjegyzékébe felvett európai közösségi jogászok is szavazhatnak.

A törvény több helyen terminológiailag pontosítja az Ügytv.-t azzal, hogy az "Európai Gazdasági Térség tagállama" kifejezést az "Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállam" kifejezésre cseréli.

(3) E Fejezet alkalmazásában az európai közösségi jogász saját EGT-államának az az EGT-állam tekintendő, amelyben az európai közösségi jogász megszerezte a külön jogszabályban felsorolt szakmai megnevezések egyikének használatára való jogosultságot.

(4) E fejezet alkalmazásában eseti jellegű szolgáltatásnyújtás a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott határon átnyúló szolgáltatásnyújtás.

Az európai közösségi jogász névjegyzéke

89/B. § (1) Európai közösségi jogászként Magyarország területén ügyvédi tevékenység

a) állandó jelleggel csak az európai közösségi jogászok kamara által vezetett névjegyzékébe (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: névjegyzék) történő felvételt, vagy

b) eseti jelleggel a Magyar Ügyvédi Kamarához intézett bejelentés megtételét

követően folytatható.

Az Ügytv. IX. fejezete az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállamok valamelyikében ügyvédi tevékenység folytatására jogosult személyek magyarországi tevékenység-gyakorlását szabályozza, az irányadó európai uniós irányelveknek megfelelően (a Tanács 77/249/EGK irányelve az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről, valamint az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő gyakorlásának elősegítéséről). Az Ügytv. e rendelkezéseit ugyanakkor összhangba kell hozni a Kerettörvény szabályaival is.

A törvény módosítja azt, hogy külföldi EGT-állam állampolgáraként ki végezhet ügyvédi tevékenységet Magyarországon: állandó jelleggel csak az, aki az európai közösségi jogászok területi kamara által vezetett névjegyzékébe felvételt nyert; eseti jelleggel pedig az, aki a Magyar Ügyvédi Kamarához a magyarországi eljárási cselekmény megkezdését megelőzően bejelentést tett (a bejelentés kivételesen, sürgős szükség esetén az eljárási cselekményt követő munkanapon is megtehető). Ez a fenti bejelentés az eseti szolgáltatásnyújtás ellenőrizhetőségét teremti meg azon közösségi jogászok esetében, akik nem kérik felvételüket az európai közösségi jogászok névjegyzékébe. A bejelentés tartalmi elemeit a törvény meghatározza. A Magyar Ügyvédi Kamara az európai közösségi jogász bejelentésében meghatározott adatait külön nyilvántartásba veszi és azt a honlapján megjelenteti, amelyhez a bíróságok, hatóságok és megbízók így hozzáférhetnek. Az európai közösségi jogásszal szemben a bejelentés megtételével ténylegesen is érvényesíthető a fegyelmi felelősségre vonás (vele szemben a kamara a legsúlyosabb fegyelmi büntetésként az ügyvédi tevékenység Magyarország területén történő eltiltást alkalmazhatja).

Az Ügytv. 89/P. §-a rendelkezik a névjegyzékbe vett európai közösségi jogászok ügyvédi kamarai képviseletének kérdéséről, ugyanakkor a 98/5/EK irányelv 6. cikk (2) bekezdésének megfelelő szabályt (a kamarai vezetők választása során szavazati jog biztosítása) nem tartalmaz. A törvény ezt pótolja úgy, hogy a kamarai közgyűlésen az elnökség megválasztása során a kamara névjegyzékébe felvett európai közösségi jogászok is szavazhatnak.

A törvény több helyen terminológiailag pontosítja az Ügytv.-t azzal, hogy az "Európai Gazdasági Térség tagállama" kifejezést az "Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállam" kifejezésre cseréli.

(2) A névjegyzékbe fel kell venni azt az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerinti kérelmezőt, aki

a) saját EGT-államának ügyvédi nyilvántartást vezető szervezete által kiállított, három hónapnál nem régebbi okirat hiteles magyar fordításának bemutatásával bizonyítja, hogy az adott EGT-államban ügyvédi tevékenység folytatására jogosult, továbbá

b) igazolja az ügyvédi felelősségbiztosítása meglétét az erről szóló okirat hiteles magyar nyelvű fordításával, és írásbeli nyilatkozatban előzetesen hozzájárul ahhoz, hogy a kamara megkeresésére a biztosító a felelősségbiztosítás fennállásának tényéről tájékoztatást adjon ki, valamint

c) írásbeli nyilatkozatban előzetes hozzájárulását adja a kamarának a 89/C. § (3) bekezdésében foglaltak szerinti eljárásához.

(3) Ha az európai közösségi jogász saját EGT-államában ügyvédi társulás tagja, köteles erről - a vonatkozó adatok egyidejű közlésével - a kamarát tájékoztatni.

89/C. § (1) A névjegyzékbe vétel iránti kérelmet, ha

a) állandó jelleggel kíván az európai közösségi jogász ügyvédi tevékenységet folytatni, az ügyvédi tevékenység folytatása céljából létrehozott irodájának helye,

b) eseti szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogászként kíván ügyvédi tevékenységet folytatni, az együttműködési szerződést megkötő ügyvéd irodájának vagy ügyvédi irodának helye, ilyen szerződés hiányában a szolgáltatás nyújtás helye,

c) alkalmazott európai közösségi jogászként kíván ügyvédi tevékenységet folytatni, a munkaviszony létesítésére irányuló szerződést megkötő ügyvéd irodájának vagy ügyvédi irodának helye

szerint illetékes kamaránál kell előterjeszteni.

(2) Ha az európai közösségi jogász igazolja, hogy a saját EGT-államának előírásai szerint, Magyarország területén végzett ügyvédi tevékenységére is kiterjedő hatályú ügyvédi felelősségbiztosítással vagy biztosító-pénztári tagsággal rendelkezik, az erről szóló igazolás az ügyvédi felelősségbiztosítás meglétét tanúsítja. A kamara az igazolás ismeretében kiegészítő biztosítás megkötését írja elő, ha a biztosítási szerződés a szerződési feltételek és a biztosítási összeg tekintetében nem felel meg a magyar jogszabályok által előírt követelményeknek.

(3) A felelősségbiztosítóval szembeni igényérvényesítés érdekében az európai közösségi jogász megbízója kérelmére a kamara köteles

a) a megbízóval közölni az európai közösségi jogász felelősségbiztosítási szerződésében foglalt azon adatokat, melyek az igényérvényesítéshez szükségesek, és

b) tájékoztatni a megbízót arról, hogy igényének érvényesítését milyen módon és mely hatóságok előtt kezdeményezheti.

(4)

89/D. § (1)

(2) A kamara a névjegyzékbe vett európai közösségi jogász adatait haladéktalanul köteles megküldeni a Magyar Ügyvédi Kamarának.

89/E. § (1) A névjegyzék tartalmazza az európai közösségi jogász

a) családi és utónevét, születési családi és utónevét,

b) állampolgárságát,

c) születési helyét és idejét, anyja nevét,

d) más EGT-állambeli és - ha van - belföldi címét,

e) egyetemi diplomájának, továbbá - ha rendelkezik ilyennel - ügyvédi tevékenységre jogosító vizsgáját tanúsító oklevelének számát és keltét, tudományos fokozatát, szakjogászi végzettségét,

f) irodájának, alkalmazott esetében munkáltatójának, és - ha van - az együttműködő ügyvéd irodájának címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét, ha együttműködési szerződés megkötésére nem került sor, az elérhetőségi adatait,

g) névjegyzékbe vételének időpontját, a határozat számát, az ügyvéd kamarai azonosító számát,

h) tevékenysége megkezdésének, felfüggesztésének, szünetelésének és megszűnésének időpontját,

i) tevékenysége jellegét (állandó jellegű, eseti szolgáltatást nyújtó vagy alkalmazott),

j) által megjelölt idegen nyelvet, amelyen az ügyvédi tevékenység folytatását vállalja,

k) saját EGT-állama nevét,

l) saját EGT-állama szerinti szakmai megnevezését (szükség szerint annak magyar nyelvű kiegészítő magyarázatával együtt), továbbá

m) saját EGT-állama szerinti ügyvédi társulásának szakmai megnevezését,

n) ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdetét és lejártát, valamint a hitelesítés-szolgáltató megnevezését,

o) jogosultságát az elektronikus cégeljárásban való részvételre.

(1a) Az európai közösségi jogászok névjegyzéke az (1) bekezdésben foglalt adatok vonatkozásában - az (1) bekezdés *a)-e)*, valamint *k)-n)* pontjában foglalt adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt adatok közül a *c)* és *n)* pontban felsorolt adatok nem nyilvánosak.

A törvény kiegészíti az európai közösségi jogászokról vezetett névjegyzék tartalmát az ügyvédi tevékenység végzéséhez használt elektronikus aláírás tanúsítvány legfontosabb adataival (az érvényesség időszaka és a hitelesítés-szolgáltató megnevezése), valamint annak a tényével, hogy az európai közösségi jogász jogosult az elektronikus cégeljárásban való részvételre. Ezek az adatok több szempontból is szükségesek a kamarai feladatok ellátásához, hiszen ezek figyelembe vételével állapítható meg az, hogy az európai közösségi jogász a tevékenységére vonatkozó jogszabályok szerint járt-e el, másrészt ezek alapján tudja teljesíteni a kamara a hitelesítés-szolgáltató irányában fennálló, az Üvtv. 12/B. §-ában megállapított értesítési kötelezettségét. Az elektronikus cégeljárásban való részvételre való jogosultság ismerete az ügyvédi szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek számára is alapvető fontosságú (ez alapján tudják megállapítani azt, hogy megbízható-e az ügyvéd cégügyek intézésével), ezért a törvény a névjegyzék erre vonatkozó bejegyzését nyilvános adatként határozza meg.

(3) A Magyar Ügyvédi Kamara az (1) bekezdésben felsorolt adatokról központi nyilvántartást vezet.

(4) Az európai közösségi jogász névjegyzékbe vételéről a kamara értesíti a 89/B. § (2) bekezdés *a)* pontjában megjelölt szervezetet.

(5) A kamara az európai közösségi jogászt arcképes igazolvánnyal látja el.

Az Üt. néhány rendelkezését azért pontosítja a törvény, mert a pártfogó ügyvédi feladatok ellátása a jövő évtől csak kivételesen történik kirendelés alapján: a pártfogó ügyvédek fő szabály szerint a támogatott fél által meghatalmazott jogi segítők lesznek. A pártfogó ügyvédi képviselet ellátásáért járó díjazást rendeletben kell megállapítani [ez jelenleg a kirendelt ügyvéd díjazásáról szóló 7/2002. (III. 30.) IM rendelet], s a díjazandó tevékenység a jövőben döntő részben nem kirendelés alapján történő eljárás lesz. Ezt a változást hozza összhangba a törvény az Üt. 131. §-a (1) bekezdésének b) pontjába iktatott felhatalmazással, amely jelenleg csak a kirendelés ellátásának díjazását teszi rendeletben szabályozhatóvá: a törvény ezt kiegészíti a pártfogó ügyvéd díjazásának rendeletben történő megállapításával. A törvény az áttekinthetőség érdekében az egész bekezdést újraszövegezi; abban csak a pártfogó ügyvédi díj meghatározására vonatkozó felhatalmazás az új rendelkezés, a többi a hatályos szövegek - pontokba rendszerezett - megismétlése. A másik módosítás az Üt. Jst.-vel beiktatott 31. §-a (5) bekezdésének pontosítása (ez mondja ki, hogy a pártfogó ügyvédi képviseletre meghatalmazás is elfogadható, ha az ügyvéd azt a jogi segítségnyújtás keretében végzi): a törvény a felhatalmazó rendelkezés fentebb említett kiegészítésére figyelemmel törli azt a szövegrészt, amely ilyen esetben is a kirendelési díj fizetését írja elő.

Az Üt. alapján a kamara az ügyvédet, az alkalmazott ügyvédet, az ügyvédjelöltet és a külföldi jogi tanácsadót igazolvánnyal látja el, az európai közösségi jogászokra vonatkozóan azonban ilyen rendelkezést nem tartalmaz. A kamara viszont ez utóbbi személyi kört is igazolvánnyal kívánja ellátni, ezért vált szükségessé az Üt. 89/E. §-ának kiegészítése.

A kamara által kiállított igazolványok arcképes igazolványok. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: adatvédelmi törvény) értelmében személyes adat akkor kezelhető - így például azok az adatok, amelyek az igazolványban szerepelnek, a kamarai névjegyzékben viszont nem -, ha azt törvény vagy törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben helyi önkormányzat rendelete elrendeli. Annak érdekében tehát, hogy az arcképes igazolványok kamara által történő kiállítása az adatvédelmi törvény rendelkezéseinek maradéktalanul megfeleljen, szükségessé vált az Üt. egyes rendelkezéseinek pontosítása.

Az európai közösségi jogász felvétele a kamarába

89/F. § (1) A névjegyzékbe felvett európai közösségi jogászt kérelmére a kamarába ügyvédként fel kell venni, ha

a) megfelel a 13. § (3) bekezdésének *e)-g)* pontjában foglalt feltételeknek,

b) az általa ellátott ügyek számára és jellegére vonatkozó iratokkal, illetve a kamara külön felhívására személyes meghallgatáson hitelt érdemlően igazolja, hogy Magyarország területén megszakítás nélkül három éven át folytatott ügyvédi tevékenységet a magyar joggal kapcsolatban (ideértve az Európai Unió jogának magyarországi alkalmazásával kapcsolatos tevékenységet is), és

c) a személyes meghallgatáson bizonyítja, hogy rendelkezik az ügyvédi tevékenység gyakorlásához szükséges szintű magyar nyelvtudással.

(2) A névjegyzékbe felvett európai közösségi jogász kérelmére a kamarába ügyvédként felvehető abban az esetben is, ha megszakítás nélküli magyarországi ügyvédi tevékenysége a három éves időtartamot eléri, de a magyar joggal kapcsolatos ügyvédi tevékenysége (ideértve az Európai Unió jogának magyarországi alkalmazásával kapcsolatos tevékenységet is) három évnél rövidebb időtartamú, és egyébként megfelel az (1) bekezdésben írt feltételeknek.

(3) A névjegyzékbe vételt követően megkezdett ügyvédi tevékenység idejébe a szokásos évi szabadság, a fizetés nélküli és rendkívüli szabadság, a munkaviszony szünetelése, a szülési szabadság és betegség miatti távollét idejét összesen legfeljebb 3 hónap tartamáig lehet beszámítani.

(4) Az európai közösségi jogász a kamarába történő felvétellel a kamara teljes jogú tagjává válik. Az ügyvéd megjelölés mellett továbbra is jogosult a saját EGT-állama szerinti szakmai megnevezését szerepeltetni névhasználatában.

89/G. § (1)-(2)

(3) A kamara az európai közösségi jogászt a 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint veszi nyilvántartásba, és adatait haladéktalanul megküldi a Magyar Ügyvédi Kamarának.

Az európai közösségi jogász névjegyzékből történő törlése, a kamarai tagság megszűnése

89/H. § (1) Az európai közösségi jogászt a kamara törli a névjegyzékből, ha
a) nem felel meg a 89/B. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek,
b) vele szemben a 89/L. § (4) bekezdése szerinti fegyelmi büntetést szabtak ki,
c) európai közösségi jogászként azt a látszatot kelti, hogy ügyvéd, vagy bármely olyan címet, nevet, kiegészítést, illetve leírást használ, amely alapján azt a látszatot kelti, hogy az ügyvédi cím használatára jogosult,
d) az alkalmazott európai közösségi jogászok névjegyzékéből törölni kell,
e) a kamara tagjai sorába felvételt nyert,
f) azt az európai közösségi jogász kéri, vagy
g) meghalt.
(2) Az ügyvéd kamarai tagsága a 20. § (1) bekezdésében felsorolt eseteken kívül megszűnik akkor is, ha a saját EGT-államában az ügyvédi tevékenység folytatására való jogosultsága megszűnt.
(3)

Az európai közösségi jogász működése

89/I. § (1) Az európai közösségi jogász az 5. §-ban meghatározott bármelyik ügyvédi tevékenységet végezheti.
(2) Az európai közösségi jogász névhasználatában kizárólag a saját EGT-állama szerinti szakmai megnevezését szerepeltetheti, továbbá köteles feltüntetni a saját EGT-állama hivatalos nyelvén azon szakmai szervezetének megjelölését, amelynek tagja. A szakmai megnevezést magyar nyelvű kiegészítő magyarázattal is el kell látni, ha az az ügyvéd megnevezéssel összetéveszthető.
89/J. § (1) Ha az európai közösségi jogász ügyvédi tevékenységet eseti jelleggel, névjegyzékbe vétel nélkül végzi - első alkalommal történő eljárása esetén - a tevékenység megkezdésének szándékát, legkésőbb annak megkezdését megelőzően köteles írásban bejelenteni a Magyar Ügyvédi Kamara részére. A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvénytől eltérve, egy éven túl történő eseti szolgáltatásnyújtás esetén a bejelentést haladéktalanul meg kell újítani.
(2) Kivételesen, ha a bejelentés előzetes megtételével járó késedelem az európai közösségi jogász ügyfelének lényeges érdekét sértené, a bejelentést legkésőbb az eljárási cselekményt követő munkanapon kell megtenni.
(3) A bejelentés tartalmazza az európai közösségi jogász
a) családi nevét és utónevét,
b) születési családi nevét és utónevét,
c) születési helyét és idejét, anyja születési nevét,
d) állampolgárságát,
e) EGT-állama szerinti értesítési címét,
f) EGT-állama hivatalos nyelvén azon ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetének megnevezését, amelynek tagja,
g) nyilvántartási számát az *f)* pont szerinti szervezetben és
h) EGT-állama szerinti szakmai megnevezését.
(4) A bejelentéshez mellékelni kell a 89/B. § (2) bekezdésének *a)* pontja szerinti igazolást.
(5) A Magyar Ügyvédi Kamara az európai közösségi jogász (3) bekezdésben meghatározott adatait automatikusan, egyéves időtartamra nyilvántartásba veszi, valamint a (3) bekezdés *a)*, *e)* és *h)* pontjában foglalt adatokat a honlapján megjelenteti.
89/K. § (1) Azokban az ügyekben, amelyekben jogszabály kötelező jogi képviseletet ír elő, az európai közösségi jogász csak akkor láthatja el a képviseletet, ha e célból ügyvéddel vagy ügyvédi irodával együttműködési szerződést kötött.
(2) Az európai közösségi jogász mindazokban a kötelező jogi képviseletet igénylő ügyekben, amelyekben megbízója képviseletében első alkalommal jár el bíróság vagy más hatóság előtt, köteles az együttműködési szerződést, ha az nem magyar nyelvű, annak hiteles magyar fordítását bemutatni.
(3) Ha az együttműködési szerződés megszűnik, ennek tényét az európai közösségi jogász írásban haladéktalanul köteles bejelenteni annak a bíróságnak és hatóságnak, amelyek előtt az együttműködés létrejöttét korábban igazolta.

(4) A Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatban határozza meg az együttműködési szerződés főbb tartalmi elemeit.

BH2010. 135. *Az ügyvédi kamara köteles szárazbélyegzőt kiadni az európai közösségi jogászok számára is (1998. évi XI. törvény 89. §, 1998. évi XI. törvény 89/K. §).*

89/L. § (1) Magyarország területén állandó jelleggel ügyvédi tevékenységet folytató európai közösségi jogász működése során köteles betartani e törvény rendelkezéseit és a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzataiban foglaltakat.

(2) Az eseti szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogász működésére a jogi képviselet tekintetében e törvény rendelkezései irányadóak; egyéb tevékenységére a saját EGT-államának az ügyvédi tevékenység folytatására ilyen esetben irányadó szabályai alkalmazandóak, továbbá e törvény rendelkezései és a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzataiban foglaltak is, feltéve, hogy azok Magyarország területén nem állandó jelleggel folytatott tevékenység hiányában is alkalmazhatóak.

(3) Ha az európai közösségi jogász névjegyzékbe vétel nélkül nyújt eseti szolgáltatást, az e törvényben az eseti szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogásszal szemben támasztott követelmények betartását a szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes kamara ellenőrizheti.

(4) Az európai közösségi jogász fegyelmi felelősségére a VI. fejezet rendelkezései irányadóak, azzal, hogy fegyelmi büntetésként a kamarából kizárás helyett az ügyvédi tevékenységnek Magyarország területén való folytatásától eltiltás alkalmazandó. Az eseti szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogászt ezzel egyidejűleg a névjegyzékből vagy a 89/J. § (5) bekezdése szerinti nyilvántartásból törölni kell.

Az Ügytv. IX. fejezete az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállamok valamelyikében ügyvédi tevékenység folytatására jogosult személyek magyarországi tevékenység-gyakorlását szabályozza, az irányadó európai uniós irányelveknek megfelelően (a Tanács 77/249/EGK irányelve az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről, valamint az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő gyakorlásának elősegítéséről). Az Ügytv. e rendelkezéseit ugyanakkor összhangba kell hozni a Kerettörvény szabályaival is.

A törvény módosítja azt, hogy külföldi EGT-állam állampolgáraként ki végezhet ügyvédi tevékenységet Magyarországon: állandó jelleggel csak az, aki az európai közösségi jogászok területi kamara által vezetett névjegyzékébe felvételt nyert; eseti jelleggel pedig az, aki a Magyar Ügyvédi Kamarához a magyarországi eljárási cselekmény megkezdését megelőzően bejelentést tett (a bejelentés kivételesen, sürgős szükség esetén az eljárási cselekményt követő munkanapon is megtehető). Ez a fenti bejelentés az eseti szolgáltatásnyújtás ellenőrizhetőségét teremti meg azon közösségi jogászok esetében, akik nem kérik felvételüket az európai közösségi jogászok névjegyzékébe. A bejelentés tartalmi elemeit a törvény meghatározza. A Magyar Ügyvédi Kamara az európai közösségi jogász bejelentésében meghatározott adatait külön nyilvántartásba veszi és azt a honlapján megjelenteti, amelyhez a bíróságok, hatóságok és megbízók így hozzáférhetnek. Az európai közösségi jogásszal szemben a bejelentés megtételével ténylegesen is érvényesíthető a fegyelmi felelősségre vonás (vele szemben a kamara a legsúlyosabb fegyelmi büntetésként az ügyvédi tevékenység Magyarország területén történő eltiltást alkalmazhatja).

Az Ügytv. 89/P. §-a rendelkezik a névjegyzékbe vett európai közösségi jogászok ügyvédi kamarai képviseletének kérdéséről, ugyanakkor a 98/5/EK irányelv 6. cikk (2) bekezdésének megfelelő szabályt (a kamarai vezetők választása során szavazati jog biztosítása) nem tartalmaz. A törvény ezt pótolja úgy, hogy a kamarai közgyűlésen az elnökség megválasztása során a kamara névjegyzékébe felvett európai közösségi jogászok is szavazhatnak.

A törvény több helyen terminológiailag pontosítja az Ügytv.-t azzal, hogy az "Európai Gazdasági Térség tagállama" kifejezést az "Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállam" kifejezésre cseréli.

(5) Az egyénileg tevékenykedő európai közösségi jogászra az egyéni ügyvédekre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

89/M. § (1) Az európai közösségi jogász alkalmazott ügyvédi tevékenység végzésére jogosult. Az alkalmazott európai közösségi jogászok névjegyzékébe történő felvételnél a 13. § (3) bekezdésének *b)-d)* pontja nem alkalmazható. Az alkalmazott európai közösségi jogászok névjegyzéke - a természetes személyazonosító, valamint a lakcím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) A kamara az alkalmazott európai közösségi jogász adatait haladéktalanul köteles megküldeni a Magyar Ügyvédi Kamarának.

A társas működés formái

89/N. § (1) Ügyvédi iroda alapítására, továbbá ügyvédi irodában tagsági viszony létesítésére a 89/B. § szerint kamarai nyilvántartásba vett európai közösségi jogász is jogosult.

(2) Ha az irodának kizárólag európai közösségi jogász tagja van, vagy az iroda nevében nem szerepel legalább egy ügyvéd tag családi neve, az iroda megnevezésében az ügyvédi iroda helyett az iroda kifejezést kell alkalmazni. Az ügyvédi iroda, illetve az iroda megnevezése tartalmazhatja annak a valamely EGT-államban bejegyzett ügyvédi társulásnak az idegen nyelvű megnevezését, amelynek tagja az európai közösségi jogász.

(3) Az irodára az ügyvédi irodára vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Együttműködés a kamarák között, valamint az európai közösségi jogász saját EGT-államának ügyvédi nyilvántartást vezető hatóságával

89/O. § (1) A Magyar Ügyvédi Kamara és a kamara az európai közösségi jogász ügyvédi tevékenységével összefüggésben felmerülő valamennyi ügyben köteles együttműködni, és egymásnak, valamint a saját EGT-állam ügyvédi nyilvántartást végző szervezetének az e törvény alapján vezetett nyilvántartásban szereplő adatok közlésével vagy más formában segítséget nyújtani.

(2) Az együttműködés keretében a kamara vagy a Magyar Ügyvédi Kamara köteles:

a) az európai közösségi jogász ellen indítandó fegyelmi eljárás előtt a saját EGT-állam ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetét a fegyelmi eljárás indításáról értesíteni és az eljárásban együttműködni, a fegyelmi eljárásban hozott határozatot megküldeni és lehetőséget biztosítani arra, hogy a saját EGT-állam ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetének képviselője a fellebbezéshez kapcsolódó észrevételeit a fellebbviteli fórumon ismertethesse,

b) a 89/H. § (1) bekezdése szerinti törlésről a saját EGT-állam ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetét értesíteni, továbbá

c) azon ügyvédek esetében, akik más EGT-államban is folytatnak ügyvédi tevékenységet, az ügyvédek névjegyzékéből történő kizárásról az érintett EGT-állam ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetét értesíteni.

(3) Az érintett szervezeteket az együttműködési kötelezettség körében tudomásra jutott minden tény és adat tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(4) A Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatban határozza meg az együttműködési kötelezettség teljesítésével összefüggő további rendelkezéseket.

Az európai közösségi jogász kamarai képviseleti joga

89/P. § (1) A kamara a névjegyzékbe felvett európai közösségi jogászok részére a közgyűlésen az elnökség választása során szavazati jogot biztosít.

Az Ügytv. IX. fejezete az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállamok valamelyikében ügyvédi tevékenység folytatására jogosult személyek magyarországi tevékenység-gyakorlását szabályozza, az irányadó európai uniós irányelveknek megfelelően (a Tanács 77/249/EGK irányelve az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről, valamint az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő gyakorlásának elősegítéséről). Az Ügytv. e rendelkezéseit ugyanakkor összhangba kell hozni a Kerettörvény szabályaival is.

A törvény módosítja azt, hogy külföldi EGT-állam állampolgáraként ki végezhet ügyvédi tevékenységet Magyarországon: állandó jelleggel csak az, aki az európai közösségi jogászok területi kamara által vezetett névjegyzékébe felvételt nyert; eseti jelleggel pedig az, aki a Magyar Ügyvédi Kamarához a magyarországi eljárási cselekmény megkezdését megelőzően bejelentést tett (a bejelentés kivételesen, sürgős szükség esetén az eljárási cselekményt követő munkanapon is megtehető). Ez a fenti bejelentés az eseti szolgáltatásnyújtás ellenőrizhetőségét teremti meg azon közösségi jogászok esetében, akik nem kérik felvételüket az európai közösségi jogászok névjegyzékébe. A bejelentés tartalmi elemeit a törvény meghatározza. A Magyar Ügyvédi Kamara az európai közösségi jogász bejelentésében meghatározott adatait külön nyilvántartásba veszi és azt a honlapján megjelenteti, amelyhez a bíróságok, hatóságok és megbízók így hozzáférhetnek. Az európai közösségi jogásszal szemben a bejelentés megtételével ténylegesen is érvényesíthető a fegyelmi felelősségre vonás (vele szemben a kamara a legsúlyosabb fegyelmi büntetésként az ügyvédi tevékenység Magyarország területén történő eltiltást alkalmazhatja).

Az Ügytv. 89/P. §-a rendelkezik a névjegyzékbe vett európai közösségi jogászok ügyvédi kamarai képviseletének kérdéséről, ugyanakkor a 98/5/EK irányelv 6. cikk (2) bekezdésének megfelelő szabályt (a kamarai vezetők választása során szavazati jog biztosítása) nem tartalmaz. A törvény ezt pótolja úgy, hogy a kamarai közgyűlésen az elnökség megválasztása során a kamara névjegyzékébe felvett európai közösségi jogászok is szavazhatnak.

A törvény több helyen terminológiailag pontosítja az Ügytv.-t azzal, hogy az "Európai Gazdasági Térség tagállama" kifejezést az "Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes tagállam" kifejezésre cseréli.

(2) A névjegyzékbe felvett európai közösségi jogászok a kamarában önálló bizottságot hozhatnak létre. A kamara a bizottság véleményét köteles beszerezni minden olyan döntés meghozatalához, szabályzat kidolgozásához, amely a bizottság által képviselt körre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket állapít meg.

X. Fejezet

A KÜLFÖLDI JOGI TANÁCSADÓ

90. § (1) Külföldi jogi tanácsadó az, aki a 92. § (1) bekezdésében meghatározott jogi tevékenységét magyar ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával kötött együttműködési szerződés alapján végzi. A külföldi jogi tanácsadó a tevékenységét kizárólag annak az ügyvédnek, ügyvédi irodának adott megbízás alapján végezheti, amellyel az együttműködési szerződést kötötte. Ha az együttműködési szerződés úgy rendelkezik, a külföldi jogi tanácsadó a tevékenységi körében maga is elfogadhatja a megbízást.

(2) Az együttműködési szerződés a külföldi jogi tanácsadó külföldi ügyvédi irodájával (a továbbiakban: külföldi iroda) is megkötheti.

(3) Külföldi jogi tanácsadói tevékenységet - legkorábban a felvétel időpontjától kezdődően - az végezhet, akit a kamara a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékébe felvett. Ez a rendelkezés nem érinti a külföldiek magyarországi munkavállalására vonatkozó szabályokat.

(4) A kamara a külföldi jogi tanácsadót arcképes igazolvánnyal látja el.

1999/139. Adózási kérdés *ügyvédi iroda adózása*

[Tao. tv. 2. § (2) d, Ütv. 90. §]
Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 90. §-a biztosít lehetőséget arra, hogy külföldi jogi tanácsadó magyar ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával kötött együttműködési szerződés keretei között meghatározott jogi tevékenységet végezzen Magyarországon.

A magyar ügyvédi iroda alanya a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvénynek (Sztv.), amely 4. §-a szerint működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről beszámolót köteles készíteni. A beszámoló elkészítésekor érvényesíteni kell az Sztv. 15. §-a szerinti alapelveket, amelyek között szerepel a tartalom elsődlegessége a formával szemben is, így a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően (..) kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni. Adózási szempontból ezt az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 1. § (7) bekezdése erősíti meg, amely szintén rögzíti, hogy a a szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményeket valódi tartalmuk szerint kell minősíteni.
Ezt támasztja alá a Magyar Ügyvédi Kamara álláspontja is, amely hangsúlyozza, hogy a megbízás alanya a magyar ügyvéd vagy a jogi személyiségű magyar ügyvédi iroda, a megbízási díj az irodát, illetve az ügyvédet illeti meg, tehát annak (..) a magyar ügyvédi iroda bevételeként kell jelentkeznie. Az iroda viseli a rezsit és adózik a jövedelem után. Továbbá a felek a tényleges jövedelem felosztása tekintetében az együttműködési szerződésben rendelkezzenek nyilván attól függően, hogy egy-egy konkrét megbízás során a belföldi ügyvéd, illetőleg a külföldi jogi tanácsadó tevékenysége milyen arányú.
Mindezekre tekintettel nem fogadható el, hogy a magyar ügyvédi iroda összes költségét a külföldi ügyvédi iroda magyarországi telephelye viselje, és a magyar ügyvédi iroda bevételei is a telephelynél kerüljenek kimutatásra. A fent említett magyar jogszabályok szerint a bevételeket és a költségeket a konkrét megbízások arányában kell felosztani.
Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 2. számú melléklete szerint az ügyvédi, illetőleg jogi képviseleti tevékenység tárgyi adómentes szolgáltatásnyújtásnak minősül.
(PM Jövedelemadók Főosztálya 816/1999. - APEH Adónemek Főosztálya 1222502569/1999.; AEÉ 1999/11.)
BH2000. 239. *A sértett képviseletét - a magyar ügyvédi kamarai tagság és a külön jogszabály hiányában - külföldi ügyvéd nem láthatja el; ezért a sértett képviseletére nem jogosult személyt az eljárásból alakszerű határozattal ki kell zárni, de a határozat ellen jogorvoslatnak van helye [1973. évi I. törvény 58. § (2) bekezdés a) és c) pont, 1998. évi XI. törvény 13. § (1) és (3) bekezdés, 90. §, 92. § (1) bekezdés].*

A külföldi jogi tanácsadók névjegyzéke

91. § (1) A külföldi jogi tanácsadók névjegyzékébe - kérelmére - fel kell venni azt, aki
a) a 13. § (3) bekezdés *e)* és *g)* pontjában, valamint a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglalt feltételeknek megfelel,
b) a 90. § (1)-(2) bekezdésében megjelölt együttműködési szerződést kötött,
c) igazolta, hogy külföldön ügyvédi tevékenység végzésére jogosult,
d) igazolta, hogy a külföldi ügyvédi bejegyzésének helye szerinti országban jó hírnévnek örvend, és nem áll büntető- vagy fegyelmi eljárás hatálya alatt,
e) a tevékenységét magyar ügyvédi irodában vagy magyar ügyvéddel közös irodában végzi.
(2) Az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjáról a külföldi ügyvéd működési helye szerint illetékes ügyvédi kamara vagy ennek hiányában az arra illetékes külföldi hatóság igazolását lehet elfogadni.
(3) Nem vehető fel a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékébe az a külföldi ügyvéd, aki, illetőleg akinek a külföldi irodája Magyarországon kereskedelmi képviseletet létesített.
(4) A kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

A külföldi jogi tanácsadó működése

92. § (1) A külföldi jogi tanácsadó a külföldi ügyvédi bejegyzésének helye szerinti hazai jogáról, valamint a nemzetközi jogról és az ezekkel összefüggő joggyakorlatról adhat jogi tanácsot.
(2) A külföldi jogi tanácsadó az (1) bekezdésben foglaltakon kívül jogi tevékenységet nem végezhet.
(3) A külföldi jogi tanácsadó nem kamarai tag. A tevékenysége során kifejezésre kell juttatnia, hogy magyar ügyvédi kamarai tagként nincs bejegyezve, és nem keltheti azt a látszatot, hogy magyar ügyvédi tevékenység folytatására jogosult.

(4) Magyar ügyvéd, ügyvédi iroda és külföldi jogi tanácsadó, illetve külföldi iroda együttműködése esetén a magyar ügyvéd neve mellett, illetőleg a magyar iroda elnevezésében fel lehet tüntetni a külföldi jogi tanácsadó, illetve a külföldi iroda nevét és az együttműködésre való utalást. A külföldi jogi tanácsadó a tevékenysége során - a külföldi jogi tanácsadói minőségre utalással - használhatja a saját személynevét, a külföldi ügyvédi irodája nevét, a bejegyzésének államában nyilvántartott formában.

(5) A magyar ügyvéd a kamara engedélye nélkül társtulajdonosként (partnerként) csatlakozhat külföldi ügyvédi irodához.

BH2000. 239. *A sértett képviseletét - a magyar ügyvédi kamarai tagság és a külön jogszabály hiányában - külföldi ügyvéd nem láthatja el; ezért a sértett képviseletére nem jogosult személyt az eljárásból alakszerű határozattal ki kell zárni, de a határozat ellen jogorvoslatnak van helye [1973. évi I. törvény 58. § (2) bekezdés a) és c) pont, 1998. évi XI. törvény 13. § (1) és (3) bekezdés, 90. §, 92. § (1) bekezdés].*

Fegyelmi büntetések

93. § A fegyelmi vétséget elkövető külföldi jogi tanácsadóval szemben a 38. § *a)* és *b)* pontjában felsorolt, valamint a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetés szabható ki.

Törlés a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékéből

94. § (1) A külföldi jogi tanácsadók névjegyzékéből törölni kell azt,

a) aki a 91. § (1) bekezdésben foglalt feltételeknek nem felel meg,

b) akinek a magyar ügyvéddel, ügyvédi irodával kötött együttműködési megállapodása megszűnt,

c) akivel szemben a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetést szabtak ki,

d) aki meghalt,

e) aki, illetőleg akinek a külföldi irodája Magyarországon kereskedelmi képviseletet létesített.

(2) A törlési eljárásra a 15. § rendelkezései az irányadók.

(3) A kamara a külföldi jogi tanácsadónak a névjegyzékből való törléséről szóló jogerős határozatot megküldi az illetékes külföldi ügyvédi kamarának.

(4) A külföldi jogi tanácsadónak a névjegyzékből való törlése nem érinti a külföldi irodával létrejött együttműködési szerződést.

(5) A külföldi jogi tanácsadónak a névjegyzékből való törlésekor a kamara a külföldi jogi tanácsadó igazolványát visszavonja.

XI. Fejezet

AZ ÜGYVÉDJELÖLT

95. § (1) Ügyvédjelölt az, aki a külön jogszabályban meghatározott jogi szakvizsga letételéhez szükséges joggyakorlati idejét tölti.

(2) Ügyvédjelölti tevékenységet az folytathat, akit a kamara az ügyvédjelöltek névjegyzékébe felvett.

(3) A kamara az ügyvédjelöltet arcképes igazolvánnyal látja el.

Az ügyvédjelöltek névjegyzéke

96. § (1) Az ügyvédjelöltek névjegyzékébe - kérelmére - fel kell venni azt, aki

a) a 13. § (3) bekezdés *a)*, *b)* és *g)* pontjában, valamint a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott feltételeknek megfelel,

b) munkaviszonyt létesített ügyvédjelölt foglalkoztatására jogosult ügyvéddel vagy olyan ügyvédi irodával, amelynek ilyen ügyvéd tagja van.

(2) Az ügyvédjelölt nem kamarai tag.

(3) A felvétel iránti eljárás felfüggesztésére a 14. §-t, a kérelem elbírálására a 15. §-t kell alkalmazni.

Az ügyvédjelöltek foglalkoztatására való jogosultság

96/A. § (1) A kamara a tagjairól vezetett névjegyzékbe az ügyvédjelölt foglalkoztatására való jogosultságot az ügyvéd részére - kérelemre - bejegyzi, ha
a) legalább két évig ügyvédi tevékenységet folytatott,
b) nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt,
c) a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatában meghatározott tárgyi feltételeket az ügyvédjelölt foglalkoztatása során biztosítja.
(2) A kamara az ügyvédjelölt foglalkoztatására való jogosultságot törli, ha az ügyvéd nem felel meg az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek.
(3)

Az ügyvédjelölt működése

97. § (1) Az ügyvédjelöltet olyan munkával kell ellátni, amelynek során elsajátíthatja az ügyvédi működéshez, illetve a jogi szakvizsga letételéhez szükséges gyakorlati ismereteket.
(2) Az ügyvédjelölt a munkáltatója utasításai szerint jár el a hatóság előtt, és a munkáltatója egyetértésével helyettesíthet más ügyvédet.
(3) Az ügyvédjelölt joggyakorlatát a kamara ellenőrzi. A kamara köteles az ügyvédjelöltek képzéséről gondoskodni.
(4) Az ügyvéd az ügyvédjelölt részére a kamara által szervezett ügyvédjelölti képzésben történő részvétel lehetőségét biztosítani, ennek érdekében a képzés idejére őt a munkavégzés alól mentesíteni köteles.

Fegyelmi büntetések

98. § (1) A fegyelmi vétséget elkövető ügyvédjelölttel szemben a 38. § *a)* és *b)* pontjában felsorolt, valamint az ügyvédjelöltek névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetés szabható ki.
(2) A fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól a határozat jogerőre emelkedését követően, az ügyvédjelöltek névjegyzékéből való törlés esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 év elteltével az első fokú fegyelmi tanács - kérelmére - a büntetés hatálya alól mentesítheti az ügyvédjelöltet, ha arra érdemes.

Törlés az ügyvédjelöltek névjegyzékéből

99. § (1) Az ügyvédjelöltek névjegyékéből törölni kell azt,
a) aki a 13. § (3) bekezdés *a)*, *b)* és *g)* pontjában, valamint a 13. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában írt feltételeknek nem felel meg,
b) akinek a munkaviszonya megszűnt vagy az őt foglalkoztató ügyvédnek a 96/A. § szerinti jogosultságát törölték, és a munkaviszony (jogosultság) megszűnésétől (törlésétől) számított három hónapon belül a 96. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ügyvéddel, ügyvédi irodával nem létesített ügyvédjelölti munkaviszonyt,
c) akivel szemben az ügyvédjelöltek névjegyzékéből való törlés fegyelmi büntetést szabtak ki,
d) aki a jogi szakvizsgát letette, legkésőbb a vizsga letételétől számított 3 hónap eltelte után,
e) aki meghalt,
f) aki kéri.
(2) A törlési eljárásra a 15. § rendelkezései az irányadók, azzal, hogy az (1) bekezdés *e)* pontja esetén a kamara nem hoz határozatot.
(3)
(4) Az ügyvédjelölt munkaviszonya - a Munka Törvénykönyvében foglalt eseteken túl - a 86. § (2) bekezdésében említett esetekben megszűnik.
(5) Az ügyvédjelöltnek a névjegyzékből való törlésekor a kamara az ügyvédjelölt igazolványát visszavonja.

Egyéb rendelkezések

100. § (1) A munkáltató felelősségbiztosítása az ügyvédjelölt tevékenységére is kiterjed.
(2) Az ügyvédjelölt munkaviszonyára egyebekben a Munka Törvénykönyve az irányadó.
BH2007. 384. *Ha a felek egyidejűleg ügyvédjelölti tevékenységre munkaszerződést és együttműködési megállapodást is kötöttek, a törvény és a munkaszerződés alapján a jogvita elbírálására a munkaügyi bíróságnak van hatásköre (1992. évi XXII. törvény 1. §; 1998. évi XI. törvény 100. §).*
101. § A törvénynek az ügyvédekre vonatkozó rendelkezései az ügyvédjelöltekre megfelelően irányadók.

ÖTÖDIK RÉSZ

AZ ÜGYVÉDI KAMARA

XII. Fejezet

A TERÜLETI KAMARA

102. § (1) A területi ügyvédi kamara (a továbbiakban a XI. és XII. fejezetben: területi kamara) köztestület, amely képviseleti, ügyintézői szervezettel, önálló költségvetéssel rendelkezik; a működési területén ellátja a 12. §-ban, továbbá a törvényben, az alapszabályában és a szabályzatában a hatáskörébe utalt feladatokat.
(2) A területi kamara működési területe a törvényszékek illetékességi területével azonos.
(3) A területi kamara elnevezésében utalni kell az illetékességi területére.

A területi kamara szervei

103. § (1) A területi kamara szervei
a) a közgyűlés,
b) a területi kamara elnöksége (a továbbiakban: területi elnökség),
c) a fegyelmi bizottság,
d) az összeférhetetlenségi bizottság,
e) az ellenőrző bizottság.
(2) Az alkalmazott ügyvédek és az ügyvédjelöltek létrehozhatják az alkalmazott ügyvédek és az ügyvédjelöltek bizottságát, amelynek véleményét ki kell kérni a rájuk vonatkozó döntéseknél és szabályzatoknál.
(3) Az (1) bekezdésben felsorolt szerveken kívül a területi kamara alapszabályában meghatározott más bizottság is választható.

A közgyűlés

104. § (1) A közgyűlés a területi kamara tagjaiból áll.
(2) A közgyűlés
a) megválasztja és beszámoltatja a területi kamara elnökét, a területi elnökséget, a területi bizottságokat, a területi bizottság tisztségviselőit és tagjait,
b) megválasztja a Magyar Ügyvédi Kamarába küldött tagokat,
c) elfogadja a költségvetést és a költségvetési beszámolót,
d) javaslatot tesz az ügyvédeket érintő kérdésekben a Magyar Ügyvédi Kamarának,
e) elfogadja a területi kamara alapszabályát,
f) a területi kamara működési területére vonatkozó területi szabályzatot és területi iránymutatást adhat ki,
g) az *a)* és *b)* pontban felsoroltakat visszahívhatja,

h) ellátja a területi kamara alapszabályában meghatározott egyéb feladatokat.

(3) A területi kamara alapszabályát, a területi szabályzatot és a területi iránymutatást tájékoztatásul meg kell küldeni a Magyar Ügyvédi Kamarának. A területi kamara alapszabálya a területi kamara tagjaira, a területi szabályzat a területi kamara tagjaira, a területi kamara névjegyzékében szereplő alkalmazott ügyvédekre és ügyvédjelöltekre kötelező.

(4) A közgyűlés határozata ellen a területi kamara tagja - jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással - a határozat közlésétől számított 30 napon belül az illetékes törvényszékhez fordulhat. A bíróság a perben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) általános szabályai szerint jár el.

105. § (1) A területi elnökség szükség szerint, de évente legalább egyszer köteles a közgyűlést összehívni. A kamarai tagok legalább egyharmadának indítványára a közgyűlést össze kell hívni. A közgyűlés tagjait a meghívásban a (2)-(3) bekezdésben foglaltakra figyelmeztetni kell.

(2) A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a kamara tagjainak több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatképtelensége esetén a legalább 8 nappal későbbre, azonos napirenddel összehívott közgyűlés - a megjelentek számára tekintet nélkül - határozatképes.

(4) A közgyűlés határozatának érvényességéhez a megjelent tagok többségének szavazata (egyszerű többség), a területi kamara alapszabályának és szabályzatának elfogadásához, módosításához a megjelent tagok kétharmadának szavazata (minősített többség) kell.

A területi elnökség

106. § (1) A területi elnökség a területi kamara elnökéből, egy vagy több elnökhelyetteséből, titkárából (főtitkárából), a fegyelmi megbízottból (fegyelmi főmegbízottból) és a tagokból áll. A tagok száma 15, ha a közgyűlés másképpen nem állapítja meg.

(2) A területi elnökség

a) összehívja a területi kamara közgyűlését, javaslatot tesz napirendjére, előkészíti a közgyűlés működését, megszervezi a közgyűlés határozatainak végrehajtását,

b) előterjeszti a területi kamara költségvetését és a költségvetési beszámolót, tevékenységéről beszámol a közgyűlésnek,

c) első fokon határoz az ügyvédek kamarai felvételéről és kamarai tagságának megszűnéséről, a kamarai felvétel iránti eljárás felfüggesztéséről,

d) első fokon határoz az alkalmazott ügyvédek, az alkalmazott európai közösségi jogászok, az ügyvédi irodák, az európai közösségi jogászok, az irodák, a külföldi jogi tanácsadók, az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvételről és törlésről, az alkalmazott ügyvédek, alkalmazott európai közösségi jogászok és az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvétel iránti eljárás felfüggesztéséről,

e) első fokon határoz az ügyvédi iroda taggyűlése határozatának felülvizsgálatáról,

f) első fokon határoz az ügyvédi tevékenység szüneteltetéséről, az ügyvéd irodájának átjegyzéséről, valamint mindazon ügyben, amelyre e törvény a 15. § alkalmazását rendeli,

g) elbírálja a területi kamara elnökének határozata elleni fellebbezést,

h) ellenőrzi a kamarai felvétel, valamint az alkalmazott ügyvédek, az alkalmazott európai közösségi jogászok, ügyvédjelöltek, európai közösségi jogászok, az irodák, külföldi jogi tanácsadók és ügyvédi irodák névjegyzékébe való felvétel feltételeinek folyamatos fennállását,

i) összeférhetetlenségi eljárást kezdeményezhet,

j) meghatározza a kamarai tagdíj összegét,

k) dönt a területi kamara tisztségviselőinek díjazásáról,

l) elvégzi a közgyűlés és az alapszabály által meghatározott egyéb feladatokat,

m) kijelöli az ügyvéd helyettesét, ha az ügyvéd hivatásának gyakorlásában átmenetileg akadályozott, és a helyettesről nem gondoskodott,

n) kijelöli az ügyvéd irodájának gondnokát, ha az ügyvéd kamarai tagsága megszűnt és a folyamatban lévő ügyeinek ellátásáról nem gondoskodott,

o) elrendeli a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésének és megakadályozásának ellenőrzését szolgáló vizsgálatot és első fokon határoz a vizsgálat befejezéséről.

(3) A területi elnökség határozata ellen a területi kamara tagja a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül - jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással - a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez fellebbezhet. Ez a jog nem érinti az egyes ügyekre e törvényben külön meghatározott jogorvoslati lehetőséget.

A területi kamara elnöke

107. § (1) A területi kamara elnöke
a) képviseli a területi kamarát,
b) irányítja a területi elnökség és a bizottságok működését, gondoskodik a közgyűlési határozatok végrehajtásáról,
c) a tevékenységéről beszámol a területi kamara elnökségének és a közgyűlésnek,
d) fegyelmi eljárást kezdeményezhet,
e) összeférhetetlenségi eljárást kezdeményezhet,
f) fegyelmi büntetésnek nem minősülő figyelmeztetést alkalmazhat,
g) irányítja a területi kamara ügyintézői szervezetének működését, az alkalmazottak felett munkáltatói jogot gyakorol,
h) elvégzi a közgyűlés és az alapszabály által meghatározott egyéb feladatokat.
(2) A területi kamara elnökének határozata ellen a közlésétől számított tizenöt napon belül a területi elnökséghez fellebbezhet a területi kamarának az a tagja, akit a határozat érint.
108. § A területi kamara szerveinek, egyéb bizottságainak és tisztségviselőinek feladatát, hatáskörét, működését és eljárási rendjét a területi kamara alapszabálya határozza meg.

XIII. Fejezet

A MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA

109. § (1) A Magyar Ügyvédi Kamara köztestület, az ügyvédek országos szervezete, amely önálló ügyintéző szervezettel és költségvetéssel rendelkezik.
(2) A Magyar Ügyvédi Kamara országos hatáskörrel ellátja a 12. §-ban, továbbá a törvényben, az alapszabályában és a szabályzataiban meghatározott feladatokat.
(3) A Magyar Ügyvédi Kamara tagjai a területi kamarák.
(4) A Magyar Ügyvédi Kamara székhelye: Budapest.
(5)
110. § (1) A Magyar Ügyvédi Kamara szervei
a) a teljes ülés,
b) az elnökség,
c) a fegyelmi bizottság,
d) az összeférhetetlenségi bizottság,
e) a választási bizottság,
f) az ellenőrző bizottság.
(2) Az (1) bekezdésben felsorolt szerveken kívül a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) meghatározott más bizottság is választható.

A teljes ülés

111. § (1) A Magyar Ügyvédi Kamara legfőbb döntéshozó szerve a teljes ülés, amely 100 tagból áll. Tagjai
a) a területi kamarák elnökei,
b) a területi kamarák által küldött 1-1 tag,
c) a területi kamarák taglétszámának az ügyvédek összlétszámához viszonyított arányában a területi kamarák közgyűlése által választott tagok.
(2) A teljes ülés
a) megválasztja és beszámoltatja az elnököt, az elnökséget, a bizottságokat és tagjaikat,
b) elfogadja a költségvetést és a költségvetési beszámolót,
c) véleményt nyilvánít, és javaslatot tesz az ügyvédeket érintő jogalkotási és jogalkalmazási kérdésekben,
d) elfogadja az Alapszabályt,
e) szabályzatot és iránymutatást adhat ki,
f) az *a)* pontban felsoroltakat visszahívhatja,

g) ellátja az Alapszabályban hatáskörébe utalt feladatokat.

(3) A Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége szükség szerint, de évenként legalább egyszer összehívja a teljes ülést. A tagok legalább egyharmadának indítványára a teljes ülést össze kell hívni. A teljes ülés tagjait a meghívásban a (4)-(5) bekezdésben foglaltakra figyelmeztetni kell.

(4) A teljes ülés határozatképes, ha azon a tagok több mint fele jelen van.

(5) A teljes ülés határozatképtelensége esetén a legalább 8 nappal későbbre, azonos napirenddel összehívott teljes ülés - a megjelentek számára tekintet nélkül - határozatképes.

(6) A teljes ülés határozatának érvényességéhez a megjelent tagok többségének szavazata (egyszerű többség), az Alapszabály és a szabályzatok elfogadásához, módosításához a megjelent tagok kétharmadának szavazata (minősített többség) kell.

(7) A teljes ülés határozata elleni jogorvoslatra a 104. § (4) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy a keresetet a teljes ülés tagja nyújthatja be.

EBH2013. K.42. *Az ügyvédi tevékenység ellátása során az ügyvéd véleménynyilvánítási joga nem terjed ki a bíró munkájának és személyének a becsmérlésére [1998. évi XI. tv. 111. § (2) bek., 3. § (2) bek., 1993. évi XXXI. tv. 1. §; 1949. évi XX. tv. 2. §, 8. § (2) bek., 61. §].*

112. § (1) A teljes ülés a 111. § (2) bekezdésének *e)* pontja alapján szabályzatot ad ki

a) az ügyvédi hivatás magatartási szabályairól (etikai szabályzat),

b) az ügyvédi névhasználatról,

c) a kamarai felvétel eljárási szabályairól,

d) az irodagondnok jogköréről, feladatairól, valamint eljárásának és díjazásának részletszabályairól,

e) a felelősségbiztosítás legalacsonyabb összegéről,

f) a fegyelmi eljárás részletes szabályairól,

g) az alkalmazott ügyvédek és az ügyvédjelöltek bizottságának szabályairól,

h) a kamarai tisztségviselők választásáról és visszahívásáról,

i) a meghalt ügyvéd iratainak rendezéséről,

j) a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól,

k) az 5. § (3) bekezdésének *h)* pontjában meghatározott tevékenység végzésének technikai feltételeiről, az ilyen tevékenységet végző ügyvédek, ügyvédi irodák nyilvántartásáról, az eredeti papíralapú okiratok őrzésének - ideértve az ügyvédi tevékenység szüneteltetése esetén követendő eljárást is - részletes szabályairól, az ügyvédi levéltár működéséről és az okiratok ügyvédi levéltárban történő elhelyezésének, kezelésének, továbbá a cégbíróság felhívására történő bemutatásának szabályairól,

l) az ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás használatával és a hozzá kapcsolódó ügyvédi kamarai feladatokkal kapcsolatos részletes szabályokról,

m) a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló ügyvédi tevékenység kamarai ellenőrzésének részletes szabályairól,

n) az ügyvédjelöltek képzésének szabályairól, az ügyvédek és ügyvédjelöltek ezzel kapcsolatos feladatairól, valamint a kamaráknak az ügyvédjelöltek képzésének megszervezésével kapcsolatos feladatairól,

o) az ügyvédjelöltek foglalkoztatásának tárgyi feltételeiről,

p) a biztonsági jel gyártásával, beszerzésével, rendelkezésre bocsátásával, kezelésével, felhasználásával, a biztonsági jel felhasználásának nyilvántartásával, a biztonsági jel ellenértékének megfizetésével és nyilvántartásával, valamint az ezekkel összefüggő kamarai feladatok ellátásával kapcsolatos részletes szabályokról, továbbá a biztonsági jel ellenértékének összegéről,

q) minden olyan kérdésben, amelyre az Alapszabály feljogosítja.

(2) A teljes ülés az ügyvédi működésre vonatkozóan iránymutatást adhat ki.

(3) Az Alapszabály a területi kamarákra, a szabályzat a területi kamarákra, az ügyvédekre, alkalmazott ügyvédekre, külföldi jogi tanácsadókra és ügyvédjelöltekre kötelező.

Az elnökség

113. § (1) Az elnökség az elnökből, az elnökhelyettesekből, a főtitkárból (titkárból), a fegyelmi főmegbízottból (fegyelmi megbízottból), továbbá a teljes ülés által választott tagokból áll. A tagok száma 25 fő, ha a teljes ülés másképpen nem állapítja meg.

(2) Az elnökség

a) összehívja a teljes ülést, javaslatot tesz az ülés napirendjére, előkészíti a teljes ülés működését, megszervezi a teljes ülés határozatainak végrehajtását,

b) előterjeszti a Magyar Ügyvédi Kamara költségvetését és a költségvetési beszámolót, tevékenységéről beszámol a teljes ülésnek,

c) másodfokon határoz az ügyvédek kamarai felvételéről és kamarai tagságának megszűnéséről, a kamarai felvétel iránti eljárás felfüggesztéséről,

d) másodfokon határoz az alkalmazott ügyvédek, az alkalmazott európai közösségi jogászok, az ügyvédi irodák, az európai közösségi jogászok, az irodák, a külföldi jogi tanácsadók, az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvételről és törlésről, az alkalmazott ügyvédek, az alkalmazott európai közösségi jogászok és az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvétel iránti eljárás felfüggesztéséről,

e) másodfokon határoz az ügyvédi iroda taggyűlése határozatának felülvizsgálatáról,

f) másodfokon határoz az ügyvédi tevékenység szüneteltetéséről, az ügyvéd irodájának átjegyzéséről, valamint mindazon ügyben, amelyre e törvény a 15. § alkalmazását rendeli,

g) meghatározza a területi kamarák anyagi hozzájárulását,

h) dönt a tisztségviselők díjazásáról,

i) összeférhetetlenségi eljárást kezdeményezhet,

j) a területi kamara elnökségének jogszabályt, alapszabályt vagy szabályzatot sértő határozatát hatályon kívül helyezi,

k) elbírálja a Magyar Ügyvédi Kamara elnökének határozata elleni, továbbá a 47. § (3) bekezdés szerinti fellebbezést,

l) véleményt nyilvánít, és javaslatot tesz az ügyvédeket érintő jogalkotási és jogalkalmazási kérdésekben,

m) ügyvédi kitüntető címet és jelvényt adományoz,

n) meghatározza a kamarai választások időszakát,

o) másodfokon határoz a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzésének és megakadályozásának ellenőrzését szolgáló vizsgálat befejezéséről,

p) elvégzi a teljes ülés és az Alapszabály által meghatározott egyéb feladatokat.

(3) Az elnökség határozata elleni jogorvoslatra a 104. § (4) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy a keresetet a területi kamara nyújthatja be. Ez a jog nem érinti az egyes ügyekre e törvényben külön meghatározott jogorvoslati lehetőséget.

A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke

114. § (1) A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke

a) képviseli a Magyar Ügyvédi Kamarát,

b) irányítja az elnökség és a bizottságok működését, tevékenységéről beszámol az elnökségnek,

c) összeférhetetlenségi eljárást kezdeményezhet,

d) irányítja a Magyar Ügyvédi Kamara ügyintézői szervezetét, az alkalmazottak felett munkáltatói jogot gyakorol,

e) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket törvény és az Alapszabály a feladatkörébe utal.

(2) A Magyar Ügyvédi Kamara elnökének határozata ellen a közlésétől számított 15 napon belül az elnökséghez fellebbezhet az a területi kamara, amelyet a határozat érint.

115. § A Magyar Ügyvédi Kamara egyéb bizottságainak, szerveinek és tisztségviselőinek feladatait, hatáskörét, működését és eljárási rendjét az Alapszabály határozza meg.

XIV. Fejezet

A KAMARA ÁLTAL NYILVÁNTARTOTT ADATOK ÉS A TESTÜLETI ÜLÉSEK NYILVÁNOSSÁGA

116. § (1) A kamara az ügyvéd, alkalmazott ügyvéd, külföldi jogi tanácsadó, ügyvédjelölt következő adatait tartja nyilván:

a) családi és utónevét,

b) állampolgárságát, születési helyét és idejét, anyja nevét, személyi igazolvány számát,

c) lakcímét,

d) egyetemi diplomájának, jogi szakvizsgájának számát és keltét, tudományos fokozatát, szakjogászi végzettségét,
e) irodájának címét, telefon- és telefax-számát,
f) alkalmazott ügyvéd, ügyvédjelölt esetén a munkáltató nevét és címét,
g) az eskütétel és a nyilvántartásba bejegyzés idejét, a határozat számát, az ügyvéd anyakönyvi számát,
h) a tevékenység megkezdésének, felfüggesztésének, szünetelésének és megszűnésének időpontját, a tevékenység 7. § szerinti korlátozását, továbbá a vagyoni tagságot,
i) a fegyelmi büntetést, a mentesítés időpontját,
j) nyelvtudását,
k) kitüntetéseit,
l) kamarai tisztségét,
m) a kamarai tagnak az ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdetét és lejártát, valamint a hitelesítés-szolgáltató megnevezését,
n) a kamarai tag jogosultságát az elektronikus cégeljárásban való részvételre,

A törvény kiegészíti az ügyvédi névjegyzék tartalmát az ügyvédi tevékenység végzéséhez használt elektronikus aláírás tanúsítvány legfontosabb adataival (az érvényesség időszaka és a hitelesítés-szolgáltató megnevezése), valamint annak a tényével, hogy az ügyvéd jogosult az elektronikus cégeljárásban való részvételre. Ezek az adatok több szempontból is szükségesek a kamarai feladatok ellátásához, hiszen ezek figyelembe vételével állapítható meg az, hogy az ügyvéd a tevékenységére vonatkozó jogszabályok szerint járt-e el, másrészt ezek alapján tudja teljesíteni a kamara a hitelesítés-szolgáltató irányában fennálló, az Üvtv. 12/B. §-ában megállapított értesítési kötelezettségét. Az elektronikus cégeljárásban való részvételre való jogosultság ismerete az ügyvédi szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek számára is alapvető fontosságú (ez alapján tudják megállapítani azt, hogy megbízható-e az ügyvéd cégügyek intézésével), ezért a törvény a névjegyzék erre vonatkozó bejegyzését nyilvános adatként határozza meg.

o) a kamarai tagnak az ügyvédjelölt foglalkoztatására vonatkozó jogosultságát,
p) az ügyvéd elektronikus elérhetőségét (elektronikus levélcím, honlap),
q) az ügyvéd által megjelölt főbb jogterületeket, amelyeken tevékenységét kifejti.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás - az (1) bekezdés *a)-d), j), k)* és *m)* pontjában foglalt adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) Külföldi jogi tanácsadó esetén az (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltakat nem kell nyilvántartani, de a külföldi jogi tanácsadóval együttműködő magyar ügyvéd (iroda) adatait, a külföldi iroda nevét, címét és a külföldi bejegyzésre vonatkozó adatait a külföldi jogi tanácsadó nyilvántartásában szerepeltetni kell.

(3) A kamara az ügyvédi iroda következő adatait tartja nyilván:
a) neve,
b) székhelye,
c) telefon és telefax száma,
d) elektronikus elérhetősége (elektronikus levélcím, honlap),
e) irodavezető neve,
f) tagjainak neve,
g) tagjainak lakcíme.

(3a) A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás - a (3) bekezdés *c)-g)* pontja kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4) Az ügyvédet, alkalmazott ügyvédet, külföldi jogi tanácsadót és ügyvédjelöltet nyilvántartó kamara neve, valamint az (1), (2) és (3) bekezdésben felsorolt adatok közül az (1) bekezdés *a), e), h), n), p)* és *q)* pontjában, a (2) bekezdésben, valamint a (3) bekezdésben felsorolt adatok - a lakcím kivételével - nyilvánosak, közzétehetők vagy bárki számára kiadhatók.

(5) A kamara az érintett kérelmére a (4) bekezdésben szereplő adatokon felül az érintettre vonatkozó, az (1) és (3) bekezdésben szereplő egyéb adatot is kereshető módon közzéteszi (ügyvédkereső).

(6) A kamara az ügyvédkeresőben közzétett adatokat az érintett eltérő rendelkezése hiányában jogosult az ügyvédek és az európai közösségi jogászok saját EGT-államuk szerinti, legmagasabb szintű képviseletét ellátó szakmai szervezetekből álló, őket az Európai Unió szervei és intézményei előtt képviselő érdekképviseleti szervezetnek is továbbítani az Európai Gazdasági Térségen belüli egységes ügyvédkereső működtetése céljából.

(7) A kamara az általa folytatott eljárások során kezelhet minden olyan adatot, amelynek kezeléséhez az eljárásban résztvevő hozzájárult, továbbá amelyet az eljárás eredményessége érdekében jogszerűen szerzett.

(8) A kamara a (4) bekezdésben szereplő adatokon túl megkeresésre felvilágosítást nyújt

a) arról, hogy a megkeresésében megjelölt személy, iroda az általa vezetett névjegyzékben szerepel vagy sem,

b) arról, hogy a megkeresésben megjelölt személy az elektronikus cégeljárásban való részvételre jogosult ügyvédekről, illetve az ügyvédjelölt foglalkoztatására jogosult ügyvédekről vezetett nyilvántartásban szerepel vagy sem,

c) a kijelölt irodagondnok nevéről, hivatali levelezési címéről,

d) az ügyvédi iroda jogutódlással történő megszűnése esetén az egyesüléssel vagy szétválással létrejövő, valamint megszűnt ügyvédi iroda nevéről székhelyéről, az átalakulás formájáról,

e) arról, ha az ügyvédi irodával szemben csőd- vagy felszámolási eljárás van folyamatban,

f) a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő vagy felszámoló nevéről, hivatali levelezési címéről,

g) az ügyvédi iroda névjegyzékből való törlésének időpontjáról.

(9) A területi kamara az ügyvédi irodának a (3) bekezdés *a)-f)* pontjában, valamint a (8) bekezdés *d)-g)* pontjában foglalt adatait, valamint a közzététel céljából részére megküldött számviteli beszámolóját a honlapján közzéteszi.

(10) A Magyar Ügyvédi Kamara az (1), (2) és (3) bekezdésben felsorolt adatokról központi nyilvántartást vezet.

117. § A kamara, a Magyar Ügyvédi Kamara szerveinek ülésén - tagjain kívül - a kamarai szerv elnöke által meghívottak és azok vehetnek részt, akiket az alapszabály felsorol.

118. § Az Alapszabályt és a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatait a Hivatalos Értesítőben kell közzétenni, a kamarák alapszabályát és szabályzatait - az alapszabályban meghatározott módon - a tagok és mindenki más számára, akinek jogait érinti, hozzáférhetővé kell tenni. A kamarai határozatok a tagok számára nyilvánosak.

XV. Fejezet

A KAMARAI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSA ÉS MEGBÍZATÁSUK MEGSZŰNÉSE

119. § (1) Kamarai tisztségviselővé és kamarai bizottság tagjává (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: tisztségviselők) - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - bármely kamarai tag megválasztható.

(2) A tisztségviselőket - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - négyévente közvetlenül választják, titkos szavazással (a továbbiakban: általános választás).

(3) A választást jelölés előzi meg, egy tisztségre több személy, egy személy több tisztségre is jelölhető. Akit több tisztségre választottak meg, egy kamarán belül kizárólag egy, általa kiválasztott tisztséget tölthet be.

(4) A tisztségviselők megbízatása az új tisztségviselők megválasztásának napján szűnik meg. Ha a kamarák elnökének, főtitkárának, elnökségi tagjának vagy fegyelmi megbízottjának megbízatása egyéb okból korábban szűnt meg, a választására jogosult szerv a megbízatás megszűnésétől számított 3 hónapon belül megválasztja az új tisztségviselőt. Az új tisztségviselő megbízatása a következő általános választásig tart.

(5) A Magyar Ügyvédi Kamara szabályzata a (4) bekezdésben megjelölteken kívül más tisztségviselő (4) bekezdés szerinti megválasztásáról is rendelkezhet.

120. § (1) A tisztségviselő megbízatása megszűnik a tisztségviselő halálával, lemondásával, visszahívásával, kamarai tagságának megszűnésével, valamint a megbízatás idejének lejártával.

(2) A tisztségviselő visszahívását az őt megválasztó szerv tagjainak egyharmada kezdeményezheti.

XVI. Fejezet

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA MEGELŐZÉSÉNEK ÉS MEGAKADÁLYOZÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

120/A. § (1) A területi ügyvédi kamara (e §-ban a továbbiakban: kamara) e § szerint ellenőrzi az ügyvédnek

a) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben, valamint

b) a törvényben foglaltak végrehajtására az ügyvédi iroda által vagy a Magyar Ügyvédi Kamara által készített szabályzatban

foglalt kötelezettségeinek teljesítését (e §-ban a továbbiakban: ellenőrzés).

(2) A kamara elnöksége az ellenőrzésre szolgáló vizsgálatot hivatalból indítja meg és a fegyelmi megbízottak közül kijelöli a vizsgálatot lefolytató személyt (a továbbiakban: vizsgálóbiztos).

(3) A vizsgálóbiztos a vizsgálat keretében

a) tájékoztatást kérhet az ügyvédtől a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény és az annak végrehajtására kiadott szabályzat szerinti kötelezettségeinek teljesítéséről, valamint iratok és nyilvántartások bemutatására kötelezheti az ügyvédet,

b) az ügyvéd irodájába, alirodájába beléphet, iratait, nyilvántartásait megtekintheti, azokról másolatot készíthet (helyszíni vizsgálat).

(4) A kamara elnöksége a vizsgálat befejezéséről határozattal dönt.

(5) Ha a vizsgálat eredményeként az állapítható meg, hogy az ügyvéd teljesítette a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben és az annak végrehajtására kiadott szabályzatban foglalt kötelezettségeit, a kamara elnöksége a határozatában az ellenőrzést megszünteti.

(6) Ha a vizsgálat eredményeként az állapítható meg, hogy az ügyvéd megszegte a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben vagy az annak végrehajtására kiadott szabályzatban foglalt kötelezettségeit, a kamara elnöksége a határozatában

a) felhívja az ügyvédet a jogszabályoknak és szabályzatnak megfelelő eljárásra, az elmulasztott intézkedések megtételére,

b) fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja esetén az előzetes vizsgálat elrendelésére tesz javaslatot a kamara elnökének.

(7) A területi elnökségnek az (5) bekezdés és a (6) bekezdés *b)* pontja szerinti határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak, a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti határozata ellen pedig az ügyvéd a határozat közlésétől számított 15 napon belül - jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással - a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez fellebbezhet.

(8) A kamara a határozatában foglaltak teljesítését e § rendelkezései szerint ellenőrizheti.

(9) Ha a (6) bekezdés szerint megállapított kötelességszegés a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetére előírt bejelentési kötelezettség elmulasztása, a kamara elnöksége a bejelentést az ügyvéd helyett megteszi.

(10) Az ügyvéd köteles a vizsgálat lefolytatását elősegíteni, a kamara felhívásaiban, határozataiban foglaltakat teljesíteni, a helyszíni vizsgálat lefolytatását lehetővé tenni.

(11) A kamara, a vizsgálóbiztos és a Magyar Ügyvédi Kamara az ellenőrzés során jogosult az ügyvédi titok körébe tartozó adat megismerésére; az ellenőrzésben részt vevő kamarai tagok és alkalmazottak titoktartási kötelezettségére az ügyvéd titoktartási kötelezettségére vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók.

XVII. Fejezet

A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELET

121. § (1) Az igazságügyért felelős miniszter törvényességi felügyeletet gyakorol a területi kamarák és a Magyar Ügyvédi Kamara (a továbbiakban e fejezetben együtt: kamara) működése felett.

(2) Az igazságügyért felelős miniszter a törvényességi felügyeleti jogkörében ellenőrzi a kamarák alapszabályait, szabályzatait, iránymutatásait és határozatait, továbbá azt, hogy a működésük megfelel-e a jogszabályoknak, az alapszabálynak és a szabályzatoknak.

(3) A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyre, amelyben bírósági eljárásnak van helye.

KGD2012. 108. *Az ügyvédi kamarai tagsághoz szükséges közbizalomra érdemesség körében vizsgálni kell a korábbi kamarai tagság megszűnésének körülményeit. Az ügyvédi kamara működésének törvényessége vizsgálata az igazságügyért felelős miniszter hatáskörébe tartozik (1998. évi XI. tv. 13. §, 121. §)*

KGD2011. 119. *Az ügyvédi kamara fegyelmi eljárása során alkalmazandó szabályok (1998. évi XI. tv. 121. §, 127. §)*

BDT2009. 2124. *Az ügyvédi kamara tagja ellen benyújtott panasz elbírálása, illetve az ennek nyomán indult fegyelmi eljárás lefolytatása kérdésében a bíróságnak nincs hatásköre eljárni. Kizárólag a másodfokú fegyelmi határozat támadható meg - a közigazgatási határozat felülvizsgálatának szabályai szerint - bíróság előtt, egyébként az igazságügyért felelős miniszter gyakorol felügyeletet az ilyen ügyekben.*

122. § (1) Ha az igazságügyért felelős miniszter azt állapítja meg, hogy az alapszabály, szabályzat, iránymutatás, határozat vagy a kamarai szerv működése jogszabályba, alapszabályba vagy szabályzatba ütközik, felhívja az érintett kamarát a jogszabálysértés megszüntetésére.

(2) Az igazságügyért felelős miniszter felhívja a kamarát a kirendelt ügyvédi jegyzék kiegészítésére, ha az nem felel meg a 36. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

(3) Az érintett kamara köteles - az igazságügyért felelős miniszter felhívásában megadott határidőn belül - a jogszabálysértést megszüntetni, vagy egyet nem értéséről az igazságügyért felelős minisztert tájékoztatni.

123. § (1) Ha az érintett kamara a jogszabálysértést nem szüntette meg, az igazságügyért felelős miniszter - a felhívásában megadott határidő lejártától számított 30 napon belül - az illetékes törvényszékhez fordulhat. A bíróság a perben a Pp. általános szabályai szerint jár el.

(2) Ha a bíróság az (1) bekezdés alapján indított eljárás eredményeként a jogszabálysértést megállapítja,

a) a jogsértő alapszabályt, szabályzatot, iránymutatást és rendelkezést hatályon kívül helyezi, és új eljárás lefolytatását rendeli el,

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából elrendelheti a jogszabálysértően működő kamarai szerv (tisztségviselő) választására jogosult kamarai szerv összehívását,

c) a jogszabálysértő kamarai szerv (tisztségviselő) működését felfüggesztheti, vagy az ellenőrzésére - a kamarai tagok közül - felügyelő biztost rendelhet ki, feltéve, hogy a kamara működésének törvényessége másképpen nem biztosítható.

124. § (1) A felügyelő biztos köteles a működés törvényességének helyreállítása céljából haladéktalanul összehívni a kamara közgyűlését (teljes ülését). Ha a közgyűlés (teljes ülés) a működés törvényességét helyreállítja, a kamara más testületi szervének és tisztségviselőinek működése sem függeszthető fel tovább.

(2) Nem rendelhető ki felügyelő biztosként az, aki a kamarában tisztséget nem viselhet.

(3) A felügyelő biztos a tevékenységéről és annak eredményéről tájékoztatja a bíróságot, valamint a törvényességi felügyelet gyakorlóját.

(4) A felügyelő biztos díjazását és költségtérítését a bíróság állapítja meg.

125. § (1) A kamarák az alapszabályukat, szabályzatukat, iránymutatásukat az elfogadástól számított 15 napon belül kötelesek megküldeni az igazságügyért felelős miniszternek.

(2) Az Alapszabály, a területi alapszabály, a szabályzat, a területi szabályzat, az iránymutatás és a területi iránymutatás nem lehet jogszabállyal ellentétes, a jogszabályba ütköző rendelkezése semmis.

XVIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

126. § (1) Ez a törvény 1998. július 1-jén lép hatályba, a rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(2)

(3) Ahol jogszabály az Országos Ügyvédi Kamarát említi, ezen a Magyar Ügyvédi Kamarát kell érteni.

(4) A jogszabályokban az "egyéni ügyvéd" kifejezés "ügyvéd", a "társas ügyvédi iroda" kifejezés "ügyvédi iroda" kifejezésre módosul.

127. §

KGD2011. 119. *Az ügyvédi kamara fegyelmi eljárása során alkalmazandó szabályok (1998. évi XI. tv. 121. §, 127. §)*

128. §

129. § (1) Az 5. § (2) bekezdése nem érinti a törvény hatálybalépése előtt alkotott jogszabály alapján végzett tevékenységet.

(2)

(3) Az ügyvédi kamarai tagságát országgyűlési képviselői vagy polgármesteri megbízatása miatt szüneteltető ügyvéd a kamarai tisztségét, bizottsági tagságát e megbízatásának lejártáig fenntarthatja, ha arra e törvény hatálybalépése előtt választották meg.

130. § (1)

(2)

(3) A törvény hatálybalépése előtt jogerőre emelkedett fegyelmi büntetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezményekre a fegyelmi büntetés kiszabásakor hatályban volt jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

130/A. § A 2009. december 31. napján ügyvédjelölti névjegyzékben szereplők számára az ügyvédjelölti tevékenység 2013. január 1. napjáig történő folytatásának és az ügyvédjelölti joggyakorlat kamarai igazolásának nem feltétele az, hogy az ügyvédjelöltet foglalkoztató ügyvéd a 96/A. § szerinti jogosultsággal rendelkezzen. Ha azonban a megjelölt időtartam alatt az ügyvédjelölt másik ügyvéddel létesít munkaviszonyt, ennek az ügyvédnek a 96/A. § szerinti jogosultsággal rendelkeznie kell.

130/B. § (1) E törvénynek az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 20. § (4a) bekezdését, 76. § (6a) bekezdését, 76. § (7a)-(7c) bekezdését, valamint 76. § (7e)-(7h) bekezdését a 2014. március 15-ét követően kezdeményezett jogutód nélküli megszüntetésre irányuló eljárásokban kell alkalmazni. E törvénynek a Módtv.-vel megállapított 76. § (7d) bekezdését az e rendelkezés hatálybalépésekor folyamatban lévő csődeljárásban és felszámolási eljárásban is alkalmazni kell.

(2) E törvénynek a Módtv.-vel megállapított 30/A. §-ában foglaltakat - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a 2014. december 31-ét követően megkötött letéti szerződésekre kell alkalmazni.

(3) Az ügyvéd a 2015. január 1-jén hatályos összes pénzletétre vonatkozó ügyvédi letéti szerződését köteles 2015. június 30-ig e törvénynek a Módtv.-vel megállapított 30/A. §-ában foglaltak szerint a területi kamara letéti nyilvántartásában rögzíteni.

(4) E törvénynek a Módtv.-vel megállapított 68. § (8) bekezdése, valamint 116. § (9) bekezdése szerinti, az ügyvédi iroda számviteli beszámolójának beküldésére és közzétételére vonatkozó kötelezettséget először a 2014. évi számviteli beszámoló tekintetében kell teljesíteni.

(5) A Magyar Ügyvédi Kamara és a területi kamarák a Módtv.-vel megállapított 25/A. § (1) bekezdésben, 25/B. §-ban, valamint 30/A. §-ban meghatározott feladataik ellátására gazdasági társaságot hozhatnak létre; a gazdasági társaság tagja kizárólag területi kamara, illetve a Magyar Ügyvédi Kamara lehet.

131. § (1) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendelettel szabályozza

a) a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költséget,

b) a pártfogó ügyvéd díjazását és a kirendelés ellátásának díját,

c) az ügyvédjelölti joggyakorlatot.

(2) A kirendelt ügyvéd óradíját a központi költségvetésről szóló törvényben az Országgyűlés állapítja meg úgy, hogy annak összege az előző évi összegnél nem lehet alacsonyabb.

BH2009. 239. *A kirendelt védő irattanulmányozásáért megállapítható munkadíj számítása [7/2002. (III. 2.) IM rendelet 6. § (7) bekezdés, 2006. évi CXXVII. törvény 58. § (4) bekezdése, 1998. évi XI. törvény 131. § (2) bekezdése].*

132. §

133. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter arra, hogy az európai közösségi jogászok szakmai megnevezéseit, amelyek alatt az ügyvédi szakmai tevékenységet az Európai Közösségek Tanácsának 77/249/EGK irányelve és az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve szerint jogosultak folytatni, rendeletben szabályozza.

133/A. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) azoknak az ügyeknek a nyilvántartására vonatkozó szabályokat, amelyekben a 27/B. § szerinti ellenőrzésre kerül sor,

b) az okiratok ellenjegyzése során a személyazonosság ellenőrzésével kapcsolatos eljárás részletes szabályait,

c) az ügyvédek, az alkalmazott ügyvédek, az ügyvédjelöltek és a külföldi jogi tanácsadók és az európai közösségi jogászok igazolványára vonatkozó részletes szabályokat,

d) a székhely szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat,

e) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a 12/A. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott kamarai hatósági eljárás lefolytatásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és megfizetésének szabályait.

134. § Ez a törvény - a végrehajtására kiadott rendelettel együtt - a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzésétől eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről,

b) az Európai Közösségek Tanácsának 77/249/EGK irányelve a szolgáltatásnyújtás szabadságának az ügyvédek általi hatékony gyakorlásának elősegítéséről,

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.

TARTALOMJEGYZÉK

1998. évi XI. törvény ---- 1
az ügyvédekről ---- 1
ELSŐ RÉSZ ---- 1
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK ---- 1
I. Fejezet ---- 1
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK ---- 1
Általános elvek ---- 1
Az ügyvédi tevékenység ---- 2
Összeférhetetlenség ---- 3
Titoktartási kötelezettség ---- 4
Díjazás ---- 6
Anyagi felelősség ---- 6
Névhasználat ---- 6
Az ügyvédi kamara ---- 6
Közigazgatási hatósági ügyek intézése ---- 7
Elektronikus aláírás használata ügyvédi tevékenység végzése során ---- 7
MÁSODIK RÉSZ ---- 8
AZ ÜGYVÉDI KAMARAI TAGSÁG ---- 9
II. Fejezet ---- 9
A KAMARAI TAGSÁG KELETKEZÉSE ---- 9
Felvétel a kamarába ---- 9
A felvétel iránti eljárás felfüggesztése ---- 10
A kérelem elbírálása ---- 10
Az ügyvédi eskü ---- 10
Az ügyvédi tevékenység szüneteltetése ---- 11
A kamarai tagság területi hatálya ---- 12
III. Fejezet ---- 12
A KAMARAI TAGSÁG MEGSZŰNÉSE ---- 12
HARMADIK RÉSZ ---- 13
AZ ÜGYVÉDI MŰKÖDÉS ---- 13
IV. Fejezet ---- 13
A MEGBÍZÁSI JOGVISZONY ---- 13
A megbízás létrejötte ---- 13
A megbízás megszűnése ---- 14
A megbízás elvállalásának korlátai ---- 15
A biztonsági jel és a biztonsági jel felhasználásának nyilvántartása ---- 30
A meghatalmazás ---- 32
Az okirati ellenjegyzés ---- 32
A személyazonosság ellenőrzése ---- 35
Cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan adatainak megtekintése ---- 38

Beszámítás 38
Az iratok átvétele és kiadása 38
A letétkezelés szabályai 39
V. Fejezet 40
AZ ÜGYVÉD KIRENDELÉSE 40
A kirendelő határozat 40
A kirendelt ügyvéd helyettesítése 40
A kirendelt ügyvéd felmentése 40
A kirendelt ügyvédi jegyzék 41
VI. Fejezet 41
FEGYELMI FELELŐSSÉG 41
Fegyelmi vétség 41
Büntetések 41
A kizárás végrehajtásának felfüggesztése 41
Elévülés 42
Eljáró szervek 42
A fegyelmi megbízott és fegyelmi főmegbízott 42
Kizáró okok 42
Az előzetes vizsgálat 42
A kamara elnökének intézkedései 43
A fegyelmi eljárás megindítása 43
Az első fokú fegyelmi tanács eljárása 43
A fegyelmi intézkedés 43
A tárgyalás 44
Az ügyvédi tevékenység felfüggesztése 44
Az első fokú fegyelmi tanács határozata 44
Fegyelmi eljárás során hozott határozatok módosítása, visszavonása, kijavítása és kiegészítése 45
Jegyzőkönyv 45
Fellebbezés 45
A másodfokú fegyelmi tanács kijelölése 46
A másodfokú fegyelmi tanács eljárása 46
A másodfokú fegyelmi tanács határozata 46
Az eljárás felfüggesztése 46
Új eljárás kezdeményezése 46
Költség 47
A büntetés hatálya és a mentesítés 47
NEGYEDIK RÉSZ 47
KÜLÖNLEGES SZERVEZETI SZABÁLYOK 47
VII. Fejezet 47
AZ ÜGYVÉDI IRODA 47
Az ügyvédi irodák névjegyzéke 48
Felelősség az iroda kötelezettségéért 50
Az iroda taggyűlése 50
A taggyűlés határozatának felülvizsgálata 50

Az iroda névhasználata 50
Az irodával létrejött megbízási jogviszony 51
A tag ügyvédi tevékenységének szüneteltetése 51
Az iroda megszűnése 51
Az iroda jogutódlással történő megszűnése 53
A tagsági viszony megszűnése 53
Felmondás 53
Kizárás 54
Vagyoni tagság 54
Az irodagondnok, az irodagondnok eljárása 54
VIII. Fejezet 55
AZ ALKALMAZOTT ÜGYVÉD 55
Az alkalmazott ügyvédek névjegyzéke 55
Az alkalmazott ügyvéd munkaviszonya 55
Fegyelmi büntetések 56
Törlés az alkalmazott ügyvédek névjegyzékéből 56
IX. Fejezet 56
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉGRŐL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁSBAN RÉSZES VALAMELY MÁS ÁLLAMBAN ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSÁRA JOGOSULTAK ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉGE MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN 56
Az európai közösségi jogász névjegyzéke 57
Az európai közösségi jogász felvétele a kamarába 60
Az európai közösségi jogász névjegyzékből történő törlése, a kamarai tagság megszűnése 60
Az európai közösségi jogász működése 61
A társas működés formái 63
Együttműködés a kamarák között, valamint az európai közösségi jogász saját EGT-államának ügyvédi nyilvántartást vezető hatóságával 63
Az európai közösségi jogász kamarai képviseleti joga 63
X. Fejezet 64
A KÜLFÖLDI JOGI TANÁCSADÓ 64
A külföldi jogi tanácsadók névjegyzéke 65
A külföldi jogi tanácsadó működése 65
Fegyelmi büntetések 66
Törlés a külföldi jogi tanácsadók névjegyzékéből 66
XI. Fejezet 66
AZ ÜGYVÉDJELÖLT 66
Az ügyvédjelöltek névjegyzéke 66
Az ügyvédjelöltek foglalkoztatására való jogosultság 67
Az ügyvédjelölt működése 67
Fegyelmi büntetések 67
Törlés az ügyvédjelöltek névjegyzékéből 67
Egyéb rendelkezések 68
ÖTÖDIK RÉSZ 68

AZ ÜGYVÉDI KAMARA ---- 68
XII. Fejezet ---- 68
A TERÜLETI KAMARA ---- 68
A területi kamara szervei ---- 68
A közgyűlés ---- 68
A területi elnökség ---- 69
A területi kamara elnöke ---- 70
XIII. Fejezet ---- 70
A MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA ---- 70
A teljes ülés ---- 70
Az elnökség ---- 71
A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke ---- 72
XIV. Fejezet ---- 72
A KAMARA ÁLTAL NYILVÁNTARTOTT ADATOK ÉS A TESTÜLETI ÜLÉSEK NYILVÁNOSSÁGA ---- 72
XV. Fejezet ---- 74
A KAMARAI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSA ÉS MEGBÍZATÁSUK MEGSZŰNÉSE ---- 74
XVI. Fejezet ---- 75
A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA MEGELŐZÉSÉNEK ÉS MEGAKADÁLYOZÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ---- 75
XVII. Fejezet ---- 75
A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELET ---- 75
XVIII. Fejezet ---- 76
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 76